ឯកសារគម្ពីព្រះត្រៃបិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកជប៉ុន ៗ

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ១ ដល់ ភាគ៥០
គឺជារបស់ ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចណៃ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រធីតា,
ធ្វើជូនលោកគ្រូអគ្គបណ្ឌិត ប៊ុត-សាវង្ស ៗ និងទុកក្នុង
គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ សម្រាប់ជាធម្មទាន ៗ

កែសម្រួលតាមកុំព្យូទ័រ តម្រូវឧបករណ៍អានអេឡិចត្រូនិច
ដោយខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ស្រ៊ុង-ចាន់ណា ៗ។

www.5000-years.org

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
នឹង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ
ឧទមភាគ
៣៧

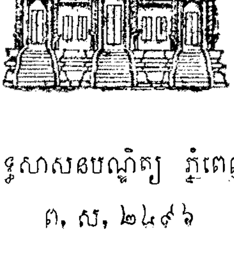

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ
ព.ស. ២៤៩៦

សុត្តន្តបិដកេ

សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវគ្គោ

នវមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

(១) ឯវំ មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសិ ភិក្ខវោតិ ។ ភទន្តេតិ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច ។

សុត្តន្តបិដក

សំយុត្តនិកាយ មហាវារវគ្គ

បឋមភាគ

សូមនមស្សការព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គនោះ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[១] ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នេះ ។

(២) អវិជ្ជា ភិក្ខវេ បុព្វង្គមា អកុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា អន្វទេវ អហិរិកំ អនោត្តប្បំ ។ អវិជ្ជាគតស្ស ភិក្ខវេ អវិទ្ទសុនោ មិច្ឆាទិដ្ឋិ បហោតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិស្ស មិច្ឆាសង្កប្បោ បហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បស្ស មិច្ឆាវាចា បហោតិ មិច្ឆាវាចស្ស មិច្ឆាកម្មន្តោ បហោតិ មិច្ឆាកម្មន្តស្ស មិច្ឆាអាជីវោ បហោតិ មិច្ឆាអាជីវស្ស មិច្ឆាវាយាមោ បហោតិ មិច្ឆាវាយាមស្ស មិច្ឆាសតិ បហោតិ មិច្ឆាសតិស្ស មិច្ឆាសមាធិ បហោតិ ។

(៣) វិជ្ជា ច ខោ ភិក្ខវេ បុព្វង្គមា កុសលានំ ធម្មានំ សមាបត្តិយា អន្វទេវ ហិរោត្តប្បំ ។ វិជ្ជាគតស្ស ភិក្ខវេ វិទ្ទសុនោ សម្មាទិដ្ឋិ បហោតិ សម្មាទិដ្ឋិស្ស សម្មាសង្កប្បោ បហោតិ សម្មាសង្កប្បស្ស សម្មាវាចា បហោតិ សម្មាវាចស្ស សម្មាកម្មន្តោ បហោតិ

(២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អវិជ្ជាជាប្រធាននៃអកុសលធម៌ទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងសេចក្តីមិនខ្មាសបាបនឹងមិនខ្លាចបាបឲ្យកើតឡើងជាលំដាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឃើញខុស រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ ប្រកបដោយអវិជ្ជា សេចក្តីត្រិះរិះខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីឃើញខុស វាចាខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីត្រិះរិះខុស ការងារខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានវាចាខុស ការចិញ្ចឹមជីវិតខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការងារខុស ការព្យាយាមខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការចិញ្ចឹមជីវិតខុស ការរឭកខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានព្យាយាមខុស ការតាំងចិត្តមាំខុស កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការរឭកខុស ។

(៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯវិជ្ជាជាប្រធាននៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងសេចក្តីខ្មាសបាបនឹងសេចក្តីខ្លាចបាបឲ្យកើតឡើងជាលំដាប់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឃើញត្រូវ រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកដឹងច្បាស់ ប្រកបដោយវិជ្ជា សេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីឃើញត្រូវ វាចាត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានសេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ ការងារត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានវាចាត្រូវ

សម្មាកម្មន្តស្ស សម្មាអាជីវោ បហោតិ សម្មាអាជីវស្ស សម្មាវាយាមោ បហោតិ សម្មាវាយាមស្ស សម្មាសតិ បហោតិ សម្មាសតិស្ស សម្មាសមាធិ បហោតីតិ ។

(២) ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា សក្យេសុ(១) វិហរតិ សក្ករំ នាម សក្យានំ និគមោ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឧបឌ្ឍមិទំ ភន្តេ ព្រហ្មចរិយស្ស យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។

---

១ សក្កេសូតិបិ ។

ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការងារត្រូវ ការព្យាយាមត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលមានការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ការរឭកត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកមានព្យាយាមត្រូវ ការតាំងចិត្តមាំត្រូវ កើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកមានការរឭកត្រូវ ។

(៤) ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងសក្ករនិគមរបស់ពួកសក្យៈ ក្នុងដែនសក្យៈ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គុណជាតឯណា គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ នឹងការមានក្លើល្អ គុណជាតនេះ ជាពាក់កណ្តាលនៃព្រហ្មចរិយធម៌ ។

(៤) មា ហេវំ អានន្ទ អវច មា ហេវំ អានន្ទ អវច សកលមេវ ហិទំ អានន្ទ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ អានន្ទ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវង្កស្ស អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(៥) កថញ្ចានន្ទ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធានន្ទ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ សម្មាសង្កប្បំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាវាចំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាកម្មន្តំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាអាជីវំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាវាយាមំ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសតឹ ភាវេតិ ។ បេ ។

(៥) ម្នាលអានន្ទ អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ម្នាលអានន្ទ អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ម្នាលអានន្ទ គុណជាតឯណា គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានគ្នើល្អ គុណជាតនេះឯង ជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល ។ ម្នាលអានន្ទ ព្រហ្មចរិយធម៌នេះឯង ប្រាកដដល់ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានគ្នើល្អ និងចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ និងធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

(៦) ម្នាលអានន្ទ ចុះភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានគ្នើល្អ ចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រ-កបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ចំរើននូវសម្មាសង្កប្បៈ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាវាចា ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាកម្មន្តៈ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាអា-ជីវៈ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាវាយាមៈ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសតិ ។ បេ ។

សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ អានន្ទ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

(៧) តទិមិនាបេតំ អានន្ទ បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមេវិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។ មមញ្ហិ អានន្ទ កល្យាណមិត្តំ អាគម្ម ជាតិធម្មា សត្តា ជាតិយា បរិមុច្ចន្តិ ជរាធម្មា សត្តា ជរាយ បរិមុច្ចន្តិ មរណធម្មា សត្តា មរណេន បរិមុច្ចន្តិ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មា សត្តា សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ បរិមុច្ចន្តិ ។ ឥមិនា ខោ ឯតំ អានន្ទ បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមេវិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។

ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលអានន្ទ ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានគ្នើល្អ ចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

(៧) ម្នាលអានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងសេចក្ដីនោះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ នឹងការមានគ្នើល្អ ។ ម្នាលអានន្ទ ព្រោះអាស្រ័យតថាគតដែលជាមិត្តល្អ បានជាពួកសត្វដែលមានជាតិជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជាតិទៅបាន ពួកសត្វដែលមានជរាជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជរាទៅបាន ពួកសត្វដែលមានមរណៈជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកមរណៈទៅបាន ពួកសត្វដែលមានសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត នឹងសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត នឹងសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទៅបាន ។ ម្នាលអានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងសេចក្ដីនុះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ នឹងការមានគ្នើល្អ ។

(៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភគវន្តំ ឯតទវោច សកលមិទំ ភន្តេ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។

(៩) សាធុ សាធុ សារីបុត្ត សកលមិទំ សារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ សារីបុត្ត ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ កល្យាណសហាយស្ស កល្យាណសម្បវង្កស្ស អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[៨] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្លើល្អ ។

[៩] ម្នាលសារីបុត្ត ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលសារីបុត្ត នេះហើយជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានក្លើល្អ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ព្រហ្មចរិយធម៌នេះ ប្រាកដដល់ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានក្លើល្អ នឹងចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

(១០) កថញ្ច សារីបុត្ត ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ សារីបុត្ត ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ កល្យាណសហាយោ កល្យាណសម្បវង្កោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

(១១) តទិមិនាបេតំ សារីបុត្ត បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមិទំ [ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។ មមញ្ហិ សារីបុត្ត កល្យាណមិត្តំ អាគម្ម ជាតិធម្មា សត្តា ជាតិយា បរិមុច្ចន្តិ ជរាធម្មា សត្តា ជរាយ បរិមុច្ចន្តិ មរណធម្មា សត្តា មរណេន បរិមុច្ចន្តិ

អវិជ្ជាវគ្គ

[១០] ម្នាលសារីបុត្ត ចុះភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានគ្នីល្អ តែងចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ភិក្ខុមានមិត្តល្អ មានសំឡាញ់ល្អ មានគ្នីល្អ តែងចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ យ៉ាងនេះឯង ។

[១១] ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកគប្បីដឹងនូវសេចក្ដីនោះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ និងការមានគ្នីល្អ ។ ម្នាលសារីបុត្ត ព្រោះអាស្រ័យនូវតថាគតជាមិត្តល្អ បានជាពួកសត្វដែលមានជាតិជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជាតិទៅបាន ពួកសត្វដែលមានជរាជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកជរាទៅបាន ពួកសត្វដែលមានមរណៈជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកមរណៈទៅបាន

សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសធម្មា សត្តា សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សុបាយាសេហិ បរិមុច្ចន្តិ ។ ឥមិនា ខោ ឯតំ សារីបុត្ត បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា សកលមិទំ ព្រហ្មចរិយំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា កល្យាណសហាយតា កល្យាណសម្បវង្កតាតិ ។

(១២) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសិ ។ អទ្ទសា ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ជាណុស្សោណឹ ព្រាហ្មណំ សព្វសេតេន វឡវាភិរថេន សាវត្ថិយា និយ្យាយន្តំ សេតា សុទំ អស្សា យុត្តា ហោន្តិ សេតាលង្ការា សេតោ រថោ សេតបរិវារោ សេតា រស្មិយោ សេតា បតោទលដ្ឋិ សេតំ ឆត្តំ សេតំ ឧណ្ហីសំ សេតានិ វត្ថានិ សេតា ឧបាហនា សេតាយ សុទំ វាលវីជនិយា វីជិយ្យតិ ។ តមេនំ ជនោ ទិស្វា ឯវមាហ ព្រហ្មំ វត ភោ យានំ ព្រហ្មយានរូបំ វត ភោតិ ។

ពួកសត្វដែលមានសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត នឹងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តជាធម្មតា រួចស្រឡះចាកសោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្ត នឹងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទៅបាន ។ ម្នាលសារីបុត្ត អ្នកគប្បីដឹងសេចក្តីនុះដោយបរិយាយនេះចុះថា នេះហើយជាព្រហ្មចរិយធម៌ទាំងមូល គឺការមានមិត្តល្អ ការមានសំឡាញ់ល្អ នឹងការមានគ្នើល្អ ។

[១២] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនឹងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានឃើញព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះជាណុស្សោណិ បររថទេះមេសេះសសុទ្ធ ចេញអំពីក្រុងសាវត្ថីទៅ ជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ ទឹមសេះស មានគ្រឿងប្រដាប់ស រថស មានគ្រឿងបិទបាំងស ខ្សែស ដងជន្លួញស ឆត្រស ឈ្នួតក្បាលស សំពត់ស ស្បែកជើងស គេបក់ដោយផ្លិតកោមសត្វស ។ ជនបានឃើញជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍នោះហើយ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ ប្រសើរពេកណាស់ អើហ្ន៎ យានមានសភាពដូចជាយានរបស់ព្រហ្ម ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

(១៣) អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា អានន្ទោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធាហំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសឹ អទ្ទសំ ខ្វាហំ ភន្តេ ជាណុស្សោណឹ ព្រាហ្មណំ សព្វសេតេន វឡវាភិរថេន សាវត្ថិយា និយ្យាយន្តំ សេតា សុទំ អស្សា យុត្តា សេតាលង្ការា សេតោ រថោ សេតបរិវារោ សេតា រស្មិយោ សេតា បតោទលដ្ឋី សេតំ ឆត្តំ សេតំ ឧណ្ហីសំ សេតានិ វត្ថានិ សេតា ឧបាហនា សេតាយ សុទំ វាលវីជនិយា វីជិយ្យតិ ។ តមេនំ ជនោ ទិស្វា ឯវមាហ ព្រហ្មំ វត ភោ យានំ ព្រហ្មយានរូបំ វត ភោតិ ។ សក្កា នុ ខោ ភន្តេ ឥមស្មឹ ធម្មវិនយេ ព្រហ្មយានំ បញ្ញាបេតុន្តិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[១៣] គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ ត្រាច់ទៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតវិញក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃភត្ត ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីបិណ្ឌបាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គបានឃើញជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ បររថទឹមដោយមេសេះសសុទ្ធ ចេញអំពីក្រុងសាវត្ថី ជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ទឹមសេះស មានគ្រឿងប្រដាប់ក៏ស រថក៏ស មានគ្រឿងបិទបាំងក៏ស ខ្សែក៏ស ដងជន្លួញក៏ស ឆត្រក៏ស ឆ្នួតក្បាលក៏ស សំពត់ក៏ស ស្បែកជើងក៏ស គេបក់ដោយផ្លិតភេមសត្វក៏សទៀត ។ ជនបានឃើញជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍នោះហើយ ក៏ពោលយ៉ាងនេះថា អើហ្ន៎ យានប្រសើរពេកណាស់ អើហ្ន៎ យានមានសភាពដូចជាយានរបស់ព្រហ្ម ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះអង្គអាចនឹងបញ្ញត្តនូវព្រហ្មយាន ក្នុងធម្មវិន័យនេះបានដែរឬ ។

(១៤) សក្កា អានន្ទាតិ ភគវា អវោច ឥមស្ស ខោ ឯតំ អានន្ទ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ [ព្រហ្មយានំ ឥតិបិ ធម្មយានំ ឥតិបិ អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោ ឥតិបិ ។

(១៥) សម្មាទិដ្ឋិ អានន្ទ ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានា ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ ។

(១៦) សម្មាសង្កប្បោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

(១៧) សម្មាវាចា អានន្ទ ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានា ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ ។

(១៤) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ តថាគតអាចនឹងបញ្ញត្តបាន ហើយក៏ត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ទ ពាក្យថា ព្រហ្មយានដូច្នេះក្តី ធម្មយានដូច្នេះក្តី ថាអនុត្តរសង្គាមវិជ័យ (ការឈ្នះសង្គ្រាមដ៏ប្រសើរក្រៃលែង) ដូច្នេះក្តី នេះជាឈ្មោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។

(១៥) ម្នាលអានន្ទ សម្មាទិដ្ឋិ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(១៦) ម្នាលអានន្ទ សម្មាសង្កប្បៈ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(១៧) ម្នាលអានន្ទ សម្មាវាចា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(១៨) សម្មាកម្មន្តោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

(១៩) សម្មាអាជីវោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

(២០) សម្មាវាយាមោ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

(២១) សម្មាសតិ អានន្ទ ភាវិតា ពហុលីកតា រាគវិនយបរិយោសានា ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានា ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានា ហោតិ ។

(២២) សម្មាសមាធិ អានន្ទ ភាវិតោ ពហុលីកតោ រាគវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ទោសវិនយបរិយោសានោ ហោតិ មោហវិនយបរិយោសានោ ហោតិ ។

អរិដ្ឋាវគ្គ

(១៨) ម្នាលអានន្ទ សម្មាកម្មន្តៈ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(១៩) ម្នាលអានន្ទ សម្មាអាជីវៈ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(២០) ម្នាលអានន្ទ សម្មាវាយាមៈ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(២១) ម្នាលអានន្ទ សម្មាសតិ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(២២) ម្នាលអានន្ទ សម្មាសមាធិ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។

(២៣) ឥមិនា ខោ ឯតំ អានន្ទ បរិយាយេន វេទិតព្វំ យថា ឥមស្សេវេតំ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ ព្រហ្មយានំ ឥតិបិ ធម្មយានំ ឥតិបិ អនុត្តរោ សង្គាមវិជយោ ឥតិបីតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទវោច សត្ថា

(២៤) យស្ស សទ្ធា ច បញ្ញា ច
ធម្មា យុត្តា សទា ធុរំ
ហិរិ ឦសា មនោ យោត្តំ
សតិ អារក្ខសារថិ ។
រថោ សីលបរិក្ខារោ
ឈានក្ខោ ចក្កវីរិយោ
ឧបេក្ខា ធុរសមាធិ
អនិច្ឆា បរិវារណំ ។
អព្យាបាទោ អវិហឹសា
វិវេកោ យស្ស អាវុធំ

(២៣) ម្នាលអានន្ទ អ្នកគប្បីដឹងនូវសេចក្តីនុ៎ះដោយបរិយាយនេះចុះថា ពាក្យថា ព្រហ្មយានដូច្នេះក្តី ធម្មយានដូច្នេះក្តី ថាអនុត្តរសង្គាមវិជ័យដូច្នេះក្តី នេះជាឈ្មោះនៃមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះហើយ លុះព្រះសុគតជាសាស្តាទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះរួចហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះតទៅទៀតថា

(២៤) ធម៌ទាំងឡាយជាគុណ គឺសទ្ធានិងបញ្ញារបស់រថ គឺអរិយមគ្គឯណា ឯសទ្ធាទុកជានឹម ហិរិជាបន្ទោល មនោជាខ្សែប្រ័ត សតិជាសារថីអ្នកថែរក្សា ។ រថគឺអរិយមគ្គ (នោះ) មានសីលជាគ្រឿងពាស មានឈានជាភ្លៅ មានវិរិយៈជាកង់ មានឧបេក្ខាជាកំណល់នឹម មានអនិច្ឆា (សេចក្តីមិនលោភ) ជារនាំងបាំង ។ សេចក្តីមិនព្យាបាទ សេចក្តីមិនបៀតបៀន និងសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ទុកជាអាវុធរបស់កុលបុត្ត (អ្នកស្ថិតនៅក្នុងរថគឺអរិយមគ្គ) ឯណា (កុលបុត្តនោះ)

តិតិក្ខា ចម្មសន្នាហោ[១]
យោគក្ខេមាយ វត្តតិ ។
ឯតទត្តនិ សម្ភូតំ
ព្រហ្មយានំ អនុត្តរំ
និយ្យន្តិ ធីរា លោកម្ហា
អញ្ញទត្ថុ ជយំ ជយន្តិ ។

[២៥] សាវត្ថិនិទានំ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឥធ នោ ភន្តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា អម្ហេ ឯវំ បុច្ឆន្តិ កិមត្ថិយំ អាវុសោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា មយំ ភន្តេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ

---

១ អដ្ឋកថាយំ ធម្មសន្នាហោតិ ទិស្សតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

មានធម៌គឺអធិកសទ្ធាជាគ្រឿងគ្រោះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វានជាទីក្សេមចាកយោគៈ ។ ព្រហ្មយាននេះ រកគុណ-ជាតដទៃក្រៃលែងជាងគ្មាន កើតព្រមក្នុងខ្លួន អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ កាលមានជ័យជំនះ (ទូរកគាទិកិលេស) រមែងចេញចាកលោកបានដោយពិត ។

[២៥] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ពួកភិក្ខុច្រើនរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងទីឯណោះ ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ យ៉ាងនេះថាម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកលោកនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំ-ណាក់ព្រះសមណគោតមដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើនកាលបើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរយ៉ាងនេះហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ

ឯវំ ព្យាករោម ទុក្ខស្ស ខោ អាវុសោ បរិញ្ញត្ថំ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ កច្ចិ មយំ ភន្តេ ឯវំ បុដ្ឋា ឯវំ ព្យាករមានា វុត្តវាទិនោ ចេវ ភគវតោ ហោម ន ច ភគវន្តំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខាម ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោម ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតីតិ ។

(២៦) តគ្ឃ តុម្ហេ ភិក្ខវេ ឯវំ បុដ្ឋា ឯវំ ព្យាករមានា វុត្តវាទិនោ ចេវ មេ ហោថ ន ច មំ អភូតេន អព្ភាចិក្ខថ ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករោថ ន ច កោចិ សហធម្មិកោ វាទានុវាទោ គារយ្ហំ ឋានំ អាគច្ឆតិ ទុក្ខស្ស ហិ បរិញ្ញត្ថំ មយិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតិ ។

ក៏ដោះស្រាយដល់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពួកយើងនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ កាលបើគេសួរយ៉ាងនេះហើយ ដោះស្រាយយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាពោលតាមពាក្យដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហើយផង មិនពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យមិនពិតផង ដោះស្រាយនូវធម៌តាមសមគួរដល់ធម៌ផង ទាំងពាក្យពោលធំតូចទីមួយដែលប្រកបដោយធម៌ ក៏មិនដល់នូវហេតុដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផងទេឬ ។

(២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អើ កាលបើគេសួរយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំងឡាយដោះស្រាយយ៉ាងនេះ ឈ្មោះថាពោលតាមពាក្យដែលតថាគតពោលហើយផង មិនឈ្មោះថាពោលបង្កាច់តថាគតដោយពាក្យមិនពិតផង ដោះស្រាយនូវធម៌តាមសមគួរដល់ធម៌ផង ទាំងពាក្យពោលធំតូចទីមួយដែលប្រកបដោយធម៌ ក៏មិនដល់នូវហេតុដែលបណ្ឌិតគប្បីតិះដៀលផងទេ ព្រោះអ្នកទាំងឡាយនៅប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់តថាគត ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខពិត ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

(២៧) សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ អត្ថិ បនាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អត្ថិ ខោ អាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។

(២៨) កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ប-ដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ភិក្ខវេ មគ្គោ អយំ បដិបទា ឯតស្ស ទុក្ខស្ស បរិញ្ញាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

អរិយវគ្គ

(២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរអ្នកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះមគ្គនឹងបដិបទា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខនុ៎ះមានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីដោះស្រាយដល់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ មគ្គនឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខនុ៎ះ មានដែរ ។

(២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខនុ៎ះ ។ គឺមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ហ្នឹងឯង ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាមគ្គ នេះជាបដិបទា ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំណត់ដឹងនូវទុក្ខនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកសួរយ៉ាងនេះហើយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីដោះស្រាយដល់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទាំងនោះ យ៉ាងនេះចុះ ។

(២៩) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ ភន្តេ វុច្ចតិ ។ កតមំ នុ ខោ ភន្តេ ព្រហ្មចរិយំ កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។

(៣០) អយមេវ ខោ ភិក្ខុ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ យោ ខោ ភិក្ខុ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។

(២៩) សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ។

(៣០) ម្នាលភិក្ខុ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាព្រហ្មចរិយៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថាទីបំផុតនៃព្រហ្មចរិយៈ ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

(៣១) សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច រាគវិនយោ ទោសវិនយោ មោហវិនយោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ ។ កិស្ស នុ ខោ ឯតំ ភន្តេ អធិវចនំ រាគវិនយោ ទោសវិនយោ មោហវិនយោតិ ។ និព្វានធាតុយា ខោ ឯតំ ភិក្ខុ អធិវចនំ រាគវិនយោ ទោសវិនយោ មោហវិនយោតិ ។ អាសវានំ ខយោ តេន វុច្ចតីតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[៣១] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេតែងនិយាយថា ការកំចាត់បង់នូវរាគៈ ការកំចាត់បង់នូវទោសៈ ការកំចាត់បង់នូវមោហៈ ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះពាក្យថា ការកំចាត់បង់នូវរាគៈ ការកំចាត់បង់នូវទោសៈ ការកំចាត់បង់នូវមោហៈនុ៎ះ ជាឈ្មោះនៃអ្វីហ្ន៎ ។ ម្នាលភិក្ខុ ពាក្យថា ការកំចាត់បង់នូវរាគៈ ការកំចាត់បង់នូវទោសៈ និងការកំចាត់បង់នូវមោហៈនុ៎ះ ជាឈ្មោះនៃនិព្វានធាតុ ។ ព្រោះហេតុនោះទើបហៅថា ការអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ។

(៣២) ឯវំ វុត្តេ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច អមតំ អមតន្តិ ភន្តេ វុច្ចតិ ។ កតមំ នុ ខោ ភន្តេ អមតំ កតមោ អមតគាមិមគ្គោតិ ។ យោ ខោ ភិក្ខុ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ វុច្ចតិ អមតំ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អមតគាមិមគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធីតិ ។

(៣៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ អរិយំ វោ ភិក្ខវេ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ទេសេស្សាមិ វិភជិស្សាមិ តំ សុណាថ សាធុកំ មនសិករោថ ភាសិស្សាមីតិ ។ ឯវម្ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បច្ចស្សោសុំ ។ ភគវា ឯតទវោច កតមោ ច ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។

[៣៦] កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ភិក្ខុនោះក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេតែងនិយាយថា អមតៈ អមតៈ (មិនស្លាប់ មិនស្លាប់) ដូច្នេះ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន អមតៈតើដូចម្តេច ផ្លូវជាដំណើរទៅកាន់អមតៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈ ឯណា នេះហៅថាអមតៈ ។ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ជាផ្លូវដំណើរទៅកាន់អមតៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។

[៣៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែង នឹងចែកនូវមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងស្តាប់នូវមគ្គនោះ ចូរធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយប្រពៃចុះ តថាគតនឹងសំដែង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ មគ្គទាំង ៨ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

(៣៤) កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។ យំ ខោ ភិក្ខវេ ទុក្ខេ ញាណំ ទុក្ខសមុទយេ ញាណំ ទុក្ខនិរោធេ ញាណំ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយ ញាណំ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាទិដ្ឋិ ។

(៣៥) កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាសង្កប្បោ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ នេក្ខម្មសង្កប្បោ អព្យាបាទសង្កប្បោ អវិហឹសាសង្កប្បោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាសង្កប្បោ ។

(៣៦) កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាវាចា ។ យា ខោ ភិក្ខវេ មុសាវាទា វេរមណី បិសុណាយ វាចាយ វេរមណី ផរុសាយ វាចាយ វេរមណី សម្ផប្បលាបា វេរមណី ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាវាចា ។

(៣៧) កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាកម្មន្តោ ។ យា ខោ ភិក្ខវេ បាណាតិបាតា វេរមណី អទិន្នាទានា វេរមណី អព្រហ្មចរិយា វេរមណី ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាកម្មន្តោ ។

(៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាទិដ្ឋិតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីដឹងក្នុងទុក្ខ សេចក្តីដឹងក្នុងហេតុជាទីកើតឡើងនៃទុក្ខ សេចក្តីដឹងក្នុងការរលត់នៃទុក្ខ សេចក្តីដឹងក្នុងបដិបទាជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់នៃទុក្ខឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាទិដ្ឋិ ។

(៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសង្កប្បៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការចេញចាកកាម សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការមិនព្យាបាទ សេចក្តីត្រិះរិះក្នុងការមិនបៀតបៀនឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាសង្កប្បៈ ។

(៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាវាចាតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតនាវៀរចាកការនិយាយកុហក ចេតនាវៀរចាកការនិយាយញុះញង់ ចេតនាវៀរចាកការនិយាយទ្រគោះ ចេតនាវៀរចាកការនិយាយរោយរាយឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាវាចា ។

(៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាកម្មន្តៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចេតនាវៀរចាកការសម្លាប់សត្វ ចេតនាវៀរចាកការលួចទ្រព្យគេ ចេតនាវៀរចាកការប្រព្រឹត្តធម៌មិនប្រសើរឯណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាកម្មន្តៈ ។

(៣៨) កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាអាជីវោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ អរិយសាវកោ មិច្ឆាអាជីវំ បហាយ សម្មាអាជីវេន ជីវិតំ កប្បេតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាអាជីវោ ។

(៣៩) កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាវាយាមោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អនុប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ អនុប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ បាបកានំ អកុសលានំ ធម្មានំ បហានាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ អនុប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឧប្បាទាយ ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា អសម្មោសាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ភាវនាយ បារិបូរិយា ឆន្ទំ ជនេតិ វាយមតិ វីរិយំ អារភតិ ចិត្តំ បគ្គណ្ហាតិ បទហតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាវាយាមោ ។

(៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាអាជីវៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកក្នុងសាសនានេះ លះបង់នូវការចិញ្ចឹមជីវិតខុស សម្រេចការចិញ្ចឹមជីវិតដោយការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាអាជីវៈ ។

(៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាវាយាមៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ញុំាងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញុំាងពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមកដែលមិនទាន់កើត មិនឲ្យកើតឡើងបាន ញុំាងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីលះបង់នូវពួកអកុសលធម៌ដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ ញុំាងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញុំាងកុសលធម៌ដែលមិនទាន់កើតឲ្យកើតឡើង ញុំាងឆន្ទៈឲ្យកើត ប្រឹងប្រែង ប្រារព្ធព្យាយាម ផ្គងចិត្តទុក តាំងព្យាយាមមាំ ដើម្បីញុំាងពួកកុសលធម៌ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យតាំងនៅមិនឲ្យភ្លេចភ្លាំងទៅវិញ ឲ្យចំរើនធំទូលាយ ពេញបរិបូណ៌ក្រៃលែងឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាវាយាមៈ ។

[៤០] កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាសតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វេទនាសុ វេទនានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាសតិ ។

អរិដ្ឋវគ្គ

[៤០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសតិតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវវេទនាក្នុងវេទនាទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវចិត្តក្នុងចិត្ត មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ពិចារណាឃើញរឿយ ៗ នូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស មានសេចក្តីដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោកចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាសតិ ។

[៤១] កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាសមាធិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ វិវិច្ចេវ កាមេហិ វិវិច្ច អកុសលេហិ ធម្មេហិ សវិតក្កំ សវិចារំ វិវេកជំ បីតិសុខំ បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ វិតក្កវិចារានំ វូបសមា អជ្ឈត្តំ សម្បសាទនំ ចេតសោ ឯកោទិភាវំ អវិតក្កំ អវិចារំ សមាធិជំ បីតិសុខំ ទុតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ បីតិយា ច វិរាគា ឧបេក្ខកោ ច វិហរតិ សតោ ច សម្បជានោ សុខញ្ច កាយេន បដិសំវេទេតិ យន្តំ អរិយា អាចិក្ខន្តិ ឧបេក្ខកោ សតិមា សុខវិហារីតិ តតិយំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ សុខស្ស ច បហានា ទុក្ខស្ស ច បហានា បុព្វេវ សោមនស្សទោមនស្សានំ អត្ថង្គមា អទុក្ខមសុខំ ឧបេក្ខាសតិបារិសុទ្ធឹ ចតុត្ថំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាសមាធីតិ ។

(៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម្មាសមាធិតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ស្ងាត់ចាកកាមទាំងឡាយ ស្ងាត់ចាកអកុសលធម៌ទាំងឡាយ បានដល់នូវបឋមជ្ឈាន ប្រកបដោយវិតក្កៈ ប្រកបដោយវិចារៈ មានតែបីតិនិងសុខកើតអំពីវិវេក ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ បានដល់នូវទុតិយជ្ឈានជាធម្មជាតកើតមានក្នុងសន្តានចិត្ត ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាគឺសទ្ធា មានសភាពជាចិត្តខ្ពស់ឯក មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ មានតែបីតិនិងសុខកើតអំពីសមាធិគឺបឋមជ្ឈាន ព្រោះរម្ងាប់នូវវិតក្កៈនិងវិចារៈ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ភិក្ខុមានចិត្តនឿយណាយចាកបីតិ ប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតីដឹងខ្លួន សោយនូវសុខដោយនាមកាយ ព្រោះអរិយៈទាំងឡាយតែងសរសើរនូវបុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាននោះថា បុគ្គលដែលបាននូវតតិយជ្ឈាន មានចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា មានស្មារតី មានធម៌ជាគ្រឿងនៅជាសុខដូច្នេះ ព្រោះតតិយជ្ឈានឯណា ក៏បានដល់នូវតតិយជ្ឈាននោះ ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ភិក្ខុលះបង់នូវសុខផង លះបង់នូវទុក្ខផង មានសោមនស្សនិងទោមនស្សអស់ហើយក្នុងកាលមុន ក៏បានដល់នូវចតុត្ថជ្ឈានដែលមិនមានទុក្ខ មិនមានសុខ មានតែសតិដ៏បរិសុទ្ធដែលកើតអំពីឧបេក្ខា ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសម្មាសមាធិ ។

អច្ឆាវគ្គោ

(៤២) សារត្ថីនោនំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាលិសុកំ វា យវសុកំ វា មិច្ឆាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មិច្ឆាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ សុកស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ សោ វត ភិក្ខុ មិច្ឆាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា មិច្ឆាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ មិច្ឆាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិយា ។

(៤៣) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាលិសុកំ វា យវសុកំ វា សម្មាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។

(៤២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចចុងស្រូវខ្សាយ ឬចុងស្រូវដំណើប ដែលគេដំកល់ទុកខុស ទំនងមុតដៃឬជើង ឬនឹងញ៉ាំងឈាមឲ្យកើតឡើងបាន ដល់បុគ្គលដែលច្រត់ដោយដៃឬជាន់ដោយជើង ហេតុនេះមែនមិនមានឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចុងនៃស្រូវគេដំកល់ទុកខុស យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះនឹងកាច់ទំលាយនូវអវិជ្ជា នឹងញ៉ាំងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនដំកល់ខុស ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនដំកល់ខុស ហេតុនេះមែនមិនមានឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាទិដ្ឋិដែលភិក្ខុនោះដំកល់ខុស ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចចុងស្រូវខ្សាយ ឬចុងស្រូវដំណើប ដែលបុគ្គលដំកល់ទុកត្រូវ ទំនងអាចមុតដៃឬជើង ឬនឹងញ៉ាំងឈាមឲ្យកើតឡើងបាន ដល់បុគ្គលដែលច្រត់ដោយដៃឬជាន់ដោយជើង ហេតុនេះមែនមានជាប្រាកដ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។

សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ សូកស្ស ។ ឯវមេវ ខោ
ភិក្ខវេ សោ វត ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា
សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ
វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ឋានមេតំ
វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ
ទិដ្ឋិយា ។

(៤៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតា-
យ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ
ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតិ ។
ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរា-
គនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។
សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និ-
រោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ
មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វា-
នំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចុងនៃស្រូវគេតំកល់ទុកត្រូវ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះនឹងទំលាយនូវអវិជ្ជា នឹងញ៉ាំងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វានបាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតំកល់ត្រូវ ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតំកល់ត្រូវ ហេតុនេះរមែងមានដោយប្រាកដ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាទិដ្ឋិដែលភិក្ខុនោះតំកល់ត្រូវ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុនឹងទំលាយនូវអវិជ្ជា ញ៉ាំងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតំកល់ត្រូវ ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតំកល់ត្រូវ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ មានកិរិយាបង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនឹងទំលាយនូវអវិជ្ជា ញ៉ាំងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង នឹងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនតំកល់ត្រូវ ដោយមគ្គភាវនាដែលខ្លួនតំកល់ត្រូវ យ៉ាងនេះឯង ។

អរិដ្ឋវគ្គោ

(៤៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ ឆន្នោ បរិព្វាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ ឆន្នោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កតិ នុ ខោ ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វានគមា ហោន្តិ និព្វានបរាយណា និព្វានបរិយោសានាតិ ។ អដ្ឋមេ ខោ ឆន្និយ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វានគមា ហោន្តិ និព្វានបរាយណា និព្វានបរិយោសានា ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ឆន្និយ អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា និព្វានគមា ហោន្តិ និព្វានបរាយណា និព្វានបរិយោសានាតិ ។

អវិជ្ជាវគ្គ

[៤៩] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ នន្ទិយបរិព្វាជកចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះនន្ទិយបរិព្វាជកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាធម៌មានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត មានប៉ុន្មានហ្ន៎ ។ ម្នាលនន្ទិយៈ ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាធម៌មានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត នេះមាន ៨ យ៉ាង ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលនន្ទិយៈ ធម៌ទាំង ៨ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាធម៌មានដំណើរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ។

(៤៦) ឯវំ វុត្តេ នន្ទិយោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ គោតម អភិក្កន្តំ ភោ គោតម សេយ្យថាបិ ភោ គោតម និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ។ ឯវមេវ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។

អវិជ្ជាវគ្គោ បឋមោ ។

(២៦) កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ដូច្នេះហើយ ឧទ្ទិយបរិព្វាជកក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ដូចបុគ្គលផ្ងារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្កាប់ ឬបើកឡើងនូវរបស់ដែលបិទបាំង ពុំនោះសោត ប្រាប់នូវផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលប្រទីបប្រេងបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា បុរសអ្នកមានភ្នែកនឹងបានឃើញរូបទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ។ ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់សំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ ក៏យ៉ាងនោះឯង ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចំរើន ទាំងព្រះធម៌និងព្រះភិក្ខុសង្ឃជាទីពឹងទីរឭក សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក អ្នកដល់នូវព្រះរតនត្រ័យជាទីពឹងទីរឭកស្មើដោយជីវិត តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។

ចប់ អវិជ្ជាវគ្គ ទី ១ ។

អវិជ្ជាវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

អវិជ្ជញ្ច ឧបឌ្ឍំ ច
សារីបុត្តោ ច ព្រាហ្មណោ
កិមត្ថិយំ(១) ច ទ្វេ ភិក្ខូ
វិភង្គោ សុកនន្ទិយាតិ ។

---

១ ម. កិមត្ថិយោ ។

ឧទ្ទាននៃអវិជ្ជាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីអវិជ្ជា ១ អំពីពាក់កណ្ដាលនៃព្រហ្មចរិយៈ ១ អំពីព្រះសារីបុត្ត ១ អំពីជាណុស្សោណិព្រាហ្មណ៍ ១ អំពីការប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយៈដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ១ អំពីភិក្ខុមួយរូបចូលទៅក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគមាន ២ លើក អំពីព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងចែកអដ្ឋង្គិកមគ្គ ១ អំពីសេចក្ដីប្រៀបដូចចុងនៃស្រូវ ១ អំពីនន្ទិយបរិព្វាជក ១ ។

វិហារវគ្គោ

(៤៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ ឥច្ឆាមហំ ភិក្ខវេ អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុំ នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ។ នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេន ។

(៤៨) អថខោ ភគវា តស្ស អឌ្ឍមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យេន ស្វាហំ ភិក្ខវេ វិហារេន បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ វិហរាមិ តស្ស បទេសេន វិហាសឹ សោ ឯវំ បជានាមិ មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ

វិហារវគ្គ

(៤៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នាដើម្បីសម្ងំនៅក្នុងទីស្ងាត់អស់កន្លះខែ អ្នកណាកុំគប្បីចូលទៅរកតថាគតឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ អ្នកណាមួយក៏មិនហ៊ានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងទីនោះឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។

(៤៨) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះកន្លងកាលកន្លះខែនោះហើយ ក៏ទ្រង់ចេញចាកទីស្ងាត់ ហើយត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានត្រាស់ដឹងជាដំបូងដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅឯណា តថាគតក៏បានសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយចំណែកនៃធម៌ជាគ្រឿងនៅនោះ តថាគតដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ។ បេ ។ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន

វិហារវគ្គ

សម្មាសមាធិប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទប្បច្ចយាបិ វេទយិ-តំ វិតក្កប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ សញ្ញាបច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច អវូបសន្តា ហោន្តិ សញ្ញា ច អវូបសន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទោ ច វូបសន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច វូបសន្តា ហោន្តិ សញ្ញា ច វូបសន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិ-តំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា អត្ថិ អាយាមំ តស្មឹបិ ឋានេ អនុប្បត្តេ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតន្តិ ។

(៤៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ ឥច្ឆាមហំ ភិក្ខវេ តេមាសំ បដិសល្លីយិតុំ នម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនាតិ ។ ឯវំ ភន្តេតិ ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវតោ បដិស្សុត្វា ។ នាស្សុធ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតិ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនី-ហារកេន ។

ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះឆន្ទៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះវិតក្កៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសញ្ញាជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញាមិនរម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិនរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញារម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន សេចក្តីព្យាយាមប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដល់នូវគុណវិសេសដែលមិនទាន់បានដល់ក៏មាន កាលបើហេតុនោះមិនទាន់សម្រេចហើយ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិនសម្រេចនោះជាបច្ច័យក៏មាន ។

(៤៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតប្រាថ្នាដើម្បីសម្ងំនៅកន្លែងស្ងាត់អស់ ៣ ខែ អ្នកណាមួយកុំគប្បីចូលទៅរកតថាគតឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះពុទ្ធដីកាព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះករុណាព្រះអង្គ ។ អ្នកណាមួយក៏មិនហ៊ានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគកន្លែងនោះឡើយ វៀរលែងតែភិក្ខុមួយរូបអ្នកនាំនូវចង្ហាន់បិណ្ឌបាតទៅ ។

(៤០) អថខោ ភគវា តស្ស តេមាសស្ស អច្ចយេន បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ យេន ស្វាហំ ភិក្ខវេ វិហារេន បឋមាភិសម្ពុទ្ធោ វិហរាមិ តស្ស បទេសេន វិហាសឹ សោ ឯវំ បជានាមិ មិច្ឆាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ មិច្ឆាទិដ្ឋិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាទិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាទិដ្ឋិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ មិច្ឆាសមាធិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាសមាធិបច្ចយាបិ វេទយិតំ សម្មាសមាធិវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទបច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ វិតក្កបច្ចយាបិ វេទយិតំ វិតក្កវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ សញ្ញាបច្ចយាបិ វេទយិតំ សញ្ញាវូបសមបច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទោ ច អវូបសន្តោ ហោតិ វិតក្កា ច អវូបសន្តា ហោន្តិ សញ្ញា ច

(៥០) គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះកន្លង ៣ ខែនោះហើយ ក៏ចេញចាកទីស្ងាត់ ហើយត្រាស់នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានត្រាស់ដឹងជាដំបូងដោយធម៌ជាគ្រឿងនៅឯណា តថាគតក៏បានសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយចំណែកនៃធម៌ជាគ្រឿងនៅនោះ តថាគតដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់មិច្ឆាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់សម្មាទិដ្ឋិជាបច្ច័យក៏មាន ។បេ។ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិច្ឆាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់មិច្ឆាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសម្មាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់សម្មាសមាធិជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះឆន្ទៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់ឆន្ទៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះវិតក្កៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់វិតក្កៈជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះសញ្ញាជាបច្ច័យក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់សញ្ញាជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈមិនរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញា

អវូបសន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ ឆន្ទោ ច វូប-
សន្តោ ហោតិ វិតក្កោ ច វូបសន្តោ ហោតិ សញ្ញា ច វូប-
សន្តា ហោតិ តប្បច្ចយាបិ វេទយិតំ អប្បត្តស្ស បត្តិយា
អត្ថិ អាយាមំ តស្មឹបិ ឋានេ អនុប្បត្តេ តប្បច្ចយាបិ
វេទយិតន្តិ ។

[៥៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។បេ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ
ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច សេក្ខោ សេក្ខោតិ
ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ សេក្ខោ ហោតីតិ ។
ឥធ ភិក្ខុ សេក្ខាយ សម្មាទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ
ហោតិ ។បេ។ សេក្ខេន សម្មាសមាធិនា សមន្នាគតោ
ហោតិ ។ ឯត្តាវតា ខោ ភិក្ខុ សេក្ខោ ហោតីតិ ។

មិនរម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះមិនរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន ឆន្ទៈរម្ងាប់ក៏មាន វិតក្កៈរម្ងាប់ក៏មាន សញ្ញារម្ងាប់ក៏មាន ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះរម្ងាប់នោះជាបច្ច័យក៏មាន សេចក្តីព្យាយាមប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដល់នូវគុណវិសេសដែលមិនទាន់បានដល់ក៏មាន កាលបើហេតុនោះមិនទាន់សម្រេចហើយ ការសោយអារម្មណ៍ព្រោះហេតុមិនសម្រេចនោះជាបច្ច័យក៏មាន ។

[៥១] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា សេក្ខៈ សេក្ខៈ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែលឈ្មោះថាសេក្ខៈនោះដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ។ ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុក្នុងសាស-នានេះ ប្រកបដោយសេក្ខសម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ ប្រកបដោយសេក្ខសម្មា-សមាធិ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលឈ្មោះថាសេក្ខៈដោយហេតុប៉ុណ្ណេះឯង ។

(៥២) សាវត្ថិនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

(៥៣) សាវត្ថិនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយាតិ ។

(៩២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។

(៩៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។

វិហារវគ្គោ

(៥៤) សាវត្ថិនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

(៥៥) សាវត្ថិនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋ ធម្មា បរិសុទ្ធា បរិយោទាតា អនង្គណា វិគតូបក្កិលេសា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយាតិ ។

(៥៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង នេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។ ធម៌ទាំង៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធទេ ។

(៥៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង នេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបរិសុទ្ធ ផូរផង់ មិនមានទីទួលគឺកិលេស ប្រាសចាកឧបក្កិលេសហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មិនមែនកើតឡើងក្រៅអំពីវិន័យព្រះសុគតទេ ។

(៥៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច អានន្ទោ អាយស្មា ច ភទ្ទោ បាដលិបុត្តេ វិហរន្តិ កុក្កុដារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា ភទ្ទោ សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា អា-នន្ទេន សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ភទ្ទោ អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឯតទវោច អ-ព្រហ្មចរិយំ អព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ អព្រហ្មចរិយន្តិ ។ សាធុ សាធុ អាវុសោ ភទ្ទ ភទ្ទកោ ខោ តេ អាវុសោ ភទ្ទ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភាណំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ អាវុសោ ភទ្ទ បុច្ឆសិ អព្រហ្មចរិយំ អព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ អ-ព្រហ្មចរិយន្តិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អយមេវ ខោ អាវុសោ អដ្ឋង្គិកោ មិច្ឆាមគ្គោ អព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធីតិ ។

(៤៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុនឹងព្រះភទ្ទៈដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងកុក្កុដារាម ជិតក្រុងបាដលិបុត្ត ។ គ្រានោះ ព្រះភទ្ទៈដ៏មានអាយុចេញចាកទីពួនសម្ងំក្នុងវេលាសាយណ្ហសម័យ ហើយចូលទៅរកព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើនូវសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះព្រះភទ្ទៈដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ពោលទៅនឹងព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា អព្រហ្មចរិយៈ អព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ អព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ការស្វែងរកប្រាជ្ញារបស់អ្នក ល្អពេកណាស់ ប្រាជ្ញាក៏ល្អ ការសាកសួរក៏មានទំនងល្អ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ព្រោះថាអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា អព្រហ្មចរិយៈ អព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ អព្រហ្មចរិយៈតើដូចម្តេច ។ យ៉ាងនេះហើយ អាវុសោ ។ ម្នាលអាវុសោ មិច្ឆាមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាអព្រហ្មចរិយៈ ។ មិច្ឆាមគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។

(៤៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ បេ ។ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្ម-
ចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ
ព្រហ្មចរិយំ កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។ សាធុ
សាធុ ខោ អាវុសោ ភទ្ទ ភទ្ទកោ ខោ តេ
អាវុសោ ភទ្ទ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភាណំ កល្យាណី
បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ អាវុសោ ភទ្ទ បុច្ឆសិ ព្រហ្មចរិយំ
ព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ
អាវុសោ ព្រហ្មចរិយំ កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសា-
នន្តិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អយមេវ ខោ អាវុសោ អរិយោ
អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ
។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ យោ ខោ អាវុសោ រាគក្ខយោ
ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោ-
សានន្តិ ។

វិហារវគ្គ

(៤៧) បាដលិបុត្តនិទាន ។ បេ ។ ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ការស្ទង់រកប្រាជ្ញារបស់អ្នក ល្អពេកណាស់ ប្រាជ្ញាក៏ល្អ ការសាកសួរក៏មានទំនងល្អ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ព្រោះថាអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ យ៉ាងនេះហើយ អាវុសោ ។ ម្នាលអាវុសោ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាព្រហ្មចរិយៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថាទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ ។

(៤៨) ពាដលិបុត្តនិទានំ ។ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ ព្រហ្មចរិយំ កតមោ ព្រហ្មចារី កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។ សាធុ សាធុ អាវុសោ ភទ្ទ ភទ្ទកោ ខោ តេ អាវុសោ ភទ្ទ ឧម្មង្គោ ភទ្ទកំ បដិភានំ កល្យាណី បរិបុច្ឆា ឯវំ ហិ ត្វំ អាវុសោ ភទ្ទ បុច្ឆសិ ព្រហ្មចរិយំ ព្រហ្មចរិយន្តិ អាវុសោ អានន្ទ វុច្ចតិ កតមំ នុ ខោ អាវុសោ ព្រហ្មចរិយំ កតមោ ព្រហ្មចារី កតមំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។ ឯវមាវុសោតិ ។ អយមេវ ខោ អាវុសោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ព្រហ្មចរិយំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ យោ ខោ អាវុសោ ឥមិនា អរិយេន អដ្ឋង្គិកេន មគ្គេន សមន្នាគតោ អយំ វុច្ចតិ ព្រហ្មចារី ។ យោ ខោ អាវុសោ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ឥទំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានន្តិ ។ សុត្តត្តយំ ឯកនិទានំ[១] ។

វិហារវគ្គោ ទុតិយោ ។

---

១ ម. តីណិ សុត្តានិ ឯកនិទានានិ ។

(៤៨) បាដលិបុត្តនិទាន ។ ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ព្រហ្មចារី (បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តនូវធម៌ដ៏ប្រសើរ) តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ការស្វែងរកប្រាជ្ញារបស់អ្នក ល្អពេកណាស់ ប្រាជ្ញាក៏ល្អ ការសាកសួរក៏មានទំនងល្អ ម្នាលអាវុសោភទ្ទៈ ព្រោះថាអ្នកសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោអានន្ទ ពាក្យគេតែងនិយាយថា ព្រហ្មចរិយៈ ព្រហ្មចរិយៈ ដូច្នេះ ម្នាលអាវុសោ ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ព្រហ្មចារី តើដូចម្តេច ទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ យ៉ាងនេះហើយ អាវុសោ ។ ម្នាលអាវុសោ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ហៅថាព្រហ្មចរិយៈ ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលអាវុសោ បុគ្គលឯណាប្រកបដោយមគ្គដ៏ប្រសើរមានអង្គ ៨ នេះ បុគ្គលនេះហៅថាព្រហ្មចារី ។ ម្នាលអាវុសោ ការអស់ទៅនៃរាគៈ ការអស់ទៅនៃទោសៈ ការអស់ទៅនៃមោហៈឯណា នេះហៅថាទីបំផុតរបស់ព្រហ្មចរិយៈ ។ គន្ថសូត្រ ៣ នេះ មាននិទានតែមួយ ។

ចប់ វិហារវគ្គ ទី ២ ។

តស្សុទ្ទានំ

ទ្វេ វិហារា ច សេក្ខោ ច

ឧប្បាទេ(១) អបរេ ទុវេ

បរិសុទ្ធេន ទ្វេ វុត្តា

កុក្កុដារាមេន តយោតិ ។

---

១ ម. ឧប្បាទា ។

ឧទ្ទាននៃវិហារវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីវិហារធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមាន ២ លើក អំពីសេក្ខ ១ អំពីធម៌ ៨ យ៉ាងដែលបុគ្គលចំរើនឲ្យច្រើនហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង មាន ២ លើក និយាយអំពីធម៌ ៨ យ៉ាងដែលបរិសុទ្ធមាន ២ លើក អំពីធម៌ដែលព្រះភទ្ទដ៏មានអាយុសួរព្រះអានន្ទក្នុងកុក្កុដារាមមាន ៣ លើក ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

(៥៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆត្តញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មត្តញ្ច តំ សុណាថ ។

(៦០) កតមញ្ច ភិក្ខវេ មិច្ឆត្តំ ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆត្តំ ។

(៦១) កតមញ្ច ភិក្ខវេ សម្មត្តំ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មត្តន្តិ ។

(៦២) សាវត្ថីនិទានំ ។ អកុសលេ ច វោ ភិក្ខវេ ធម្មេ ទេសេស្សាមិ កុសលេ ច ធម្មេ តំ សុណាថ ។

(៦៣) កតមេ ច ភិក្ខវេ អកុសលា ធម្មា ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ អកុសលា ធម្មា ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

(៥៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវការៈខុសផង នូវការៈត្រូវផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

(៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការៈខុស តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាការៈខុស ។

(៦១) ការៈត្រូវ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាការៈត្រូវ ។

(៦២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ជាអកុសលផង នូវធម៌ជាកុសលផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

(៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាអកុសល តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាធម៌ជាអកុសល ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

(៦៤) កតមេ ច ភិក្ខវេ កុសលា ធម្មា ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ កុសលា ធម្មាតិ ។

(៦៥) សាវត្ថិនិទានំ ។ មិច្ឆាបដិបទញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មាបដិបទញ្ច តំ សុណាថ ។

(៦៦) កតមា ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបទា ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបទា ។

(៦៧) កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបទា ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាបដិបទាតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

(២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាកុសល តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅជាធម៌ជាកុសល ។

(២៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវបដិបទាខុសផង នូវបដិបទាត្រូវផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវបដិបទានោះចុះ ។

(២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាខុស តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅជាបដិបទាខុស ។

(២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាត្រូវ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅជាបដិបទាត្រូវ ។

(៦៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ គិហិនោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស វា មិច្ឆាបដិបត្តឹ ន វណ្ណេមិ ។ គិហី វា ភិក្ខវេ បព្វជិតោ វា មិច្ឆាបដិបន្នោ មិច្ឆាបដិបត្តាធិករណហេតុ នារាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលំ ។ កតមា ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ។ គិហិនោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស វា មិច្ឆាបដិបត្តឹ ន វណ្ណេមិ ។ គិហី វា ភិក្ខវេ បព្វជិតោ វា មិច្ឆាបដិបន្នោ មិច្ឆាបដិបត្តាធិករណហេតុ នារាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលំ ។

(៦៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនសរសើរបដិបទាខុស របស់គ្រហស្ថក្តី របស់បព្វជិតក្តីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី តែប្រតិបត្តិខុសហើយ រមែងមិនញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹងគឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចបាន ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍គឺប្រតិបត្តិខុសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាខុស តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបដិបទាខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនសរសើរបដិបទាខុស របស់គ្រហស្ថក្តី របស់បព្វជិតក្តីទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្តី បព្វជិតក្តី តែប្រតិបត្តិខុសហើយ រមែងមិនញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹងគឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចបាន ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍គឺប្រតិបត្តិខុសទេ ។

(៦៩) គិហិនោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស វា សម្មាបដិបទំ វណ្ណេមិ ។ គិហី វា ភិក្ខវេ បព្វជិ-តោ វា សម្មាបដិបន្នោ សម្មាបដិបត្តាធិករណហេតុ អារាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលំ ។ កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបទា ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មា-បដិបទា ។ គិហិនោ វាហំ ភិក្ខវេ បព្វជិតស្ស វា សម្មាបដិបទំ វណ្ណេមិ ។ គិហី វា ភិក្ខវេ បព្វជិ-តោ វា សម្មាបដិបន្នោ សម្មាបដិបត្តាធិករណហេតុ អារាធកោ ហោតិ ញាយំ ធម្មំ កុសលន្តិ ។

(៧០) សាវត្ថីនិទានំ ។ អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សប្បុរិសញ្ច តំ សុណាថ ។

(៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរតែបដិបទាត្រូវ របស់គ្រហស្ថក្ដី របស់បព្វជិតក្ដី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្ដី បព្វជិតក្ដី តែប្រតិបត្តិត្រូវហើយ រមែងញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិតគប្បីដឹង គឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចទៅបាន ព្រោះហេតុនៃអធិករណ៍គឺ សេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិបទាត្រូវ តើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបដិបទាត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរតែ បដិបទាត្រូវ របស់គ្រហស្ថក្ដី របស់បព្វជិតក្ដី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រហស្ថក្ដី បព្វជិតក្ដី តែប្រតិបត្តិត្រូវហើយ រមែងញុំាងធម៌ដែលបណ្ឌិត គប្បីដឹងគឺអរិយមគ្គជាកុសលឲ្យសម្រេចទៅបាន ព្រោះហេតុនៃអធិក-រណ៍គឺសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ ។

(៧០) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែង នូវអសប្បុរសធម៌ នូវសប្បុរសធម៌ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរស្ដាប់នូវសេចក្ដីនោះចុះ ។

(៧១) កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ មិច្ឆាសង្កប្បោ មិច្ឆាវាចោ មិច្ឆាកម្មន្តោ មិច្ឆាអាជីវោ មិច្ឆាវាយាមោ មិច្ឆាសតិ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។

(៧២) កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចោ សម្មាកម្មន្តោ សម្មាអាជីវោ សម្មាវាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោតិ ។

(៧៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ អសប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរញ្ច ។ សប្បុរិសញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរញ្ច ។ តំ សុណាថ ។

(៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ត្រិះរិះខុស និយាយខុស ធ្វើការងារខុស ចិញ្ចឹមជីវិតខុស ព្យាយាមខុស រឭកខុស ដំកល់ចិត្តខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអសប្បុរស ។

(៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ត្រិះរិះត្រូវ និយាយត្រូវ ធ្វើការងារត្រូវ ចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ព្យាយាមត្រូវ រឭកត្រូវ ដំកល់ចិត្តត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសប្បុរស ។

(៧៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអសប្បុរសផង នូវអសប្បុរសដ៏លើសជាងអសប្បុរសទៅទៀតផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវសប្បុរសផង នូវសប្បុរសដ៏លើសជាងសប្បុរសទៅទៀតផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

(៧៤) កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសោ ។

(៧៥) កតមោ ច ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ មិច្ឆាសមាធិ មិច្ឆាញាណី មិច្ឆាវិមុត្តិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អសប្បុរិសេន អសប្បុរិសតរោ ។

(៧៦) កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសោ ។

(៧៧) កតមោ ច ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ សម្មាញាណី សម្មាវិមុត្តិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សប្បុរិសេន សប្បុរិសតរោតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

(៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ។ បេ ។ ដំកល់ចិត្តមាំខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអសប្បុរស ។

(៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអសប្បុរសដ៏លើសជាងអសប្បុរសទៅទៀតតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ។ បេ ។ ដំកល់ចិត្តមាំខុស មានសេចក្តីដឹងខុស មានចិត្តរួចស្រឡះខុស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអសប្បុរសដ៏លើសជាងអសប្បុរសទៅទៀត ។

(៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ។ បេ ។ ដំកល់ចិត្តមាំត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសប្បុរស ។

(៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសប្បុរសដ៏លើសជាងសប្បុរសទៅទៀត តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ។ បេ ។ ដំកល់ចិត្តមាំត្រូវ មានសេចក្តីដឹងត្រូវ មានចិត្តរួចស្រឡះត្រូវ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសប្បុរសដ៏លើសជាងសប្បុរសទៅទៀត ។

(៧៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កុម្ភោ អនាធារោ សុប្បវត្តិយោ ហោតិ សាធារោ ទុប្បវត្តិយោ ហោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចិត្តំ អនាធារំ សុប្បវត្តិយំ ហោតិ សាធារំ ទុប្បវត្តិយំ ហោតិ ។

(៧៩) កោ ច ភិក្ខវេ ចិត្តស្ស អាធារោ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ចិត្តស្ស អាធារោ ។

(៨០) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កុម្ភោ អនាធារោ សុប្បវត្តិយោ ហោតិ សាធារោ ទុប្បវត្តិយោ ហោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ចិត្តំ អនាធារំ សុប្បវត្តិយំ ហោតិ សាធារំ ទុប្បវត្តិយំ ហោតីតិ ។

(៨១) សាវត្ថីនិទានំ ។ អរិយំ វោ ភិក្ខវេ សម្មាសមាធឹ ទេសេស្សាមិ សឧបនិសំ សបរិក្ខារំ តំ សុណាថ ។

(៧៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចក្អមដែលមិនមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលមិនមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

(៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះរង្វើលទ្រនៃចិត្ត តើដូចម្តេច ។ គឺមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ហ្នឹងឯង ។ មគ្គទាំង ៨ តើដូចម្តេច ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ នេះហៅថា រង្វើលទ្រចិត្ត ។

(៨០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចក្អមមិនមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តដែលមិនមានរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយងាយ ដែលប្រកបដោយរង្វើលទ្រ តែងបង្ហិលបានដោយលំបាក ក៏យ៉ាងនោះឯង ។

(៨១) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអរិយសម្មាសមាធិ ប្រកបដោយបច្ច័យ ប្រកបដោយបរិក្ខារ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

(៨២) កតមោ ច ភិក្ខវេ អរិយោ សម្មាសមាធិ សឧបនិសោ សបរិក្ខារោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។

(៨៣) យា ខោ ភិក្ខវេ ឥមេហិ សត្តហង្គេហិ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា សបរិក្ខតា អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ អរិយោ សម្មាសមាធិ សឧបនិសោ ឥតិបិ សបរិក្ខារោ ឥតិបីតិ ។

(៨៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ វេទនា ។ កតមា តិស្សោ ។ សុខា វេទនា ទុក្ខា វេទនា អទុក្ខមសុខា វេទនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ វេទនា ។

(៨៥) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វេទនានំ បរិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

(៨២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអរិយសម្មាសមាធិប្រកបដោយបច្ច័យ ប្រកបដោយបរិក្ខារ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។

(៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភាពនៃចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ ដែលប្រកបដោយបរិក្ខារ ដោយអង្គទាំង ៧ នេះឯង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា អរិយសម្មាសមាធិប្រកបដោយបច្ច័យផង ប្រកបដោយបរិក្ខារផង ។

(៨៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ វេទនា ៣ តើដូចម្តេច ។ គឺវេទនាជាសុខ ១ វេទនាជាទុក្ខ ១ វេទនាមិនជាទុក្ខមិនជាសុខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៨៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវវេទនាទាំង ៣ នេះ ។ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលគប្បីចំរើននូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវវេទនាទាំង ៣ នេះឯង ។

(៨៦) សាវត្ថិនិទានំ ។ អថខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។បេ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧត្តិយោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ឥធ មយ្ហំ ភន្តេ រហោគតស្ស បដិសល្លីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទបាទិ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា ភគវតា ។ កតមេ នុ ខោ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា ភគវតាតិ ។

(៨៧) សាធុ សាធុ ឧត្តិយ បញ្ច ខោមេ ឧត្តិយ កាមគុណា វុត្តា មយា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា ។ សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា ។ ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា ។ ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា ។ ឥមេ ខោ ឧត្តិយ បញ្ច កាមគុណា វុត្តា មយា ។

(៨៦) សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះ ព្រះឧត្តិយដ៏មានអាយុចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ លុះព្រះឧត្តិយដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្ងំនៅតែម្នាក់ឯង កើតចិត្តត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា កាមគុណ ៥ យ៉ាង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ ។ កាមគុណទាំង ៥ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងហើយ តើដូចម្តេច ។

(៨៧) ម្នាលឧត្តិយ ប្រពៃណាស់ហើយ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលឧត្តិយ កាមគុណទាំង៥នេះឯង ដែលតថាគតបានសំដែងហើយ ។ កាមគុណទាំង៥ តើដូចម្តេច ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរជាទីតម្រេក ១ ។ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រចៀក ១ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ១ ។ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ១ ។ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរជាទីតម្រេក ១ ។ ម្នាលឧត្តិយ កាមគុណទាំង ៥ នេះឯង ដែលតថាគតសំដែងហើយ ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ

(៨៨) ឥមេសំ ខោ ឧត្តិយ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេសំ ខោ ឧត្តិយ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ តតិយោ ។

តស្សុទ្ទានំ

មិច្ឆត្តំ អកុសលំ ធម្មំ
ទុវេ បដិបទាបិ ច
អសប្បុរិសេន ទ្វេ វុត្តា
កុម្ភោ[១] សមាធិ វេទនុត្តិយេនាតិ ។

---

១ ម. ទ្វេ សប្បុរិសេន កុម្ភោ ។

មិច្ឆត្តវគ្គ

(៨៨) ម្នាលខត្តិយ បុគ្គលគប្បីចំរើនមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីលះបង់នូវកាមគុណទាំង ៥ នេះ ។ មគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសម្មាទិដ្ឋិ ១ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ១ ។ ម្នាលខត្តិយ បុគ្គលគប្បីចំរើនមគ្គដ៏ប្រសើរប្រកបដោយអង្គ ៨ ដើម្បីលះបង់នូវកាមគុណទាំង ៥ នេះឯង ។

ចប់ មិច្ឆត្តវគ្គ ទី ៣ ។

ឧទ្ទាននៃមិច្ឆត្តវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីមិច្ឆត្ត ១ អំពីអកុសលធម៌ ១ អំពីបដិបទាមាន ២ លើក អំពីអសប្បុរសមាន ២ លើក អំពីចិត្តប្រៀបដូចក្អម ១ អំពីអរិយសម្មាសមាធិ ១ អំពីវេទនា ១ អំពីព្រះខត្តិយដ៏មានអាយុ ១ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

(៨៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆាបដិបត្តិញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មាបដិបត្តិញ្ច តំ សុណាថ ។

(៩០) កតមា ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ។ សេយ្យថីទំ ។ មិច្ឆាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបត្តិ ។

(៩១) កតមា ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបត្តិ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាបដិបត្តីតិ ។

(៩២) សាវត្ថីនិទានំ ។ មិច្ឆាបដិបន្នញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សម្មាបដិបន្នញ្ច តំ សុណាថ ។

បដិបត្តិវគ្គ

(៨៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងសេចក្ដីប្រតិបត្តិខុសនិងសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្ដាប់សេចក្ដីនោះចុះ ។

(៩០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្ដីប្រតិបត្តិខុស តើដូចម្ដេច ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញខុស ១ ។បេ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសេចក្ដីប្រតិបត្តិខុស ។

(៩១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ តើដូចម្ដេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្ដីឃើញត្រូវ ១ ។បេ។ សេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាសេចក្ដីប្រតិបត្តិត្រូវ ។

(៩២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិខុសនិងបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្ដាប់នូវដំណើរបុគ្គលនោះចុះ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

(៩៣) កតមោ ច ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបន្នោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ មិច្ឆាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ មិច្ឆាបដិបន្នោ ។

(៩៤) កតមោ ច ភិក្ខវេ សម្មាបដិបន្នោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ឯកច្ចោ សម្មាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សម្មាបដិបន្នោតិ ។

(៩៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ[១] អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិរទ្ធោ វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អារទ្ធោ អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។

---

១ ម. ប. អយំ អរិយោ ។

បដិបត្តិវគ្គ

(៩៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិខុស តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញខុស ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកតាំងចិត្តខុស ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិខុស ។

(៩៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ ជាអ្នកឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ ជាអ្នកតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាអ្នកប្រតិបត្តិត្រូវ ។

(៩៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយលះបង់ហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រព្រឹត្តិដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏លះបង់ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយប្រារព្ធហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ បានប្រព្រឹត្តិដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏ឈ្មោះថាប្រារព្ធហើយដែរ ។

(៩៦) កតមោ ច ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ វិរទ្ធោ វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ អារទ្ធោ អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមីតិ ។

(៩៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិមេ ភិក្ខវេ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ អដ្ឋ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥមេ ខោ [១] អដ្ឋ ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារំ គមនាយ សំវត្តន្តីតិ ។

---

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ ភិក្ខវេតិ បទំ ទិស្សតិ ។

(៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយលះបង់ហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រក្រតីដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏លះបង់ហើយដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលបុគ្គលទាំងឡាយឯណានីមួយប្រារព្ធហើយ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មានប្រក្រតីដល់នូវការអស់ទៅនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃ បុគ្គលទាំងនោះក៏ឈ្មោះថាប្រារព្ធហើយដែរ ។

(៩៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចេញចាកវដ្ត ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាង តើដូចម្តេច ។ អ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ធម៌ទាំង ៨ យ៉ាងនេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីចេញចាកវដ្ត ទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។

បដិបត្តិវគ្គោ

ឥទមវោច ភគវា ឥទំ វត្វាន សុគតោ អថាបរំ ឯតទ-វោច សត្ថា

(៨៥) អប្បកា តេ មនុស្សេសុ
យេ ជនា បារគាមិនោ
អថាយំ ឥតរា បជា
តីរមេវានុធាវតិ ។
យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ
ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ
តេ ជនា បារមេស្សន្តិ
មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ ។
កណ្ហំ ធម្មំ វិប្បហាយ
សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ
ឱកា អនោកមាគម្ម
វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ
តត្រាភិរតិមិច្ឆេយ្យ
ហិត្វា កាមេ អកិញ្ចនោ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះហើយ ព្រះសុគតលុះត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះហើយ លំដាប់នោះ ព្រះសាស្ដាទើបទ្រង់ត្រាស់នូវព្រះពុទ្ធដីកានេះតទៅទៀតថា ៗ

(៨៥) ក្នុងពួកមនុស្ស ជនទាំងឡាយឯណាដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ជនទាំងឡាយនោះមានប្រមាណតិចទេ ចំណែកពួកសត្វដទៃក្រៅពីនេះ តែងសសៀរទៅតាមច្រាំង (វដ្ដ-សង្សារ) ៗ មួយទៀត ពួកជនណាមានប្រក្រតីប្រព្រឹត្តតាមធម៌ក្នុងធម៌ដែលព្រះតថាគតត្រាស់ប្រពៃហើយ ពួកជននោះនឹង (ឆ្លង) នូវវដ្ដៈជាលំនៅនៃមច្ចុដែលឆ្លងបានដោយកម្រក្រៃពេក ហើយដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ៗ បណ្ឌិតគប្បីលះធម៌ខ្មៅ ញុំាងធម៌សឲ្យចំរើន ហើយគប្បីចេញចាកអាល័យគឺវដ្ដៈ អាស្រ័យព្រះនិព្វានដែលមិនមានអាល័យ គួរលះកាមទាំងឡាយចេញ ហើយជាអ្នកមិនមានកង្វល់ ប្រាថ្នានូវសេចក្ដីត្រេកអរក្នុងវិវេក ដែលសត្វត្រេកអរបានដោយកម្រ

បរិយោទបេយ្យ អត្តានំ
ចិត្តក្លេសេហិ បណ្ឌិតោ
យេសំ សម្ពោធិយង្គេសុ
សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ
អាទានបដិនិស្សគ្គេ
អនុបាទាយ យេ រតា
ខីណាសវា ជុតិមន្តោ
តេ លោកេ បរិនិព្វុតាតិ ។

(៩៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សាមញ្ញញ្ច ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ សាមញ្ញផលានិ ច តំ សុណាថ ។

(១០០) កតមញ្ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។ អយមេ-វរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។

(១០១) កតមានិ ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញផលានិ ។ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អ-រហត្តផលំ ។ ឥមានិ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញផលានីតិ ។

បណ្ឌិតគួរធ្វើខ្លួនឲ្យផុតផង់ចាកគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ។ ចិត្ត ដែលបណ្ឌិតពួកណាអប់រំល្អប្រពៃ ហើយក្នុងអង្គនៃធម៌ជាគ្រឿងត្រាស់ដឹងទាំងឡាយ បណ្ឌិតទាំងឡាយឯណា អ្នកត្រេកអរក្នុងការលះបង់នូវសេចក្តីប្រកាន់ដោយឥតមានសេចក្តីប្រកាន់ បណ្ឌិតនោះ ឈ្មោះថាអ្នកមានអាសវៈអស់ហើយ មានសេចក្តីរុងរឿង បរិនិព្វានក្នុងលោកហើយ ។

(៩៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវសាមញ្ញគុណនិងផលរបស់សាមញ្ញគុណទាំងឡាយ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូលស្តាប់សេចក្តីនោះចុះ ។

(១០០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសាមញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សាមញ្ញគុណ ។

(១០១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផលរបស់សាមញ្ញគុណទាំងឡាយ តើដូចម្តេច ។ គឺសោតាបត្តិផល១ សកទាគាមិផល១ អនាគាមិផល១ អរហត្តផល១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ផលរបស់សាមញ្ញគុណទាំងឡាយ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

(១០២) សាវត្ថីនិទានំ ។ សាមញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសិស្សាមិ សាមញ្ញត្ថញ្ច តំ សុណាថ ។

(១០៣) កតមញ្ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។ អយមេវារិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញំ ។

(១០៤) កតមោ ច ភិក្ខវេ សាមញ្ញត្ថោ ។ យោ ខោ ភិក្ខវេ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ សាមញ្ញត្ថោ ។

(១០៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសិស្សាមិ ព្រហ្មញ្ញផលានិ ច តំ សុណាថ ។

បដិបត្តិវគ្គ

(១០២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវសាមញ្ញគុណនិងប្រយោជន៍នៃសាមញ្ញគុណ ដល់អ្នកទាំង-ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

(១០៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះសាមញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា សាមញ្ញគុណ ។

(១០៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រយោជន៍នៃសាមញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាវៈឯណា ជាទីអស់ទៅនៃរាគៈ ជាទីអស់ទៅនៃទោសៈ ជាទីអស់ទៅនៃមោហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រយោជន៍នៃសាមញ្ញគុណ ។

(១០៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវព្រហ្មញ្ញគុណនិងផលរបស់ព្រហ្មញ្ញគុណទាំងឡាយ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

(១០៦) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។ អយមេវារិ-យោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។

(១០៧) កតមានិ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញផលានិ ។ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អរ-ហត្តផលំ ។ ឥមានិ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញផលានីតិ ។

(១០៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មញ្ញញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសិស្សាមិ ព្រហ្មញ្ញត្ថញ្ច តំ សុណាថ ។

(១០៩) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។ អយ-មេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញំ ។

(១០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។បេ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មញ្ញគុណ ។

(១០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផលរបស់ព្រហ្មញ្ញគុណទាំងឡាយ តើដូចម្តេច ។ គឺសោតាបត្តិផល ១ សកទាគាមិផល ១ អនាគាមិផល ១ អរហត្តផល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ផលរបស់ព្រហ្មញ្ញគុណទាំងឡាយ ។

(១០៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវព្រហ្មញ្ញគុណនឹងប្រយោជន៍នៃព្រហ្មញ្ញគុណ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

(១០៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។បេ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មញ្ញគុណ ។

បដិបត្តិវគ្គោ

(១១០) កតមោ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញោ ។ យោ ច ភិក្ខវេ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មញ្ញោតិ ។

(១១១) សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មចរិយញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ ព្រហ្មចរិយផលានិ ច តំ សុណាថ ។

(១១២) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។

(១១៣) កតមានិ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយផលានិ ។ សោតាបត្តិផលំ សកទាគាមិផលំ អនាគាមិផលំ អរហត្តផលំ ។ ឥមានិ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយផលានីតិ ។

បដិបត្តិវគ្គ

[១១០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រយោជន៍របស់ព្រហ្មញ្ញគុណ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាវៈឯណា ជាទីអស់ទៅនៃរាគៈ ជាទីអស់ទៅនៃទោសៈ ជាទីអស់ទៅនៃមោហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រយោជន៍នៃព្រហ្មញ្ញគុណ ។

[១១១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវព្រហ្មចរិយៈនឹងផលរបស់ព្រហ្មចរិយៈទាំងឡាយ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[១១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីយល់ត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មចរិយៈ ។

[១១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះផលទាំងឡាយរបស់ព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ គឺសោតាបត្តិផល ១ សកទាគាមិផល ១ អនាគាមិផល ១ អរហត្តផល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ផលរបស់ព្រហ្មចរិយៈទាំងឡាយ ។

(១១៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ ព្រហ្មចរិយញ្ច វោ ភិក្ខវេ ទេសេស្សាមិ ព្រហ្មចរិយត្ថញ្ច តំ សុណាថ ។

(១១៥) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ ឥទំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយំ ។

(១១៦) កតមោ ច ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយត្ថោ ។ យោ ច ភិក្ខវេ រាគក្ខយោ ទោសក្ខយោ មោហក្ខយោ ។ អយំ វុច្ចតិ ភិក្ខវេ ព្រហ្មចរិយត្ថោតិ ។

បដិបត្តិវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

[១១៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវព្រហ្មចរិយៈនឹងប្រយោជន៍របស់ព្រហ្មចរិយៈ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់នូវសេចក្តីនោះចុះ ។

[១១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ព្រហ្មចរិយៈ ។

[១១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះប្រយោជន៍នៃព្រហ្មចរិយៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សភាវៈឯណា ជាទីអស់ទៅនៃរាគៈ ជាទីអស់ទៅនៃទោសៈ ជាទីអស់ទៅនៃមោហៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ប្រយោជន៍នៃព្រហ្មចរិយៈ ។

ចប់ បដិបត្តិវគ្គ ទី ៤ ។

តស្សុទ្ទានំ

បដិបត្តិ បដិបន្នោ ច
វិទ្ធញ្ញូ ធារំ គតា
សាមញ្ញេន ទ្វេ វុត្តា
ព្រហ្មញ្ញា អបរេ ទុវេ
ព្រហ្មចរិយេន ទ្វេ វុត្តា
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

បណ្ឌិតវគ្គ

ឧទ្ទាននៃបណ្ឌិតវគ្គនោះគឺ

ពោលអំពីសេចក្តីប្រតិបត្តិ ១ អំពីបុគ្គលអ្នកប្រតិបត្តិ ១ អំពីការលះបង់ ១ អំពីការដល់ត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ១ អំពីសាមញ្ញគុណ មាន ២ លើក អំពីព្រហ្មញ្ញគុណដទៃទៀត មាន ២ លើក អំពីព្រហ្មចរិយៈ មាន ២ លើក ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាបណ្ឌិតវគ្គ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ

(១១៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ កិមត្ថិយំ អាវុសោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ រាគវិរាគត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។

(១១៨) សចេ បន វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ អត្ថិ បនាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា រាគវិរាគាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អត្ថិ ខោ អាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា រាគវិរាគាយាតិ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ

(១១៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតម មានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈ ។

(១១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ចុះមគ្គនឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈ មានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មគ្គនឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយចាករាគៈមានដែរ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ

(១១៩) កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា ភវនិរោធាយ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ភិក្ខវេ មគ្គោ អយំ បដិបទា ភវនិរោធាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

(១២០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្ពាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ កិមត្ថិយំ អាវុសោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ សញ្ញោជនប្បហានត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

(១២១) អនុសយសមុគ្ឃាតនត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ

(១៥៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទៀយណាយតាកកគៈ ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គនឹងបដិបទានេះឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទៀយណាយតាកកគៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះចុះ ។

(១៦០) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតម មានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីលះសញ្ញោជនៈ ។ បេ ។

(១៦១) ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីដកចេញនូវអនុស័យ ។ បេ ។

(១៦២) អទ្ធានបរិញ្ញត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

(១៦៣) អាសវានំ ខយត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

(១៦៤) វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

(១៦៥) ញាណទស្សនត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ បេ ។

(១៦៦) សចេ វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ កិមត្ថិយំ អាវុសោ សមណេ គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អនុបាទាបរិនិព្វានត្ថំ ខោ អាវុសោ ភគវតិ ព្រហ្មចរិយំ វុស្សតីតិ ។

(១៦២) ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវកាលវែងឆ្ងាយ ។ បេ ។

(១៦៣) ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយ ។ បេ ។

(១៦៤) ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ បេ ។

(១៦៥) ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីញាណទស្សន ។ បេ ។

(១៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះសមណគោតមមានប្រយោជន៍អ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ បុគ្គលប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដើម្បីអនុបាទាបរិនិព្វាន ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ

(១២៧) សចេ បន វោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវំ បុច្ឆេយ្យុំ អត្ថិ បនាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថ អត្ថិ ខោ អាវុសោ មគ្គោ អត្ថិ បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយាតិ ។

(១២៨) កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយ ។ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ សេយ្យថីទំ ។ សម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ។ អយំ ភិក្ខវេ មគ្គោ អយំ បដិបទា អនុបាទាបរិនិព្វានាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា តុម្ហេ ភិក្ខវេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ឯវំ ព្យាករេយ្យាថាតិ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ[១] បញ្ចមោ ។

---

១ អញ្ញតិត្ថិយបេយ្យាលោតិបិ បាឋោ ។

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ

(១២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយគប្បីសួរពួកអ្នកយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ ចុះមគ្គនឹងបដិបទាដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុប្បាទាបរិនិព្វានមានដែរឬ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មគ្គនឹងបដិបទាដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុប្បាទាបរិនិព្វានមានដែរ ។

(១២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុប្បាទាបរិនិព្វាន ។ អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ សេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គនឹងបដិបទានេះឯង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអនុប្បាទាបរិនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកដែលគេសួរយ៉ាងនេះហើយ គប្បីដោះស្រាយដល់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះយ៉ាងនេះចុះ ។

ចប់ អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ ទី ៥ ។

តស្សុទ្ទានំ

វិភគសញ្ញោជនំ អនុសយំ
អទ្ធានអាសវា ខយា[1]
វិជ្ជាវិមុត្តិ ញាណាញ្ច
អនុបាទាយ អដ្ឋមី ។

---

១ អទ្ធានអាសវក្ខយាតិបិ ។

ឧទ្ទាននៃអញ្ញតិត្ថិយវគ្គនោះគឺ

ពោលអំពីការប្រាសចាករាគៈ ១ អំពីការលះសញ្ញោជនៈ ១ អំពីការដកចេញនូវអនុស័យ ១ អំពីការកំណត់ដឹងកាលដ៏វែងឆ្ងាយ ១ អំពីការអស់ទៅនៃអាសវៈ ១ អំពីការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានឹងវិមុត្តិ ១ អំពីញាណទស្សនៈ ១ អំពីអនុបាទាបរិនិព្វាន ១ ទៀតជាគំរប់ ៨ ។

សុរិយបេយ្យាលោ

(១២៩) សាវត្ថិនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទ-
យតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស
មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ
យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ
ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៣០) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ
អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ
វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គប-
រិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

សុរិយបេយ្យាល

(១២៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត (គ្រឿងកំណត់មុន) នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការមានមិត្តល្អ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

(១៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៣១) សាវត្ថីនិទានំ ។ សូរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ សីលសម្បទា ។ សីលសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ ។បេ។

(១៣២) យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។បេ។

(១៣៣) យទិទំ អត្តសម្បទា ។បេ។

(១៣៤) យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។បេ។

(១៣៥) យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។បេ។

(១៣៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សូរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។

អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចំរើនអរិយ-មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៣១) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិបូណ៌ដោយសីល នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយសីល ។ បេ ។

(១៣២) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ។ បេ ។

(១៣៣) គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

(១៣៤) គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

(១៣៥) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

(១៣៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្តនៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។

សុរិយបេយ្យាលោ

ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៣៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

(១៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលដល់ព្រមដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៣៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទ-
យតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស
មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យ-
ទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ
ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ
អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៣៩) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ
អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិំ ភាវេតិ
រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហ-
វិនយបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធិំ ភាវេតិ រាគវិ-
នយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយ-

[១៣៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការមានមិត្តល្អ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៣៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈ

បរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៦០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ សីលសម្បទា ។បេ។

(១៦១) យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។បេ។

(១៦២) យទិទំ អត្តសម្បទា ។បេ។

(១៦៣) យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។បេ។

(១៦៤) យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។បេ។

(១៦៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ យទិទំ យោនិសោមន-

ជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៤០) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណ នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលរះឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការបរិបូណ៌ដោយសីល នេះជាប្រធាន នេះជាបុព្វនិមិត្ត ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ដោយប្រការយ៉ាងនេះដែរ ។ បេ ។

(១៤១) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ។ បេ ។

(១៤២) គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

(១៤៣) គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

(១៤៤) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

(១៤៥) សាវត្ថីនិទាន ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនស.

សិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៤៦) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

សុរិយបេយ្យាលោ និដ្ឋិតោ ។

សិការៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។បេ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើងដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ សុរិយបេយ្យាលទី ៦ ។

សុរិយបេយ្យាលោ

តស្សុទ្ទានំ

កល្យាណមិត្តំ សីលញ្ច
ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា
ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច
យោនិសោ ករតិ សត្តមំ ។

ឧទ្ទាននៃសុរិយបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីការបរិបូណ៌ដោយមិត្តល្អ ១ អំពីសីល ១ អំពីសេចក្ដីពេញចិត្ត ១ អំពីការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ១ អំពីការឃើញត្រូវ ១ អំពីសេចក្ដីមិនប្រមាទ ១ អំពីយោនិសោមនសិការៈ ១ ទៀតជាគំរប់ ៧ ។

ឯកធម្មបេយ្យាលោ

(១៤៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុ-
បការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។
កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។
កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ
អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៤៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ
អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ
ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ
ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ
វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេ-
កនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-

ឯកធម្មបេយ្យាល

[១៤៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌១ តើដូចម្តេច ។ គឺការមានមិត្តល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើននូវសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅកាន់

បរិណាមី ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៨៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ សីលសម្បទា ។បេ ។

(១៩០) យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។បេ ។

(១៩១) យទិទំ អត្តសម្បទា ។បេ ។

(១៩២) យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។បេ ។

(១៩៣) យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។បេ ។

(១៩៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ យទិទំ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

ការលេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៨៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌ ១ តើដូចម្តេច ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយសីល ។ បេ ។

(១៩០) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ។ បេ ។

(១៩១) គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

(១៩២) គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

(១៩៣) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

(១៩៤) សាវត្ថីនិទាន ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

[១៥៥] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមន-សិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធ-និស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-បរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិ-ការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

[១៥៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុប-ការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៥៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌ ១ តើដូចម្តេច ។ គឺការមានមិត្តល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

ឯកធម្មបេយ្យាលោ

(១៥៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៥៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ ឯកធម្មោ ភិក្ខវេ ពហុបការោ អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស ឧប្បាទាយ ។ កតមោ ឯកធម្មោ ។ យទិទំ សីលសម្បទា ។ បេ ។

(១៥៩) យទិទំ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

(១៦០) យទិទំ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

ឯកធម្មបេយ្យាល

(១៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៥៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌១ មានឧបការៈច្រើន ដើម្បីញុំាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យកើតឡើង ។ ធម៌១ តើដូចម្តេច ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយសីល ។ បេ ។

(១៥៩) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្ត ។ បេ ។

(១៦០) គឺការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ បេ ។

(១៦១) យទិទំ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

(១៦២) យទិទំ អប្បមាទសម្បទា ។ បេ ។

(១៦៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ យទិទំ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៦៤) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

ឯកធម្មបេយ្យាលោ សត្តមោ ។

(១៦១) គឺការបរិបូណ៌ដោយការឃើញ ។ បេ ។

(១៦២) គឺការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទ ។ បេ ។

(១៦៣) សាវត្ថីនិទាន ។ គឺការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

(១៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ឯកធម្មបេយ្យាលទី ៧ ។

ឧទ្ទានំ

កល្យាណមិត្តំ សីលំ ច
ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា
ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច
យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ ។

ឧទ្ទាននៃឯកធម្មបេយ្យាលនោះគឺ

ៈពោលអំពីកល្យាណមិត្ត ១ អំពីសីល ១ អំពីសេចក្ដីពេញចិត្ត ១ អំពីការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ១ អំពីការឃើញ ១ អំពីសេចក្ដីមិនប្រមាទ ១ អំពីយោនិសោមនសិការៈ ១ ទៀត ជាគំរប់ ៧ ។

ចតុត្ថឯកធម្មបេយ្យាលោ

(១៦៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៦៦) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

ឆាហេតុឯកធម្មបេយ្យាល

(១៦៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលកើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការមានមិត្តល្អនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ នឹងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

(១៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៦៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯក-ធម្មម្បិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិ-កោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ សីលសម្បទា ។ បេ ។

(១៦៨) យថយិទំ ភិក្ខវេ ឆន្ទសម្បទា ។ បេ ។

(១៦៩) យថយិទំ ភិក្ខវេ អត្តសម្បទា ។ បេ ។

(១៧០) យថយិទំ ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិសម្បទា ។ បេ ។

អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៦៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលកើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាបានក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសីលនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្តនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លានេះឡើយ ។ បេ ។

(១៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយការឃើញនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៧១) យថយិទំ ភិក្ខវេ អប្បមាទសម្បទា ។បេ។

(១៧២) សាវត្ថិនិទានំ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៧៣) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីមិនប្រមាទនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៧២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ។

(១៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៧៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យថយិទំ ភិក្ខវេ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៧៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ

(១៧៨) សាវត្ថីនិទាន ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដែលកើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាបានក្តី ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការមានមិត្តល្អនេះឡើយ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ៗ

(១៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្តេច ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ៗ បេ ៗ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត

មោហាវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(១៧៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯក-ធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យេន អនុប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ វា អរិយោ អដ្ឋ-ង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ យទិទំ ភិក្ខវេ សីលសម្បទា ។បេ ។

(១៧៧) យទិទំ ភិក្ខវេ ឆន្ទសម្បទា ។បេ ។

(១៧៨) យទិទំ ភិក្ខវេ អត្តសម្បទា ។បេ ។

(១៧៩) យទិទំ ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិសម្បទា ។បេ ។

មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកមានមិត្តល្អ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៧៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណាមិនឃើញនូវធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ដែលជាហេតុឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើងបានក្តី ឲ្យអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កើតឡើងហើយ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនាក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (តថាគតពិចារណាមិនឃើញធម៌ដទៃ) ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសីលនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីពេញចិត្តនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លានេះឡើយ ។ បេ ។

(១៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយការឃើញនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៨០) យថយិទំ ភិក្ខវេ អព្យាបាទសម្បទា ។ បេ ។

(១៨១) យថយិទំ ភិក្ខវេ យោនិសោមនសិការសម្បទា ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ពាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(១៨២) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយ-

(១៨០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយសេចក្ដីមិនប្រមាទនេះឡើយ ។ បេ ។

(១៨១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាការបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នឹងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

(១៨២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្ដីយល់ត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈ

បរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលោ អដ្ឋមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

កល្យាណមិត្តំ សីលញ្ច
ឆន្ទោ ច អត្តសម្បទា
ទិដ្ឋិ ច អប្បមាទោ ច
យោនិសោ ភវតិ សត្តមំ ។

ជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ រមែងធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ដោយប្រការយ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ នាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលទី ៨ ។

ឧទ្ទាននៃនាហន្តឯកធម្មបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីការបរិបូណ៌ដោយកល្យាណមិត្ត ១ អំពីសីល ១ អំពីសេចក្តីពេញចិត្ត ១ អំពីការបរិបូណ៌ដោយចិត្តជ្រះថ្លា ១ អំពីការឃើញត្រូវ ១ អំពីសេចក្តីមិនប្រមាទ ១ អំពីយោនិសោមនសិការៈ ១ ទៀតជាគំរប់ ៧ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

(១៨៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(១៨៤) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

គង្គាបេយ្យាល

[១៨៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

(១៨៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

(១៨៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើនផ្លូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សន្សៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(១៨៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(១៨៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេអចិរវតីជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

(១៨៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

(១៨៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

(១៨៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(១៨៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(១៨៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

(១៨៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេធំៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(១៩០) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោតិ ។

(១៩១) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ ។

[១៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[១៩១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅរកសមុទ្រ ជ្រាលទៅរកសមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

គង្គាបេយ្យាលោ

(១៩២) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

(១៩៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

គង្គាបេយ្យាល

(១៩២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(១៩៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(១៩៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ ។

(១៩៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ ។

(១៩៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ ។

(១៩៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យ ក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(១៩៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យ ក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(១៩៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យ ក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

(១៩៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទ-ពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(១៩៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

(១៩៧) សាគរនិន្នា ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេធំៗ ណាមួយ ៗ គឺណាខ្លះ ៗ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ៗ

(១៩៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ អាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

គង្គាបេយ្យាលករំ សង្ខេបេន លក្ខិតំ បេយ្យាលេ វិត្ថារេតព្វំ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ទ្វេ(១) ឆក្កា ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតិ ។
គង្គាបេយ្យាលី បាចីននិន្នាវចនបត្តី(២)
វិវេកនិស្សិតទ្វាទសកី បឋមកី ។

---

១ ឱ. ម. ឯតេ ទ្វេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ បេយ្យាលី តេន វុច្ចតិ ។ ២ បាចីននិន្នា បាចីនមគ្គី បាចីននិន្នា ភាវនមគ្គី ។

អាស្រ័យសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។បេ។ រមែងចំរើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅក្នុងការលះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

គង្គាបេយ្យាលការ: សរសេរដោយសង្ខេបទេ អ្នកប្រាជ្ញគួរឲ្យពិស្ដារក្នុងបេយ្យាល:ផងចុះ ។

ឧទ្ទាននៃគង្គាបេយ្យាលនោះគឺ

ពោលអំពីទន្លេហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត មាន ៦ លើក អំពីទន្លេហូរទៅកាន់សមុទ្រមាន ៦ លើក រួមជាធម៌មាន ១២ លើក ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាមួយវគ្គ ។ និយាយអំពីមគ្គដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ដូចទន្លេដែលហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត បានក្នុងគង្គាបេយ្យាល រួមជា ១២ លើក ចាត់ជាចប់ឧបមាទី ១ ។

គង្គាបេយ្យាលី

(១៩៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(២០០) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិ-

គង្គាបេយ្យាលី

(១៩៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២០០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់

យោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២០១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ ។

[២០២] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ ។

[២០៣] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ ។

នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សំដៅទៅរកព្រះនិព្វាន ជំរាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២០១) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេយមុនាជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២០២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតីជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២០៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

(២០៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(២០៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា បាចីននិន្នា បាចីន-បោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(២០៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

គង្គាបេយ្យាលី

(២០៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២០៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២០៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង ក៏រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២០៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោតិ ។

(២០៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

(២០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២០៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២០៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(២១០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(២១១) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទពោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

[៦០៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[៦១០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[៦១១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២០២) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(២០៣) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយ-

[២១២] សាវត្ថីនិទាន ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំៗ ណាមួយ ៗ គឺណាខ្លះ ៗ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ៗ

[២១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈ;

ធម្មបេយ្យាលំ

បរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

រាគវិនយត្តានសតី ទុតិយកី សមុទ្ទនិដ្ឋិ ។

(២១៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

(២១៩) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ

ជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។ និយាយអំពីការកំចាត់បង់នូវរាគៈ មាន ១២ លើក ចាត់ជាចប់ខ្ទប់ទីពីរ ដែលប្រៀបដូចទន្លេហូរទៅកាន់សមុទ្រ ។

[២១៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រ-កបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យច្រើនឡើង

និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានពោណោ និព្ពានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានពោណោ និព្ពានបព្ភារោតិ ។

[២១៦] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

[២១៧] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សំដៅទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ចុះសព្វទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ចុះសព្វទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សំដៅទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២១៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២១៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

(២១៨) សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

(២១៩) សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

(២២០) សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។បេ។

គង្គាបេយ្យាលំ

[២១៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២១៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២២០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២២១] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

[២២២] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

[២២១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។បេ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

គង្គាបេយ្យាលី

(២២៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

(២២៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិរវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

(២២៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

(២២៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

(៦៦៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(៦៦៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(៦៦៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(៦៦៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២២៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វាន-បោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(២២៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ

(៤៤៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា១ យមុនា១ អចិរវតី១ សរភូ១ មហី១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(៤៤៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គ ប្រកបដោយអង្គ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យច្រើនឡើង

និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ អមតោគធំ ទ្វាទសកំ តតិយកំ ។

[២២៩] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានពោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្ដីឃើញត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈជាទីប្រព្រឹត្តទៅក្នុងខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។ ពោលអំពីមគ្គដ៏កប់បញ្ចូលក្នុងអមតៈមាន ១២ លើក ចាត់ជាបប់ឧបមាទី ៣ ។

(២២៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានពោណោ និព្ពានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានពោណំ និព្ពានបព្ភារំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានពោណំ និព្ពានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានពោណោ និព្ពានបព្ភារោតិ ។

[២៣១] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុនា នទី បាចីននិន្នា បាចីនពោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

[២៣០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រមាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រមាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រមាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រមាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

[២៣១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[២៣២] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អ-
ចិរវតី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៣] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
សរភូ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៤] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
មហី នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[២៣៥] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ
យា កាចិមា មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា
យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា បាចីននិន្នា

(២៣២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២៣៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២៣៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត ទេរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

(២៣៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំៗណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់ទិសខាងកើត

បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(៤៣៦) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

ទោរទៅកាន់ទិសខាងកើត ជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងកើត ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន ស្រសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន ស្រសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីយល់ឃើញត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន ស្រសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន ស្រសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

គង្គាបេយ្យាលី

(២៣៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(២៣៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

(២៣៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេគង្គា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្មវិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្ដីយល់ឃើញត្រូវ ជាធម្មជាតិបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្ដីតាំងចិត្តត្រូវ ជាធម្មជាតិបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើនូវអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(៤៣៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យមុ-
នា នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(៤៤០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អចិ-
រវតី នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។
ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(៤៤១) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរភូ
នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ
ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ។ បេ ។

(៤៤២) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ មហី
នទី សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវ-
មេវ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។

[៦៣៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេយមុនា ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[៦៤០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេអចិរវតី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[៦៤១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេសរភូ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

[៦៤២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេមហី ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្ដីឧបមេយ្យក៏ដូច្នោះឯង ។ បេ ។

គង្គាបេយ្យាលី

(៤៤៣) សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យា កាចិ មហានទិយោ ។ សេយ្យថីទំ ។ គង្គា យមុនា អចិរវតី សរភូ មហី សព្វា តា សមុទ្ទនិន្នា សមុទ្ទបោណា សមុទ្ទបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(៤៤៤) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ

(២៤៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាទន្លេធំៗ ណាមួយ ។ គឺណាខ្លះ ។ គឺទន្លេគង្គា ១ យមុនា ១ អចិរវតី ១ សរភូ ១ មហី ១ ទន្លេទាំងអស់នោះ ជាធម្មជាតិហូរទៅកាន់សមុទ្រ ទេរទៅកាន់សមុទ្រ ជ្រាលទៅកាន់សមុទ្រ ដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

(២៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងធម្ម-វិន័យនេះ រមែងចំរើនសេចក្តីឃើញត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន

និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

គង្គាបេយ្យាលិ នវមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ឯតេ ទ្វេ ច ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។
និព្វាននិន្នំ ទ្វាទសកី
ចតុត្ថកី ចទ្វានវកី[1] ។

---

១ ឱ. ម. ចត្វានវកី ។

សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ បេ ។ រមែងចំរើនសេចក្តីតាំងចិត្តត្រូវ ដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ កាលធ្វើអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ឲ្យច្រើនឡើង រមែងបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន សសៀរទៅរកព្រះនិព្វាន ជម្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏ដូច្នោះឯង ។

ចប់ គង្គាបេយ្យាលី ទី ៩ ។

ឧទ្ទាននៃគង្គាបេយ្យាលីនោះគឺ

ពោលអំពីទឹកទន្លេហូរទៅកាន់ទិសខាងកើតមាន ៦ លើក ហូរទៅកាន់សមុទ្រមាន ៦ លើក ៦ ពីរដងនេះត្រូវជា ១២ លើក ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាមួយវគ្គ ។ ពោលអំពីមគ្គដែលបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វានមាន ១២ លើក មាន ៦ លើក ពីរដង រួមជា ១២ លើក ចាត់ថាចប់ឧបមាទី ៤ ។

អប្បមាទវគ្គោ

(២៤៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

អប្បមាទវគ្គ

(២៤៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែនមិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ នឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

(២៤៦) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។ (ឧបរិ តិណ្ណំ សុត្តានំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

(២៤៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អប្បទា វា ទ្វិប្បទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ

(៤៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីនៃសូត្រទាំង ៣ ខាងលើឲ្យពិស្តារដូចគ្នា) ។

(៤៤៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ ចាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(២៤៨) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

អប្បមាទវគ្គ

កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថា ប្រសើរនុ៎ះ+ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ នឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

(២៤៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ មានការកំចាត់បង់រាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់មោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ មានការកំចាត់បង់រាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់មោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៤៩] សាវត្ថិនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

[២៥០] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។បេ ។

[២៤៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

[២៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។

សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(២៤១) សាវត្ថីនិទានំ ។ យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វា រូបិនោ វា អរូបិនោ វា សញ្ញិនោ វា អសញ្ញិនោ វា នេវសញ្ញីនាសញ្ញិនោ វា តថាគតោ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលចុះស៊ប់ទៅក្នុងអមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៥១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសត្វទាំងប៉ុន្មាន ជាសត្វឥតជើងក្តី មានជើងពីរក្តី មានជើងបួនក្តី មានជើងច្រើនក្តី មានរូបក្តី ឥតរូបក្តី មានសញ្ញាក្តី ឥតសញ្ញាក្តី មានសញ្ញាក៏មិនមែន មិនមានសញ្ញាក៏មិនមែនក្តី ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ប្រាកដជាប្រសើរជាងពួកសត្វទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសន្សឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

(២៥២) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(២៥៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យានិ កានិចិ ជង្គលានំ បាណានំ បទជាតានិ សព្វានិ តានិ

[៤៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលបង្អោនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលបង្អោនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ ចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[៤៩៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្នាមជើងឯណានីមួយនៃសត្វដែលត្រាច់លើផែនដី ស្នាមជើងទាំងអស់នោះ

ហត្ថិបទេ សមោធានំ គច្ឆន្តិ ហត្ថិបទំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ យទិទំ មហន្តត្តេន ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(២៨៤) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

តែងដល់នូវការប្រកបចុះក្នុងស្នាមជើងនៃដំរី ស្នាមជើងនៃដំរីប្រាកដជាប្រសើរជាងស្នាមជើងនៃពួកសត្វទាំងនោះ ព្រោះហេតុថា ស្នាមជើងនោះជាស្នាមជើងធំ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌ប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

(៦៥៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(២៥៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កូដាគារស្ស យា កាចិ គោបានសិយោ សព្វា តា កូដង្គមា កូដនិន្នា កូដសមោសរណា កូដំ តាសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។ (យថា ហេដ្ឋិមសុត្តន្តំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

(២៥៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ មូលគន្ធា កោឡានុសារិយំ(១) តេសំ អគ្គមក្ខា- យតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

(២៥៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ សារគន្ធា លោហិតចន្ទនំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ។

---

១ ឱ. ម. កាឡានុសារិយំ ។

អ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

(២៥៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បង្គង់ឯណានីមួយ នៃផ្ទះមានកំពូល បង្គង់ទាំងអស់នោះ ស្រុតទៅរកកំពូល ឈមទៅរកកំពូល មានកំពូលជាទីប្រជុំចុះ កំពូលរមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងបង្គង់ទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីឲ្យពិស្តារដូចសូត្រខាងក្រោយផងចុះ) ។

(២៥៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិននៃឫសឯណានីមួយ ឫសស្គា រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងឫសទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

(២៥៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិននៃខ្លឹមឯណានីមួយ ចន្ទន៍ក្រហម រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងខ្លឹមទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

(២៥៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេកេចិ បុប្ផគន្ធា វស្សិកំ(១) តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ ។

(២៥៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេកេចិ កុដ្ឋរាជានោ(២) សព្វេ តេ រញ្ញោ ចក្កវត្តិនោ អនុយន្តា ភវន្តិ រាជា តេសំ ចក្កវត្តិ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ ។

(២៦០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យាកាចិ តារករូបានំ បភា សព្វា តា ចន្ទិមាបភាយ កលំ នាគ្ឃន្តិ សោឡសឹ ចន្ទប្បភា តាសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ ។

(២៦១) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សរទសមយេ វិទ្ធេ វិគតវលាហកេ ទេវេ អាទិច្ចោ នភំ អព្ភុស្សក្កមានោ(៣) សព្វំ អាកាសគតំ តមគតំ អភិវិហច្ច ភាសតេ ច តបតេ ច វិរោចតិ ច ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ។បេ ។

---

១ វស្សិកី ឥតិបិ បាឋោ ។ ២ កុឌ្ឌរាជានោតិបិ ។ ៣ អគ្គុស្សុក្កមានោ ។

អប្បមាទវគ្គ

[៤៥៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្លិននៃផ្កាឯណានីមួយ ម្លិះលា រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងផ្កាទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[៤៥៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកស្តេចសាមន្តឯណានីមួយ ស្តេចទាំងអស់នោះសឹងចុះចូលនឹងស្តេចចក្រពត្តិ ឯស្តេចចក្រពត្តិ រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងស្តេចទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[៤៦០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺឯណានីមួយនៃរូបផ្កាយទាំងឡាយ ពន្លឺទាំងអស់នោះមិនដល់នូវចំណិតទីដប់ប្រាំមួយៗ ដងនៃពន្លឺព្រះចន្ទឡើយ ពន្លឺនៃព្រះចន្ទរមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងពន្លឺនៃផ្កាយទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

[៤៦១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសរទសម័យ ដែលស្រឡះប្រាសចាកពពកភ្លៀង ព្រះអាទិត្យរះត្រដែតឡើងកាន់អាកាស កំចាត់បង់នូវអាកាសដែលងងឹតទាំងអស់ រមែងភ្លឺផង ក្តៅផង រុងរឿងផង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អប្បមាទធម៌) ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ បេ ។

(២៦២) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យានិ កានិចិ តន្តាវុតានំ វត្ថានំ កាសិកវត្ថំ តេសំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យេ កេចិ កុសលា ធម្មា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេស្សតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(២៦៣) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-

(២៦២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្ដាសំពត់ដែលគេត្បាញ សំពត់ឯណានីមួយ សំពត់កម្ពលដែនកេសី រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងសំពត់ទាំងនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កុសលធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ កុសលធម៌ទាំងអស់នោះ មានអប្បមាទជាមូល មានអប្បមាទជាទីប្រជុំចុះ អប្បមាទធម៌រមែងប្រាកដជាប្រសើរជាងធម៌ទាំងនោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពាក្យថាប្រសើរនុ៎ះ ជាទីសង្ឃឹមរបស់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ នឹងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ។

(២៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោន

បរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

អប្បមាទវគ្គោ ទសមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

តថាគតំ បទំ កូដំ
មូលំ សារេន(១) វស្សិកំ
រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច
វត្ថេន ទសមំ បទំ ។
(យទបិ តថាគតំ តទបិ វិត្ថារេតព្វំ) ។

១ ឱ. ម. សារោ ០ ។

ទៅរកការលះបង់ ៗ បេ ៗ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដូចពោលមកយ៉ាងនេះឯង ៗ

ចប់ អប្បមាទវគ្គទី ១០ ៗ

ឧទ្ទាននៃអប្បមាទវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីព្រះតថាគតប្រសើរជាងពួកសត្វ ១ អំពីស្នាមជើង (សត្វ) ១ អំពីបង្កង់ផ្ទះមានកំពូល ១ អំពីក្លិននៃឫស ១ អំពីក្លិននៃខ្លឹម ១ អំពីផ្កាម្លិះលា ១ អំពីស្ដេច ១ អំពីព្រះចន្ទ ១ ព្រះអាទិត្យ ១ អំពីសំពត់ ១ ត្រូវជាបទគំរប់ ១០ ៗ

(បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្ដីឲ្យពិស្ដារត្រង់សេចក្ដីដែលនិយាយអំពីព្រះតថាគតផងចុះ) ៗ

ពលករណីយវគ្គោ

(២៦៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តិ សព្វេ តំ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណីយា កម្មន្តា ករីយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

(២៦៥) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ

ពលករណីយវគ្គ

(២៦៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកំឡាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកំឡាំង ក៏រមែងធ្វើបានប្រាកដយ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

២៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក

ពលករណីយវគ្គោ

និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(បរគង្គាបេយ្យាលី វណ្ណិយតោ បរិបុណ្ណាសុត្តន្តិ វិត្ថារមគ្គី) ។

(៤៦៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។ (បរគង្គាបេយ្យាលមានដំណើរពិស្តារថាព្រះសូត្រដ៏បរិបូណ៌ របស់បណ្ឌិតគាលពណ៌នា) ។

(៦៦៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង រមែងធ្វើបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(២៦៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយ-បរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។បេ។ សម្មា-សមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិ-យោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលី-ករោតីតិ ។

(២៦៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករណី-យា កម្មន្តា កយិរន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

[៦៦៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត កំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត កំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត កំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត កំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[៦៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ក៏រមែងធ្វើបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ពលករណីយវគ្គោ

(២៦៩) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិ-យោសានំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោ-តីតិ ។

(២៧០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពលករ-ណីយា កម្មន្តា កយិរន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។

ពលករណីយវគ្គ

(២៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

(២៧០) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការងារទាំងឡាយឯណានីមួយ ដែលបុគ្គលធ្វើដោយកម្លាំង ការងារទាំងអស់នោះ បុគ្គលត្រូវអាស្រ័យនូវផែនដី ឋិតនៅលើផែនដី ទើបធ្វើបាន ការងារទាំងនោះ ដែលបុគ្គលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង រមែងធ្វើបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(២៧១) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។

(២៧២) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិមេ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ពីជគាមភូតគាមា វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ អាបជ្ជន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ

[២៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលឱនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ទើបចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរបាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកពីជគាមនិងភូតគាមឯណានីមួយ ដល់នូវការចំរើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងបាន ពួកពីជគាមនិងភូតគាមទាំងអស់នោះ អាស្រ័យនូវផែនដី តាំងនៅលើផែនដី ទើបពួកពីជគាមនិងភូតគាមទាំងនុ៎ះ ដល់នូវការចំរើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងបានប្រាកដ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល ចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ

អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

[២៧៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វុឌ្ឍឹ វិរុឡ្ហឹ វេបុល្លំ បាបុណាតិ ធម្មេសូតិ ។

ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការចំរើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៧៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការចំរើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយបាន តើដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការចំរើនដុះដាលលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌ទាំងឡាយបាន យ៉ាងនេះឯង ។

(២៧៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ហិមវន្តំ ភិក្ខវេ បព្វតរាជំ និស្សាយ នាគា កាយំ វឌ្ឍេន្តិ ពលំ គាហេន្តិ តេ តត្ថ កាយំ វឌ្ឍេត្វា ពលំ គាហេត្វា កុសុព្ភេ ឱតរន្តិ កុសុព្ភេ ឱតរិត្វា មហាសោព្ភេ ឱតរន្តិ មហាសោព្ភេ ឱតរិត្វា កុន្នទិយោ ឱតរន្តិ កុន្នទិយោ ឱតរិត្វា មហានទិយោ ឱតរន្តិ មហានទិយោ ឱតរិត្វា មហាសមុទ្ទសាគរំ ឱតរន្តិ តេ តត្ថ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ អាបជ្ជន្តិ កាយេន ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

(២៧៥) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ

(២៧៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកនាគអាស្រ័យនូវស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមពាន្ត ចំរើនកាយ បំប៉នកម្លាំង លុះពួកនាគនោះ ចំរើនកាយ បំប៉នកម្លាំង ក្នុងទីនោះហើយ ក៏ចុះទៅកាន់បឹងតូច លុះចុះទៅកាន់បឹងតូចហើយ ក៏ចុះទៅកាន់បឹងធំ លុះចុះទៅកាន់បឹងធំហើយ ក៏ចុះទៅកាន់ស្ទឹងតូច លុះចុះទៅកាន់ស្ទឹងតូចហើយ ក៏ចុះទៅកាន់ស្ទឹងធំ លុះចុះទៅកាន់ស្ទឹងធំហើយ ក៏ចុះទៅកាន់មហាសមុទ្រសាគរ ពួកនាគនោះក៏ដល់នូវការធំធាត់ឡើងដោយកាយក្នុងទីនោះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការធំទូលាយឡើងក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(២៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការធំទូលាយឡើងក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយបាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់

វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេក-និស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ ប-តិដ្ឋាយ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសូតិ ។

(២៧៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ រុក្ខោ បាចីននិន្នោ បាចីនបោណោ បាចីនបព្ភារោ សោ មូលច្ឆិន្នោ កាតេ បបតេស្សតិ(១) យេន និន្នោ យេន បោណោ យេន បព្ភារោតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

---

១ ឱ. ម. សោ មូលេ ឆិន្នោ កតមេន បបាតេន បបតេយ្យាតិ ។ ម. សោ មូលច្ឆិន្នោ កតមេន បបតេយ្យាតិ ។

បង្អោនទៅរកការលះបង់ ៗ ហេ ៗ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យនូវសីល ឋិតនៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ទើបដល់នូវការធំទូលាយឡើងក្នុងកុសលធម៌ទាំងឡាយបាន យ៉ាងនេះឯង ៗ

(២៧៦) សាវត្ថីនិទាន ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើដែលទេរទៅទិសខាងកើត ទេរទៅទិសខាងកើត ឈមទៅទិសខាងកើត ឈើនោះកាលបើគេផ្តាច់ឫសហើយ គប្បីរលំទៅត្រង់ទីដែលទេរ ដែលទេរ ដែលឈម យ៉ាងណាមិញ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏ឈ្មោះថាជាអ្នកឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ៗ

(៤៧៧) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ និព្ពាននិន្នោ ហោតិ និព្ពានបោណោ និព្ពានបព្ភារោតិ ។

(៤៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ឈ្មោះថាជាអ្នកឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ឈ្មោះថាជាអ្នកឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៧៨] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កុម្ភោ និក្កុជ្ជោ វមតេវ ឧទកំ នោ បច្ចាវមតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នោ បច្ចាវមតិ ។

[២៧៩] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នោ បច្ចាវមតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

(៦៧៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្អមដែលគេផ្កាប់ចុះ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវទឹក មិនស្រូបចូលមកវិញឡើយ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមកចេញ មិនស្រូបចូលទៅវិញឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៦៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវអកុសលធម៌ដ៏លាមកចេញ មិនស្រូបចូលទៅវិញឡើយ តើដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ វមតេវ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ នោ បច្ចាវមតីតិ ។

(២៨០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាលិសុកំ វា យវសុកំ វា សម្មាបណិហិតំ ហត្ថេន វា បាទេន វា អក្កន្តំ ហត្ថំ វា បាទំ វា ភិន្ទិស្សតិ[១] លោហិតំ វា ឧប្បាទេស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ សុកស្ស ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទិស្សតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេស្សតិ និព្វានំ សច្ឆិករិស្សតីតិ ឋានមេតំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ សម្មាបណិហិតត្តា ភិក្ខវេ ទិដ្ឋិយា ។

---

១ ឱ. ឆិជ្ជតិ ។

អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងខ្ជាក់ចោលនូវអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកចេញ មិនស្រូបចូលទៅវិញឡើយ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចចុងស្រូវនៃស្រូវខ្លាយ ឬចុងស្រូវនៃស្រូវដំណើប ដែលគេដាក់ទុកដោយល្អ ដែលគេសង្កត់ដោយដៃ ឬជាន់ដោយជើង នឹងមុតដៃឬជើងពុំខាន នឹងញុំាងឈាមឲ្យកើតឡើងបាន ហេតុនេះរមែងមាន ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុចុងស្រូវនៃស្រូវគេបានដាក់ទុកដោយល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះក៏យ៉ាងនេះឯង កាលបើទិដ្ឋិដែលភិក្ខុដំកល់ទុកដោយល្អ មគ្គភាវនាដែលភិក្ខុដំកល់ទុកដោយល្អហើយ ភិក្ខុនឹងទំលាយនូវអវិជ្ជា នឹងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន ហេតុនេះរមែងមាន ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនៃទិដ្ឋិ ភិក្ខុបានដំកល់ទុកដោយល្អ ។

[២៨១] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេតិ និព្វានំ សច្ឆិករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាបណិហិតាយ ទិដ្ឋិយា សម្មាបណិហិតាយ មគ្គភាវនាយ អវិជ្ជំ ភិន្ទតិ វិជ្ជំ ឧប្បាទេតិ និព្វានំ សច្ឆិករោតីតិ ។

ពលករណីយវគ្គ

[៤៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះកាលទិដ្ឋិដែលភិក្ខុបានដំកល់ទុកដោយល្អ មគ្គភាវនាដែលភិក្ខុដំកល់ទុកដោយល្អហើយ ភិក្ខុរមែងទម្លាយនូវអវិជ្ជា រមែងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលទិដ្ឋិដែលភិក្ខុបានដំកល់ទុកដោយល្អ មគ្គភាវនាដែលភិក្ខុបានដំកល់ទុកដោយល្អហើយ ភិក្ខុរមែងទម្លាយនូវអវិជ្ជា រមែងញុំាងវិជ្ជាឲ្យកើតឡើង ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨២] សាវត្ថិនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អាកាសេ វិវិធា វាតា វាយន្តិ បុរត្ថិមាបិ វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមាបិ វាតា វាយន្តិ ឧត្តរាបិ វាតា វាយន្តិ ទក្ខិណាបិ វាតា វាយន្តិ សរជាបិ វាតា វាយន្តិ អរជាបិ វាតា វាយន្តិ សីតាបិ វាតា វាយន្តិ ឧណ្ហាបិ វាតា វាយន្តិ បរិត្តាបិ វាតា វាយន្តិ អធិមត្តាបិ វាតា វាយន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ ចត្តារោបិ សតិបដ្ឋានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ សម្មប្បធានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ឥន្ទ្រិយានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ពលានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សត្តបិ ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។

[៦៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្យល់ផ្សេងៗ តែងបក់ក្នុងអាកាស គឺខ្យល់ក្នុងទិសខាងកើតបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ទិសខាងលិចបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ទិសខាងជើងបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ទិសខាងត្បូងបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ប្រកបដោយធូលីបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់មិនមានធូលីបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ត្រជាក់បក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ក្តៅបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់តិចបក់ទៅខ្លះ ខ្យល់ខ្លាំងបក់ទៅខ្លះ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សតិប្បដ្ឋាន ៤ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា សម្មប្បធាន ៤ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥទ្ធិ-បាទ ៤ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥន្ទ្រិយ ៥ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពល ៥ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពោជ្ឈង្គ ៧ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ពលករណីយវគ្គោ

[២៨៣] កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ ចត្តារោបិ សតិបដ្ឋានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ សម្មប្បធានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ឥន្ទ្រិយានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ពលានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សត្តបិ ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ ចត្តារោបិ សតិបដ្ឋានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ សម្មប្បធានា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ចត្តារោបិ ឥទ្ធិបាទា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ឥន្ទ្រិយានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ បញ្ចបិ ពលានិ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ សត្តបិ ពោជ្ឈង្គា ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តីតិ ។

ពលករណីយវគ្គ

(៤៨៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សតិប្បដ្ឋាន ៤ ក្តី ក៏រមែងដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា សម្មប្បធាន ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥទ្ធិបាទ ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥន្ទ្រិយ ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពល ៥ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពោជ្ឈង្គ ៧ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលបើចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ៨ដ៏ប្រសើរ សតិ-ប្បដ្ឋាន៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា សម្មប្បធាន៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥទ្ធិបាទ ៤ ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ឥន្ទ្រិយ ៥ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា ពោជ្ឈង្គ៧ក្តី ក៏ដល់នូវការពេញលេញដោយភាវនា យ៉ាងនេះឯង ។

(២៨៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គិម្ហានំ បច្ឆិមេ មាសេ ឩហតំ[១] រជោជល្លំ តមេនំ មហា អកាលមេឃោ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។

(២៨៥) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ

១ ឱ. ឧគ្គតំ ។

[២៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ផង់ធូលីដែលហុយឡើង ក្នុងខែជាខាងចុងនៃគិម្ហរដូវ (ខែអាសាឍ) ភ្លៀងពុំដូកាលដ៏ធំ រមែងញ៉ាំងផង់ធូលីនោះឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ទៅដោយឆាប់ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើនទូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើនទូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់ស្ងាត់ទៅដោយស្រួល ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើនទូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើនទូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមក ដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយស្រួល តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនទូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចំរើនទូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើនទូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើនទូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ

ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតីតិ ។

(២៨៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ ឧប្បន្នំ មហាមេឃំ តមេនំ មហាវាតោ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។

(២៨៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយៗ ឲ្យវិ-
នាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយស្រួល យ៉ាងនេះឯង ។

[២៨៦] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្យល់ខ្លាំងរមែង
ញ៉ាំងភ្លៀងធំដែលកើតឡើងនោះ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន
យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកប
ដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨
ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ដ៏លាមកទាំងឡាយ ដែលកើតឡើង
ហើយៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[២៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកប
ដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨
ដ៏ប្រសើរ រមែងញ៉ាំងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើង
ហើយៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងចន្លោះទៅបាន តើដោយប្រការ
ដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មា-
ទិដ្ឋិ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ ឧប្បន្នុប្បន្នេ បាបកេ អកុសលេ ធម្មេ ឋានសោ អន្តរាយេវ អន្តរធាបេតិ វូបសមេតីតិ ។

[២៨៨] សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ សាមុទ្ទិកាយ នាវាយ វេត្តពន្ធនពន្ធាយ ឆ មាសានិ ឧទកេ បរិយាទាយ ហេមន្តិកេន ថលំ ឧក្ខិត្តាយ វាតាតបបរេតានិ ពន្ធនានិ តានិ បាវុស្សកេន មេឃេន អភិប្បវុដ្ឋានិ អប្បកសិរេនេវ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ បូតិកានិ ភវន្តិ ។

អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ រមែងញុំាងអកុសលធម៌ទាំងឡាយដ៏លាមកដែលកើតឡើងហើយ ៗ ឲ្យវិនាស ឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងបន្ទោះទៅបាន ដោយស្រួល យ៉ាងនេះឯង ។

(៤៨៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាវាដែលប្រើប្រាស់ក្នុងសមុទ្រ គេចងដោយព្រួរផ្តៅ ទម្លាក់ចុះទៅក្នុងទឹកអស់ ៦ ខែ លុះដល់ហេមន្តរដូវ ទើបគេលើកឡើងមកកាន់ទីគោក ព្រួរទាំងនោះដែលនៅហាលខ្យល់ ហាលកំដៅថ្ងៃ លុះភ្លៀងដោកជាំធ្លាក់បង្អុរមក ក៏រមាសពុកផុយដោយងាយ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សញ្ញោជនធម៌ក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ស្អុយរលួយទៅដោយមិនយឺតយូរឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

ពលករណីយវគ្គោ

(២៨៩) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ ប្យតិកានិ ករោន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវយតោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតោ អប្បកសិរេនេវ សញ្ញោជនានិ បដិប្បស្សម្ភន្តិ ប្យតិកានិ ករោន្តីតិ ។

(២៩០) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អាគន្តុកាគារំ តត្ថ បុរត្ថិមាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ បច្ឆិមាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ឧត្តរាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ទក្ខិណាយបិ ទិសាយ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ

ពលករណីយវគ្គ

(៤៨៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សញ្ញោជនធម៌រមែងស្ងប់រម្ងាប់ ស្អុយរលួយទៅ ដោយមិនយឺតយូរ តើដោយប្រការដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ សញ្ញោជនធម៌ក៏រមែងស្ងប់រម្ងាប់ ស្អុយរលួយទៅ ដោយមិនយឺតយូរឡើយ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤៩០) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមនុស្សមកកាន់ផ្ទះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវអំពីទិសខាងកើត សម្រេចការនៅក្នុងផ្ទះនោះក្តី មកអំពីទិសខាងលិច សម្រេចការស្នាក់នៅក្តី មកអំពីទិសខាងជើង សម្រេចការស្នាក់នៅក្តី មកអំពីទិសខាងត្បូង សម្រេចការស្នាក់នៅក្តី

ខត្តិយាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ព្រាហ្មណាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ វេស្សាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ សុទ្ទាបិ អាគន្ត្វា វាសំ កប្បេន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បជហាតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ ។

(២៩១) កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ។ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធាតិស្ស វចនីយំ ។ កតមេ បញ្ច ។ សេយ្យថីទំ ។ រូបុបាទានក្ខន្ធោ ។ បេ ។ វិញ្ញាណុបាទានក្ខន្ធោ ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា ។

ពួកក្សត្រិយ៍មកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី ពួកព្រាហ្មណ៍មកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី ពួកវេស្សៈមកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី ពួកសុទ្ទៈមកសម្រេចការស្នាក់នៅក្តី យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យច្រើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ពួកធម៌ណាដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងកំណត់ដឹងនូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងលះបង់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរចំរើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងចំរើននូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤៩១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្តេច ។ គប្បីឆ្លើយថា ឧបាទានក្ខន្ធទាំង៥ ឧបាទានក្ខន្ធទាំង៥ គឺអ្វីខ្លះ ។ ឧបាទានក្ខន្ធទាំង៥ គឺ ។ រូបូបាទានក្ខន្ធ ១ ។ បេ ។ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

ពលករណីយវគ្គោ

(២៩២) កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា ។ អវិជ្ជា ច ភវតណ្ហា ច ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា ។

(២៩៣) កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា ។ វិជ្ជា ច វិមុត្តិ ច ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា ។

(២៩៤) កតមេ ច ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា ។ សមថោ ច វិបស្សនា ច ។ ឥមេ ភិក្ខវេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា ។

(២៩៥) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ ។បេ។ យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ

[២៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្ដេច ។ គឺអវិជ្ជា១ ភវតណ្ហា១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

[២៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្ដេច ។ គឺវិជ្ជា១ វិមុត្តិ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

[២៩៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ដែលគួរចំរើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដូចម្ដេច ។ គឺសមថៈ១ វិបស្សនា១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាធម៌ដែលគួរចំរើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។

[២៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ពួកធម៌ណាដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងកំណត់ដឹងនូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ។ បេ ។ ពួកធម៌ណាដែលគួរចំរើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងចំរើននូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម តើដោយប្រការដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ

សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បរិញ្ញេយ្យា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បរិជានាតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា បហាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា បជហតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា សច្ឆិកាតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា សច្ឆិករោតិ យេ ធម្មា អភិញ្ញា ភាវេតព្វា តេ ធម្មេ អភិញ្ញា ភាវេតិ ។

(២៩៦) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា អថ មហាជនកាយោ អាគច្ឆេយ្យ កុទ្ទាលបិដកំ អាទាយ មយំ ឥមំ គង្គំ នទឹ បច្ឆានិន្នំ ករិស្សាម បច្ឆាបោណំ

ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ពួកធម៌ណាដែលគួរកំណត់ដឹងដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងកំណត់ដឹងនូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរលះបង់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងលះបង់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម ពួកធម៌ណាដែលគួរចំរើនដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម រមែងចំរើននូវពួកធម៌នោះដោយប្រាជ្ញាដ៏ឧត្តម យ៉ាងនេះឯង ។

[២៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គាដែលជ្រាលទៅទិសខាងកើត ទេរទៅទិសខាងកើត ឈមទៅទិសខាងកើត កាលនោះ ពួកមហាជនកាន់យកចបនឹងកញ្ឆើដើរមក គិតថា ពួកយើងនឹងបង្វែរទន្លេគង្គានេះឲ្យជ្រាលទៅកាន់ទិសខាងលិច ឲ្យទេរទៅទិសខាងលិច

បច្ឆាបព្ភារន្តិ ។ តំ កិម្មញ្ញថ ភិក្ខវេ អបិ នុ សោ មហាជនកាយោ គង្គំ នទឹ បច្ឆានិន្នំ ករេយ្យ បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារន្តិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ គង្គា ភន្តេ នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា សា ន សុករា បច្ឆានិន្នំ កាតុំ បច្ឆាបោណំ បច្ឆាបព្ភារំ យាវទេវ បន សោ មហាជនកាយោ កិលមថស្ស វិឃាតស្ស ភាគី អស្សាតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តំ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តំ រាជានោ វា រាជមហាមត្តា វា មិត្តា វា អមច្ចា វា ញាតិសាលោហិតា វា ភោគេហិ អភិហដ្ឋុំ[១] បវារេយ្យុំ ឯហម្ភោ បុរិស កិន្តេ ឥមេ កាសាវា អនុទហន្តិ កឹ មុណ្ឌោ កបាលមនុស្សិយំ[២] ចរសិ ឯហិ ហីនាយាវត្តិត្វា

១ ឧ. ម. អភិហដ្ឋុម្បវារេយ្យ ។ ២ កបាលមនុស្សំ ។

ពលករណីយវគ្គ

ឲ្យឈមទៅទិសខាងលិចវិញ ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់សេចក្ដីនោះថាដូចម្ដេច ពួកមហាជននោះគួរបង្វែរទន្លេគង្គាឲ្យជ្រាលទៅទិសខាងលិច ឲ្យទេរទៅទិសខាងលិច ឲ្យឈមទៅទិសខាងលិចវិញ បានដែរឬ ។ បង្វែរមិនបានទេ ព្រះអង្គ ។ ដំណើរនោះតើព្រោះហេតុអ្វី ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ព្រោះ) ទន្លេគង្គាជ្រាលទៅទិសខាងកើត ទេរទៅទិសខាងកើត ឈមទៅទិសខាងកើត ទន្លេគង្គានោះគេមិនងាយនឹងបង្វែរឲ្យជ្រាលទៅទិសខាងលិច ឲ្យទេរទៅទិសខាងលិច ឲ្យឈមទៅទិសខាងលិចវិញបានទេ នាំឲ្យតែពួកមហាជននោះបានចំណែកនៃសេចក្ដីលំបាក សេចក្ដីហត់នឿយប៉ុណ្ណោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះក៏ដូច្នោះដែរ ពួកស្ដេចក្ដី ពួកមហាមាត្យនៃស្ដេចក្ដី ពួកមិត្តក្ដី ពួកអមាត្យក្ដី ពួកញាតិសាលោហិតក្ដី មកលួងលោមនូវភិក្ខុដែលកំពុងចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ កំពុងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ឲ្យបែរមកត្រេកអរដោយភោគសម្ប័ទវិញថា ម្នាលបុរសអើយ អ្នកចូរមក សំពត់កាសាវៈរបស់អ្នកនេះ រមែងដុតកំដៅទេដឹង អ្នកម្ដេចក៏ធ្វើជាមនុស្សកំណោរប្រព្រឹត្តកាន់អំបែងវិញ អ្នកចូរត្រឡប់មកកាន់ហីនភេទវិញទៅ

ភោគេ ច ភុញ្ជស្សុ បុញ្ញានិ ច ករោហីតិ ។ សោ វត ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេន្តោ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោន្តោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាយ ហីនាយាវត្តិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យញ្ហិ តំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ ទីឃរត្តំ វិវេកនិន្នំ វិវេកពោណំ វិវេកបព្ភារំ តំ វត ហីនាយាវត្តិស្សតីតិ នេតំ ឋានំ វិជ្ជតិ ។

(៤៩៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។

ហើយប្រើប្រាស់នូវភោគសម្បទផង ធ្វើនូវបុណ្យផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះឯង កាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏លះបង់នូវសិក្ខា ហើយត្រឡប់មកកាន់ហីនភេទវិញ ពាក្យដូច្នេះនេះមិនជាឋានៈឡើយ ។ ដំណើរនោះតើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តឯណា ដែលឱនទៅកាន់សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ទេរទៅកាន់សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ឈមទៅកាន់សេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អស់កាលយូរ ចិត្តនោះឯង ទឹងត្រឡប់មកកាន់ហីនភេទវិញ ពាក្យដូច្នេះនេះមិនមែនជាឋានៈឡើយ ។

[២៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។

សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ភាវេតិ អរិយំ អដ្ឋង្គិកំ មគ្គំ ពហុលីករោតីតិ ។ (យថាបិ ពលករណីយំ តថាបិ វិត្ថារេតព្វំ) ។

ពលករណីយវគ្គោ ឯកាទសមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច
រុក្ខោ កុម្ភេន សូកិយា
អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា
នាវា អាគន្តុកា នទីតិ ។

ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការ ប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកាលចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលនូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ក៏យ៉ាងនេះឯង ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្ដីត្រង់ពលករណីយវគ្គឲ្យពិស្ដារផងចុះ) ។

ចប់ ពលករណីយវគ្គ ទី ១១ ។

ឧទ្ទាននៃពលករណីយវគ្គនោះគឺៈ

និយាយអំពីការងារដែលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ១ អំពីពូជគាម និងភូតគាមដែលលូតលាស់ ១ អំពីនាគអាស្រ័យនៅក្នុងភ្នំ ១ អំពីដើមឈើ ១ អំពីក្អមថ្នាប់ ១ អំពីចុងស្រួចនៃស្រូវ ១ អំពីខ្យល់ឯអាកាស ១ អំពីភ្លៀងពីរលើក អំពីនាវ ១ អំពីពួកមនុស្សមកកាន់ផ្ទះសម្រាប់ទទួលភ្ញៀវ ១ អំពីទន្លេគង្គា ១ ។

ឯសនាវគ្គោ

(២៩៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

(២៩៩) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[២៩៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[២៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរំលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

ឯសនាវគ្គោ

(៣០០) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

(៣០១) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។

(៣០២) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

ឯសកាវគ្គ

[៣១០] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរក នេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះ មាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣០៣) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ អមតោគធំ អមតបរាយណំ អមតបរិយោសានំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣០៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣០៤] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

ឯសនាវគ្គោ

(៣០៥) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ និព្ពាននិន្នំ និព្ពានបោណំ និព្ពានបព្ភារំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ អភិញ្ញាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣០៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

(៣០៧) ឥមាសំ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បរិញ្ញាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

(៣០៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលនុនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទោរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣០៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បីកំណត់ដឹងនូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះ ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣០៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ បេ ។ (យថាបិ អភិញ្ញាយ តថាបិ បរិញ្ញាយ វិត្ថារេតព្វំ) ។ បេ ។

(៣០៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

(៣១០) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បរិក្ខយាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថាបិ អភិញ្ញាយ តថាបិ បរិញ្ញាយ វិត្ថារេតព្វំ បរិក្ខយាយ វិត្ថារេតព្វំ) ។ បេ ។

(៣០៨) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ បេ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីត្រង់បទដែលថា ដើម្បីកំណត់ដឹង ឲ្យពិស្តារដូចបទដែលថា ដើម្បីដឹងច្បាស់ផងចុះ) ។ បេ ។

(៣០៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣១០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើម្បីអស់ទៅនូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីត្រង់បទដែលថា ដើម្បីកំណត់ដឹង ឲ្យពិស្តារ ដើម្បីអស់ទៅ ឲ្យពិស្តារ ឲ្យដូចបទដែលថា ដើម្បីដឹងច្បាស់ផងចុះ) ។ បេ ។

ឯសនាវគ្គោ

[៣១១] សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ឯសនា ។

[៣១២] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ឯសនានំ បហានាយ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថាបិ អភិញ្ញាយ តថាបិ បហានាយ វិត្ថារេតព្វំ) ។បេ។

(៣១១) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺការស្វែងរកកាម ១ ស្វែងរកភព ១ ស្វែងរកព្រហ្មចរិយធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣១២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីលះបង់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ដើម្បីលះបង់នូវការស្វែងរក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីត្រង់បទដែលថា ដើម្បីលះបង់ ឲ្យពិស្តារ ឲ្យដូចបទដែលថា ដើម្បីដឹងច្បាស់ផងចុះ) ។ បេ ។

(៣១៣) សាវត្ថិនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ វិធា ។ កតមា តិស្សោ ។ សេយ្យោហមស្មីតិ វិធា សទិសោហមស្មីតិ វិធា ហីនោហមស្មីតិ វិធា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ វិធា ។

(៣១៤) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វិធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋិ ភាវេតិ ។បេ។ សម្មាសមាធិ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមិំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វិធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថា ឯសនា ឯវំ វិត្ថារេតព្វា) ។បេ។

(៣១៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រកាន់នេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សេចក្តីប្រកាន់ ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺប្រកាន់ថាអញជាបុគ្គលប្រសើរ (ជាងគេ)១ ប្រកាន់ថាអញជាបុគ្គលស្មើ (នឹងគេ)១ ប្រកាន់ថាអញជាបុគ្គលថោកទាប (ជាងគេ)១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការប្រកាន់មាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវការប្រកាន់ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។បេ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវការប្រកាន់ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។បេ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីឲ្យពិស្តារ ដូចការស្វែងរកផងចុះ) ។បេ។

ឯសនាវគ្គោ

(៣១៥) សាវត្ថិនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ អាសវា ។ កតមេ តយោ ។ កាមាសវោ ភវាសវោ អវិជ្ជាសវោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ អាសវា ។

(៣១៦) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ អាសវានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣១៧) សាវត្ថិនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ ភវា ។ កតមេ តយោ ។ កាមភវោ រូបភវោ អរូបភវោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ ភវា ។

(៣១៨) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណំ ភវានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣១៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ អាសវៈមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមាសវៈ ១ ភវាសវៈ ១ អវិជ្ជាសវៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាសវៈមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវអាសវៈ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣១៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភពនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ភពមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមភព ១ រូបភព ១ អរូបភព ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភពមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣១៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវភព ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣១៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ទុក្ខតា ។ កតមា តិស្សោ ។ ទុក្ខទុក្ខតា សង្ខារទុក្ខតា វិបរិណាមទុក្ខតា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ ទុក្ខតា ។

(៣២០) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ ទុក្ខតានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣២១) សាវត្ថីនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ ខីលា ។ កតមេ តយោ ។ រាគោ ខីលោ ទោសោ ខីលោ មោហោ ខីលោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ ខីលា ។

(៣២២) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ ខីលានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣១៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីទុក្ខនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សេចក្តីទុក្ខមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសេចក្តីទុក្ខព្រោះអត់ធន់បានដោយក្រ ១ សេចក្តីទុក្ខព្រោះសង្ខារ ១ សេចក្តីទុក្ខព្រោះការប្រែប្រួល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីទុក្ខមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសេចក្តីទុក្ខ ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣២១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សសរគោលនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សសរគោលមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរាគៈជាសសរគោល ១ ទោសៈជាសសរគោល ១ មោហៈជាសសរគោល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សសរគោលមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសសរគោល ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣៦៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ តីណិមានិ ភិក្ខវេ មលា-និ ។ កតមានិ តីណិ ។ រាគោ មលំ ទោសោ មលំ មោហោ មលំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ តីណិ មលានិ ។

(៣៦៤) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ មលានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៦៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ តយោមេ ភិក្ខវេ និ-ឃា ។ កតមេ តយោ ។ រាគោ និឃោ ទោសោ និឃោ មោហោ និឃោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ តយោ និឃា ។

(៣៦៦) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ តិណ្ណន្នំ និឃានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គ

[៣៦៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ មន្ទិលមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរាគៈជាមន្ទិល ១ ទោសៈជាមន្ទិល ១ មោហៈជាមន្ទិល ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មន្ទិលមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវមន្ទិល ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៦៥] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីលំបាកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ សេចក្តីលំបាកមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរាគៈជាសេចក្តីលំបាក ១ ទោសៈជាសេចក្តីលំបាក ១ មោហៈជាសេចក្តីលំបាក ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីលំបាកមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៦៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីលះបង់ នូវសេចក្តីលំបាក ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣២៧] សាវត្ថិនិទានំ ។ តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ វេទនា ។ កតមា តិស្សោ ។ សុខា វេទនា ទុក្ខា វេទនា អទុក្ខមសុខា វេទនា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ វេទនា ។

[៣២៨] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ វេទនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣២៩] តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ តណ្ហា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ។ ឥមា ខោ ភិក្ខវេ តិស្សោ តណ្ហា ។

(៣៦៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ វេទនាមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសុខវេទនា ១ ទុក្ខវេទនា ១ អទុក្ខមសុខវេទនា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវវេទនា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ តណ្ហាមាន ៣ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមតណ្ហា ១ ភវតណ្ហា ១ វិភវតណ្ហា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហាមាន ៣ យ៉ាងនេះឯង ។

ឯសនាវគ្គោ

(៣៣០) ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៣១) តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ តណ្ហា ។បេ។

ឯសនាវគ្គ

(៣៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តណ្ហានេះមាន ៣ យ៉ាង ។ បេ ។

[៣៣២] ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ(១) អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ បេ ។ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ ។ បេ ។ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមាសំ ខោ ភិក្ខវេ តិស្សន្នំ តណ្ហានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឯសនាវគ្គោ ទ្វាទសមោ ។

តស្សុទ្ទានំ

ឯសនា វិធា អាសវោ
ទុក្ខតា ច តិស្សោ ខិលា(២)
មលំ និឃោ ច វេទនា
ទុវេន តណ្ហាយេន (៣)ចាតិ ។

---

១ ឱ. ម. តសិនានំ ។ ២ ភវោ ទុក្ខតា ច ខិលា ។ ៣ និឃោ ច វេទនា ទ្វេ តណ្ហា តសិនាយ ចាតិ ។

(៣៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ) មានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត កំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត កំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ចុះស៊ប់កាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ។ បេ ។ ឱនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវតណ្ហា ៣ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ចប់ ឯសនាវគ្គទី ១២ ។

ឧទ្ទាននៃឯសនាវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការស្វែងរក ១ អំពីការប្រកាន់ ១ អំពីអាសវៈ ១ អំពីទុក្ខតាធម៌ ១ អំពីសសរគោល ៣ យ៉ាង ១ អំពីមន្ទិល ១ អំពីសេចក្តីលំបាក ១ អំពីវេទនា ១ អំពីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ២ លើក ។

ឱឃវគ្គោ

(៣៣៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ឱឃា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ កាមោឃោ ភវោឃោ ទិដ្ឋោឃោ អវិជ្ជោឃោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ ឱឃា ។

(៣៣៤) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ ឱឃានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ (យថា ឯសនា ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

(៣៣៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ យោគា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ កាមយោគោ ភវយោគោ ទិដ្ឋិយោគោ អវិជ្ជាយោគោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ យោគា ។

ឱឃវគ្គ

(៣៣៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱឃៈ (អន្លង់) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឱឃៈមាន ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមោឃៈ ១ ភវោឃៈ ១ ទិដ្ឋោឃៈ ១ អវិជ្ជោឃៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱឃៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឱឃៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ (បណ្ឌិតគប្បីពង្រីកសេចក្តីឲ្យពិស្តារ ដូចសេចក្តីស្វែងរកផងចុះ) ។

(៣៣៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោគៈ (កិលេសជាគ្រឿងប្រកប) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ យោគៈមាន ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមយោគៈ ១ ភវយោគៈ ១ ទិដ្ឋិយោគៈ ១ អវិជ្ជាយោគៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោគៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៣៦) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ យោគានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៣៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារិមានិ ភិក្ខវេ ឧបាទានានិ ។ កតមានិ ចត្តារិ ។ កាមុបាទានំ ទិដ្ឋុបាទានំ សីលព្វតុបាទានំ អត្តវាទុបាទានំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារិ ឧបាទានានិ ។

(៣៣៨) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ ឧបាទានានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៣៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវយោគៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។បេ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៣៧] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទាន (សេចក្ដីប្រកាន់មាំ) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឧបាទានមាន ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមុបាទាន ១ ទិដ្ឋុបាទាន ១ សីលព្វតុបាទាន ១ អត្តវាទុបាទាន ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៣៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧបាទាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។បេ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ឱឃវគ្គោ

(៣៣៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ គន្ថា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ អភិជ្ឈា កាយគន្ថោ ព្យាបាទោ កាយគន្ថោ សីលព្វតបរាមាសោ កាយគន្ថោ ឥទំសច្ចាភិនិវេសោ កាយគន្ថោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ ចត្តារោ គន្ថា ។

(៣៤០) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ ចតុន្នំ គន្ថានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៤១) សាវត្ថីនិទានំ ។ សត្តិមេ ភិក្ខវេ អនុសយា ។ កតមេ សត្ត ។ កាមរាគានុសយោ បដិឃានុសយោ ទិដ្ឋានុសយោ វិចិកិច្ឆានុសយោ មានានុសយោ ភវរាគានុសយោ អវិជ្ជានុសយោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត អនុសយា ។

(៣៣៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គន្ថៈ(កិលេសជាគ្រឿងដោតក្រង) នេះមាន ៤ យ៉ាង ។ គន្ថៈ ៤ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺអភិជ្ឈាកាយគន្ថៈ ១ ព្យាបាទកាយគន្ថៈ ១ សីលព្វតបរាមាសកាយ-គន្ថៈ ១ ឥទំសច្ចាភិនិវេសកាយគន្ថៈ[១] ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គន្ថៈមាន ៤ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើនអរិយមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវគន្ថៈ ៤ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើនអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣៤១) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុស័យ កិលេសជាគ្រឿងដេកត្រាំ) នេះមាន ៧ យ៉ាង ។ អនុស័យ ៧ យ៉ាង តើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមរាគានុស័យ ១ បដិឃានុស័យ ១ ទិដ្ឋានុស័យ ១ វិចិកិច្ឆានុស័យ ១ មានានុស័យ ១ ភវរាគានុស័យ ១ អវិជ្ជានុស័យ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនុស័យមាន ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

---

១ កិលេសជាគ្រឿងដោតក្រងនូវនាមកាយ គឺសេចក្តីប្រកាន់ថានេះជារបស់ទៀង ដោយអំណាចនៃអត្តាហិកទិដ្ឋិ (អដ្ឋកថា) ។

(៣៤២) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ សត្តន្នំ អនុសយានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៤៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ កាមគុណា ។ កតមេ បញ្ច ។ ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា រូបា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា សោតវិញ្ញេយ្យា សទ្ទា ។បេ។ ឃានវិញ្ញេយ្យា គន្ធា ។ ជិវ្ហាវិញ្ញេយ្យា រសា ។ កាយវិញ្ញេយ្យា ផោដ្ឋព្វា ឥដ្ឋា កន្តា មនាបា បិយរូបា កាមូបសញ្ហិតា រជនីយា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច កាមគុណា ។

(៣៤៤) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ កាមគុណានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

[៣៤២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវអនុស័យ ៧ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៤៣] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ កាមគុណ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបដែលគប្បីដឹងដោយភ្នែក ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរត្រេកអរ ១ សំឡេងដែលគប្បីដឹងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ក្លិនដែលគប្បីដឹងដោយច្រមុះ ។ រសដែលគប្បីដឹងដោយអណ្តាត ។ ផ្សព្វដែលគប្បីដឹងដោយកាយ ជាទីប្រាថ្នា ជាទីត្រេកអរ ជាទីពេញចិត្ត ជាទីស្រឡាញ់ ប្រកបដោយកាម គួរត្រេកអរ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមគុណមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវកាមគុណ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ឱឃវគ្គោ

(៣៤៥) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ នីវរណានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ព្យាបាទនីវរណំ ថីនមិទ្ធនីវរណំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណំ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណានិ ។

(៣៤៦) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ នីវរណានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៤៧) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ ឧបាទានក្ខន្ធា ។ កតមេ បញ្ច ។ សេយ្យថីទំ ។ រូបូបាទានក្ខន្ធោ វេទនូបាទានក្ខន្ធោ សញ្ញូបាទានក្ខន្ធោ សង្ខារូបាទានក្ខន្ធោ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធា ។

ឱឃវគ្គ

(៣៤៥) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈ (កិលេសជាគ្រឿងកាំង) នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ នីវរណៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺកាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ១ ព្យាបាទនីវរណៈ ១ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ១ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈ ១ វិចិកិច្ឆានីវរណៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវនីវរណៈ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

(៣៤៧) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធ នេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេច ។ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបូបាទានក្ខន្ធ ១ វេទនូបាទានក្ខន្ធ ១ សញ្ញូបាទានក្ខន្ធ ១ សង្ខារូបាទានក្ខន្ធ ១ វិញ្ញាណូបាទានក្ខន្ធ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបាទានក្ខន្ធមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៤៨) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧបាទានក្ខន្ធានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៤៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឱរម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ សក្កាយទិដ្ឋិ វិចិកិច្ឆា សីលព្វតបរាមាសោ កាមច្ឆន្ទោ ព្យាបាទោ ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចោរម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។

(៣៥០) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

(៣៥១) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។

[៣៤៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧបាទានក្ខន្ធ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៤៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោមនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សញ្ញោជនៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសក្កាយទិដ្ឋិ ១ វិចិកិច្ឆា ១ សីលព្វតបរាមាសៈ ១ កាមច្ឆន្ទៈ ១ ព្យាបាទៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៥០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

[៣៥១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សញ្ញោជនៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានះ ១ ឧទ្ធច្ច ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៨២) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។ បេ ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី ។ បេ ។

(៣៨៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។

ឱឃវគ្គ

(៣៩២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលអាស្រ័យនូវការស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទន្លេគង្គា ។ បេ ។

(៣៩៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើនេះ មាន ៥ យ៉ាង ។ សញ្ញោជនៈ ៥ យ៉ាងតើអ្វីខ្លះ ។ រូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ច ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើមាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។

(៣៩៤) ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោ ។ កតមោ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សម្មាទិដ្ឋឹ ភាវេតិ ។បេ។ សម្មាសមាធឹ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ។បេ។ អយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវេតព្វោតិ ។

ឱឃវគ្គោ តេរសមោ ។

(៣៥៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។ មគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ រមែងចំរើននូវសម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ ចំរើននូវសម្មាសមាធិ ដែលមានការកំចាត់បង់នូវរាគៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវទោសៈជាទីបំផុត មានការកំចាត់បង់នូវមោហៈជាទីបំផុត ដែលចុះស៊ប់ទៅកាន់អមតៈ មានអមតៈប្រព្រឹត្តទៅខាងមុខ មានអមតៈជាទីបំផុត ដែលឱនទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ទេរទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ឈមទៅកាន់ព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គ) ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងលើ ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ បេ ។ ភិក្ខុគប្បីចំរើននូវមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ដ៏ប្រសើរនេះ ។

ចប់ ឱឃវគ្គ ទី ១៣ ។

ឱឃវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ
គន្ថំ អនុសយេន ច
កាមគុណា នីវរណា
ខន្ធា ឱរម្ភាគិយានិ ។

មគ្គសំយុត្តំ សមត្តំ ។

ឱឃវគ្គ

ឧទ្ទាននៃឱឃវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីឱឃៈ១ អំពីយោគៈ១ អំពីឧបាទាន១ អំពីគន្ថៈ១ អំពីអនុស័យៈ១ អំពីកាមគុណ១ អំពីនីវរណៈ១ អំពីខន្ធ១ អំពីសញ្ញោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម១ ខាងលើ១ ។

ចប់ មគ្គសំយុត្ត ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ

បព្វតវគ្គោ

[៣៤៥] ហិមវន្តំ(១) ភិក្ខវេ បព្វតរាជំ និស្សាយ នាគា កាយំ វឌ្ឍេន្តិ ពលំ គាហេន្តិ តេ តត្ថ កាយំ វឌ្ឍេត្វា ពលំ គាហេត្វា កុសុព្ភេ ឱតរន្តិ កុសុព្ភេ ឱតរិត្វា មហាសោព្ភេ ឱតរន្តិ មហាសោព្ភេ ឱតរិត្វា កុន្នទិយោ ឱតរន្តិ កុន្នទិយោ ឱតរិត្វា មហានទិយោ ឱតរន្តិ មហានទិយោ ឱតរិត្វា មហាសមុទ្ទសាគរំ ឱតរន្តិ តេ តត្ថ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ អាបជ្ជន្តិ កាយេន ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ មហន្តត្តំ វេបុល្លត្តំ បាបុណាតិ ធម្មេសុ ។

---

១ ឱ. សារត្ថ ។ តត្រ ហេច ។ ម. សារត្ថិកានំ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត

បព្វតវគ្គ

[៣៩៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នាគទាំងឡាយតែងធ្វើកាយឲ្យចំរើន ឲ្យមានកម្លាំង ព្រោះអាស្រ័យស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត នាគទាំងនោះលុះធ្វើកាយឲ្យចំរើន ឲ្យមានកម្លាំង ក្នុងស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្តនោះហើយ ទើបចុះក្នុងបឹងតូច លុះចុះក្នុងបឹងតូចហើយ ទើបចុះក្នុងបឹងធំ លុះចុះក្នុងបឹងធំហើយ ទើបចុះក្នុងស្ទឹងតូច លុះចុះក្នុងស្ទឹងតូចហើយ ទើបចុះក្នុងស្ទឹងធំ លុះចុះក្នុងស្ទឹងធំហើយ ទើបចុះកាន់មហាសមុទ្ទសាគរ នាគទាំងនោះ រមែងមានកាយដល់នូវការចំរើនធំទូលាយក្នុងមហាសមុទ្ទសាគរនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងស៊ប់នៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវពោជ្ឈង្គ (អង្គនៃធម៌ជាគ្រឿងត្រាស់ដឹង) ទាំង ៧ កាលធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងដល់នូវការចំរើន ធំទូលាយក្នុងធម៌ទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង ។

បញ្ចកវគ្គោ

(៣៥៦) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ មហន្តតំ វេបុល្លតំ បាបុណាតិ ធម្មេសូតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ មហន្តតំ វេបុល្លតំ បាបុណាតិ ធម្មេសូតិ ។

បព្វតវគ្គ

(៣៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងស៊ប់នៅក្នុងសីល កាលចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ កាលធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែងដល់នូវការចំរើនធំទូលាយក្នុងធម៌ទាំងឡាយតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ចំរើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ចំរើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចំរើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចំរើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចំរើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងនៅស៊ប់ក្នុងសីល កាលចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ កាលធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងដល់នូវការចំរើនធំទូលាយក្នុងធម៌ទាំងឡាយ យ៉ាងនេះឯង ។

[៣៩៧] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណា អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តិ ។

[៣៩៨] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សុភនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៣៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតាំងនៅដោយសារអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈទាំង ៥ តាំងនៅដោយសារអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៥៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញុំាងកាមច្ឆន្ទៈ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សុភនិមិត្តរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនឹងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងសុភនិមិត្តនោះ នេះជាអាហារដែលញុំាងកាមច្ឆន្ទៈមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

បព្វតវគ្គោ

[៣៥៩] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បដិឃនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហា-រោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៣៦០] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អរតិ តន្ទិ វិជម្ភិតា ភត្តសម្មទោ ចេតសោ ច លីនត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៣៥៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញុំាងព្យាបាទ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បដិឃនិមិត្ត (និមិត្តនាំឲ្យបៀតបៀនចិត្ត) រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងបដិឃនិមិត្តនោះ នេះជាអាហារដែលញុំាងព្យាបាទមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

(៣៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញុំាងថីនមិទ្ធ មិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីធុញទ្រាន់ សេចក្តីខ្ជិល មិតពត់កាយ ពុលបាយ រួញរាចិត្តរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តខុសទំនងនឹងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងការទាំងនោះ នេះជាអាហារដែលញុំាងថីនមិទ្ធមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

(៣៦១) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ អវូបសមោ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៣៦២) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ វិចិកិច្ឆាដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៣៦៣) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណា

(៣៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញុំាងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីមិនស្ងប់ចិត្តរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តមិនត្រូវទំនងនឹងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលែងក្នុងរឿងនោះ នេះជាអាហារដែលញុំាងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

(៣៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារដែលញុំាងវិចិកិច្ឆាមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ដែលជាទីតាំងនៃវិចិកិច្ឆារមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តមិនត្រូវទំនងនឹងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលែងក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារដែលញុំាងវិចិកិច្ឆាមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬញុំាងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹតតែកើតធំទូលាយទៅ ។

(៣៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណៈទាំង ៥ នេះ

អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តិ ។

(៣៦៤) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តិ ។

(៣៦៥) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

តែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមាន អាហារក៏តាំងនៅមិនបានទេ យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតែងតាំងនៅព្រោះ អាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិន បានទេ យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែង តាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអា- ហារតាំងនៅមិនបានទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើត ឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ធម៌ជាទីតាំងនៃសតិសម្ពោជ្ឈង្គរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ត្រូវទំនងនឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំសតិ- សម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៦៦] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

[៣៦៧] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៣៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាកុសលនិងអកុសល ធម៌ដែលប្រកបដោយទោសនិងមិនមានទោស ធម៌ថោកទាបនិងឧត្តម ធម៌ជាចំណែកខុសគ្នា គឺធម៌ខ្មៅនិងធម៌ស រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

(៣៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធាតុគឺសេចក្តីផ្តួចផ្តើម ធាតុគឺសេចក្តីព្យាយាម ធាតុគឺសេចក្តីខ្នះខ្នែងប្រឹងប្រែង រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធាតុទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

បព្វតវគ្គោ

(៣៦៨) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៣៦៩) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កាយបស្សទ្ធិ ចិត្តបស្សទ្ធិ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៣៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាទីតាំងនៃបីតិសម្ពោជ្ឈង្គរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំបីតិ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

(៣៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្ងប់កាយ សេចក្តីស្ងប់ចិត្ត រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនឹងធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រៃលក្នុងសេចក្តីស្ងប់ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

(៣៧០) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សមាធិនិមិត្តំ អព្យគ្គនិមិត្តំ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៣៧១) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

[៣៧០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនៃការតាំងចិត្តមាំ ហេតុមិនរាយមាយ រមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនឹងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងហេតុទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

[៣៧១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្វីជាអាហារនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាទីតាំងនៃឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរមែងមាន ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តត្រូវទំនងនឹងការធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះជាអាហារនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ឲ្យកើតឡើង ឬនាំឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែចំរើនពេញលេញឡើងបាន ។

(៣៧២) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតិ អនាហារោ នោ តិដ្ឋតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អាហារដ្ឋិតិកា អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋន្តិ អនាហារា នោ តិដ្ឋន្តីតិ ។

(៣៧៣) យេ តេ ភិក្ខវេ ភិក្ខូ សីលសម្បន្នា សមាធិសម្បន្នា បញ្ញាសម្បន្នា[១] វិមុត្តិសម្បន្នា វិមុត្តិញាណទស្សនសម្បន្នា ទស្សនម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ សវនម្បហំ ភិក្ខវេ

---

១ ម. ញាណសម្បន្នា ។

[៣៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាយនេះតែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះសោត តែងតាំងនៅព្រោះអាហារ អាស្រ័យអាហារទើបតាំងនៅបាន មិនមានអាហារតាំងនៅមិនបានទេ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

[៣៧៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា បរិបូណ៌ដោយសីល បរិបូណ៌ដោយសមាធិ បរិបូណ៌ដោយបញ្ញា បរិបូណ៌ដោយផលវិមុត្តិ បរិបូណ៌ដោយវិមុត្តិញាណទស្សនៈ (បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការឃើញនូវភិក្ខុទាំងនោះថាជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការស្តាប់

តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ ឧបសង្កមនម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ បយិរុបាសនម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ អនុស្សតិម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ អនុបព្វជ្ជម្បហំ ភិក្ខវេ តេសំ ភិក្ខូនំ ពហូបការំ វទាមិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ តថារូបានំ ភិក្ខវេ ភិក្ខូនំ ធម្មំ សុត្វា ទ្វយេន[១] វូបកដ្ឋោ វិហរតិ កាយវូបកាសេន ច ចិត្តវូបកាសេន ច ។ សោ តថា វូបកដ្ឋោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ អនុស្សរតិ អនុវិតក្កេតិ ។

(៣៧៦) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថា វូបកដ្ឋោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ អនុស្សរតិ អនុវិតក្កេតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ សោ តថាសតោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ ។

---

១ ឱ. ម. វូបកាសេន ។

នូវភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការចូលទៅអង្គុយជិតភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតសរសើរនូវការរឭករឿយៗ នូវភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ តថាគតសរសើរនូវការបួសតាមភិក្ខុទាំងនោះថា ជាការមានឧបការៈច្រើន ។ ដំណើរនោះ តើព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះបុគ្គលបានស្តាប់ធម៌របស់ពួកភិក្ខុបែបនោះហើយ រមែងឃ្លាតចេញដោយការឃ្លាតកាយនិងការឃ្លាតចិត្តទាំងពីរ កាលបើភិក្ខុនោះឃ្លាតចេញដូច្នោះហើយ រមែងរឭករឿយៗ ត្រិះរិះរឿយៗ នូវធម៌នោះ ។

(៣៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ភិក្ខុបានឃ្លាតចេញយ៉ាងនោះ ហើយរឭករឿយៗ ពិចារណារឿយៗ នូវធម៌នោះ សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ សតិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនោះដែលបាននឹករឭកដូច្នោះ ឈ្មោះថាពិចារណា ត្រិះរិះគន់គូរនូវធម៌នោះដោយបញ្ញា ។

(៣៧៥) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថាសតោ វិហរន្តោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ តស្ស តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ ។

(៣៧៦) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ តំ ធម្មំ បញ្ញាយ បវិចិនតោ បវិចរតោ បរិវីមំសមាបជ្ជតោ អារទ្ធំ ហោតិ វីរិយំ អសល្លីនំ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា ។

បព្វតវគ្គ

[៣៧៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ភិក្ខុបានទឹកត្រេកដូច្នោះ ពិចារណា ត្រិះរិះគន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញាហើយ ធម្មវិចយៈ-សម្ពោជ្ឈង្គ ឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ កាលភិក្ខុនោះពិ-ចារណា ត្រិះរិះគន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញា សេចក្ដីព្យាយាមមិនធូរថយ ឈ្មោះថាបានប្រារព្ធហើយ ។

[៣៧៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ភិក្ខុពិចារណា ត្រិះរិះគន់រកនូវធម៌នោះដោយបញ្ញា សេចក្ដីព្យាយាមមិនធូរថយ ឈ្មោះថាបានប្រារព្ធហើយ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើននូវវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ វីរិយ-សម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ បីតិដែលប្រាសចាកអាមិស រមែងកើតឡើងដល់ភិក្ខុដែលមានព្យាយាមបរិបូណ៌ហើយ ។

(៣៧៧) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធវីរិយស្ស ឧប្បជ្ជតិ បីតិ និរាមិសា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ ។

(៣៧៨) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បីតិមនស្ស កាយោបិ បស្សម្ភតិ ចិត្តម្បិ បស្សម្ភតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ ។

(៣៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បីតិដែលប្រាសចាកអាមិស កើតឡើងដល់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយព្យាយាមហើយក្នុងសម័យណា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើននូវបីតិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ កាលបើភិក្ខុមានចិត្តប្រកបដោយបីតិហើយ កាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ចិត្តក៏ស្ងប់រម្ងាប់បាន ។

(៣៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុមានចិត្តប្រកបដោយបីតិ កាយក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ចិត្តក៏ស្ងប់រម្ងាប់ ក្នុងសម័យណា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើននូវបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ កាលបើភិក្ខុមានកាយស្ងប់រម្ងាប់ប្រកបដោយសេចក្តីសុខ ចិត្តក៏តាំងនៅមាំ ។

(៣៧៩) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បស្សទ្ធកាយស្ស សុខិនោ ចិត្តំ សមាធិយតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ សោ តថា សមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ ។

(៣៨០) យស្មឹ សមយេ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ តថា សមាហិតំ ចិត្តំ សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ អារទ្ធោ ហោតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុ ភាវេតិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មឹ សមយេ ភិក្ខុនោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។

(៣៨១) ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ ភិក្ខវេ សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខា ។ កតមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា ។

បព្វតវគ្គ

[៣៧៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តរបស់ភិក្ខុអ្នកមានកាយស្ងប់រម្ងាប់ មានសេចក្តីសុខ បានតាំងមាំក្នុងសម័យណា ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើននូវសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ សមាធិ-សម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញ ព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាធ្វើចិត្តដែលតាំងមាំយ៉ាងនោះឲ្យជាឧបេក្ខាបានល្អ ។

[៣៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុធ្វើចិត្តដែលតាំងមាំយ៉ាងនោះឲ្យជាឧបេក្ខាបានល្អក្នុងសម័យណា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឈ្មោះថាភិក្ខុបានប្រារព្ធហើយក្នុងសម័យនោះ ភិក្ខុឈ្មោះថាបានចំរើននូវឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គក្នុងសម័យនោះ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គក៏បានពេញលេញ ព្រោះការចំរើនរបស់ភិក្ខុក្នុងសម័យនោះ ។

[៣៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចំរើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យក្រាស់ក្រែលយ៉ាងនេះហើយ រមែងបានផល ៧ អានិសង្ស ៧ ។ ផលទាំង ៧ អានិសង្សទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។

(៣៨២) ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ អថ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ

(៣៨២) ភិក្ខុរមែងសម្រេចនូវព្រះអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះឯងមុន (ស្លាប) បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ រមែងសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ គង់បានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី[១] ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់បានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី[២] ព្រោះអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ

---

១ ព្រះអនាគាមីអស់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ហើយ សម្រេចអរហត្តបានបរិនិព្វានក្នុងកាលអាយុមិនទាន់ដល់ពាក់កណ្ដាល ហៅថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ដូចជាលោកដែលកើតក្នុងព្រហ្មជាន់អវិហាមានកំណត់អាយុ ១ ពាន់កប្ប បើបានបរិនិព្វានក្នុងវេលាអាយុបាន ១ រយកប្បក្តី ២ រយកប្បក្តី ៤ រយកប្បក្តី ក៏ហៅថា អន្តរាបរិនិព្វាយី ដូចគ្នាទាំង ៣ ពួកនោះ ។ តាមន័យសារត្ថប្បកាសិនី ។ ២ ព្រះអនាគាមីដែលទៅកើតក្នុងព្រហ្មជាន់សុទ្ធាវាស សម្រេចអរហត្តបរិនិព្វានក្នុងវេលាអាយុហួសពាក់កណ្ដាលហើយ ហៅថា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ។

បព្វតវគ្គោ

នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្ត-រាបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។ នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សំយោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ ។

នោ ចេ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ បដិកច្ច អញ្ញំ អារាធេតិ

បញ្ចកវគ្គ

បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់បានជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី(១) ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនបានសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ បើមិនបានសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់បានជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី(២) ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងបច្ចុប្បន្នមុនស្លាប់ទេ

---

១ ព្រះអនាគាមីដែលបានសម្រេចអរហត្តដោយមិនបានប្រឹងប្រែកបព្យាយាម ហៅថា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ។ ២ ព្រះអនាគាមីក្នុងជាន់សុទ្ធាវាស បានសម្រេចអរហត្តបរិនិព្វានដោយការប្រកបព្យាយាម ហៅថា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ។

នោ ចេ មរណកាលេ អញ្ញំ អារាធេតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អន្តរាបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា អសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ នោ ចេ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា សសង្ខារបរិនិព្វាយី ហោតិ អថ បញ្ចន្នំ ឱរម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ បរិក្ខយា ឧទ្ធំសោតោ ហោតិ អកនិដ្ឋគាមី ។ ឯវំ ភាវិតេសុ ខោ ភិក្ខវេ សត្តសុ ពោជ្ឈង្គេសុ ឯវំ ពហុលីកតេសុ ឥមេ សត្ត ផលា សត្តានិសំសា បាដិកង្ខាតិ ។

(៣៨៣) ឯកំ សមយំ អាយស្មា សារីបុត្តោ សាវត្ថិយំ វិហរតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តត្រ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភិក្ខូ អាមន្តេសិ អាវុសោ ភិក្ខវោតិ ។ អាវុសោតិ តេ ភិក្ខូ អាយស្មតោ សារីបុត្តស្ស បច្ចស្សោសុំ ។ អាយស្មា សារីបុត្តោ ឯតទវោច សត្តិមេ អាវុសោ ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។

បើមិនសម្រេចអរហត្តក្នុងកាលជិតស្លាប់ទេ បើមិនបានជាអន្តរាបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាឧបហច្ចបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាអសង្ខារបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ បើមិនបានជាសសង្ខារបរិនិព្វាយី ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ទេ គង់នឹងបានជាឧទ្ធំសោតអកនិដ្ឋគាមី[1] ព្រោះការអស់សំយោជនៈជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចំរើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ផល ៧ អានិសង្ស ៧ នេះ ក៏កើតប្រាកដ ។

[៣៨៣] សម័យមួយ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុគង់នៅក្នុងវត្តជេតពនរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី ។ ក្នុងទីនោះឯង ព្រះសារីបុត្តមានអាយុបានហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលអាវុសោភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះទទួលស្តាប់ព្រះសារីបុត្តមានអាយុថា ម្នាលអាវុសោ ដូច្នេះ ។ ព្រះសារីបុត្តមានអាយុបានពោលដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គនេះមាន ៧ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។

---

១ ព្រះអនាគាមីដែលមិនបានសម្រេចអរហត្តក្នុងភពដែលកើតទេ ក៏ត្រូវទៅកើតក្នុងភពអកនិដ្ឋ បរិនិព្វានក្នុងភពនោះ ហៅថា ឧទ្ធំសោតអកនិដ្ឋគាមី ។

សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីរិយសម្ពោ-ជ្ឈង្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ សមាធិ-សម្ពោជ្ឈង្គោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ អាវុសោ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។

[៣៨៤] ឥមេសំ ខ្វាហំ អាវុសោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្វណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្វណ្ហ-សមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ សាយណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន សាយណ្ហសមយំ វិហរាមិ ។

[៣៨៥] សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ(១) តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។បេ។

១ ឱ. ម. តិដ្ឋន្តំ ច នំ ។

បញ្ចកវគ្គ

គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ នេះឯងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

(៣៨៨) ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បណ្តាពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង បើខ្ញុំប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យបាន ប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យបាន ប្រាថ្នានឹងនៅដោយពោជ្ឈង្គណា ៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យបាន ។

(៣៨៩) ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គកើតមានដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិបុណ្ណល្អហើយ កាលបើសតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។ បេ ។

(៣៨៦) ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។

(៣៨៧) សេយ្យថាបិ អាវុសោ រញ្ញោ វា រាជមហាមត្តស្ស វា នានារត្តានំ ទុស្សានំ ទុស្សករណ្ឌកោ បូរោ អស្ស សោ យំ យទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ បុព្វណ្ហសមយំ បារុបិតុំ តន្តទេវ ទុស្សយុគំ បុព្វណ្ហសមយំ បារុបេយ្យ យំ យទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ មជ្ឈន្តិកសមយំ បារុបិតុំ តន្តទេវ ទុស្សយុគំ មជ្ឈន្តិកសមយំ បារុបេយ្យ យំ យទេវ ទុស្សយុគំ អាកង្ខេយ្យ សាយណ្ហសមយំ បារុបិតុំ តន្តទេវ ទុស្សយុគំ សាយណ្ហសមយំ បារុបេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ អហំ អាវុសោ ឥមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ

(៣៨៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គកើតដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គបរិបូណ៌ល្អហើយ កាលបើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។

(៣៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចទូដាក់សំពត់ ពេញដោយសំពត់ដែលជ្រលក់ដោយពណ៌ផ្សេងៗ របស់ព្រះរាជាក្តី របស់រាជមហាមាត្យក្តី ព្រះរាជាឬមហាមាត្យនោះប្រាថ្នានឹងស្លៀកដណ្តប់គូសំពត់ណាៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ក៏យកគូសំពត់នោះៗឯង ស្លៀកក្នុងបុព្វណ្ហសម័យបាន បើប្រាថ្នានឹងស្លៀកដណ្តប់គូសំពត់ណាៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យ ក៏យកគូសំពត់នោះៗឯង ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យបាន បើប្រាថ្នានឹងស្លៀកដណ្តប់គូសំពត់ណាៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ក៏យកគូសំពត់នោះៗឯង ស្លៀកដណ្តប់ក្នុងសាយណ្ហសម័យបាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បណ្តាពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ខ្ញុំ

យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ បុព្វណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន បុព្វណ្ហសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន មជ្ឈន្តិកសមយំ វិហរាមិ យេន យេន ពោជ្ឈង្គេន អាកង្ខាមិ សាយណ្ហសមយំ វិហរិតុំ តេន តេន ពោជ្ឈង្គេន សាយណ្ហសមយំ វិហរាមិ ។

(៣៨៨) សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។បេ។

ប្រាថ្នានឹងទៅដោយពោជ្ឈង្គណាៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះៗ ក្នុងបុព្វណ្ហសម័យបាន ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងទៅដោយពោជ្ឈង្គណាៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះៗ ក្នុងមជ្ឈន្តិកសម័យបាន ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងទៅដោយពោជ្ឈង្គណាៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ខ្ញុំក៏សម្រេចឥរិយាបថដោយពោជ្ឈង្គនោះៗ ក្នុងសាយណ្ហសម័យបាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៣៨៨) ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គកើតមានដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្តីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គបរិបុណ្ណល្អ កាលបើសតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើសតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា សតិសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។ បេ ។

(៣៨៩) ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឥតិ ចេ មេ អាវុសោ ហោតិ អប្បមាណោតិ មេ ហោតិ សុសមារទ្ធោតិ មេ ហោតិ តិដ្ឋន្តំ តិដ្ឋតីតិ បជានាមិ សចេបិ មេ ចវតិ ឥទប្បច្ចយា មេ ចវតីតិ បជានាមិ ។

(៣៩០) [១]អដ្ឋមោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។បេ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ពោជ្ឈង្គា ពោជ្ឈង្គាតិ ភន្តេ វុច្ចន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។ ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ខោ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។

(៣៩១) ឥធ ភិក្ខុ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។

---

១ ម. សាវត្ថី ។

[៣៨៩] ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គកើតមានដល់ខ្ញុំដូច្នេះ សេចក្ដីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គមានប្រមាណមិនបាន សេចក្ដីត្រិះរិះតែងកើតមានដល់ខ្ញុំថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គបរិបូណ៌ល្អ កាលបើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គតាំងនៅ បើឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ខ្ញុំក៏ដឹងច្បាស់ថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរបស់ខ្ញុំឃ្លាតទៅ ព្រោះហេតុនេះជាបច្ច័យ ។

[៣៩០] គ្រានោះ ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា ពោជ្ឈង្គ ពោជ្ឈង្គ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន គេតែងនិយាយថា ពោជ្ឈង្គដូច្នេះ តើដោយហេតុប៉ុន្មាន ។ ម្នាលភិក្ខុ ពួកធម៌ណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ហេតុនោះបានជាហៅថា ពោជ្ឈង្គដូច្នេះ ។

[៣៩១] ម្នាលភិក្ខុ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ ទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។

(៣៩២) ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។

(៣៩៣) តស្សិមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវយតោ កាមាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ភវាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ អវិជ្ជាសវាបិ ចិត្តំ វិមុច្ចតិ ។ វិមុត្តស្មឹ វិមុត្តមិតិ ញាណំ ហោតិ ។ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានាតិ ។ ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។

(៣៩៤) ឯកំ សមយំ ភគវា សាកេតេ វិហរតិ អញ្ជនវនេ មិគទាយេ ។ អថខោ កុណ្ឌលិយោ បរិព្វាជកោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។

បព្វតវគ្គ

[៣៩២] ភិក្ខុចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។

[៣៩៣] កាលបើភិក្ខុនោះចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកកាមាសវៈផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកភវាសវៈផង ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកអវិជ្ជាសវៈផង ។ កាលបើចិត្តផុតស្រឡះហើយ ញាណក៏កើតឡើងថា ចិត្តរួចស្រឡះហើយ ។ ភិក្ខុនោះក៏ដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចារ្យបានប្រព្រឹត្តស្រេចហើយ សោឡសកិច្ចបានធ្វើស្រេចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ពួកធម៌ណាប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ហេតុនោះបានជាហៅថា ពោជ្ឈង្គ ។

[៣៩៤] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងព្រៃអញ្ជនជាទីឲ្យអភ័យដល់ម្រឹគ ជិតក្រុងសាកេត ។ គ្រានោះឯង បរិព្វាជកឈ្មោះកុណ្ឌលិយ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ កុណ្ឌលិយោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អហមស្មិ ភោ គោតម អារាម-និយានិ បរិសាវចរោ[១] តស្ស មយ្ហំ ភោ គោតម បច្ឆាភត្តំ ភុត្តបាតរាសស្ស អយមាហារោ[២] ហោតិ អារាមេន អារាមំ ឧយ្យានេន ឧយ្យានំ អនុចង្កមាមិ អនុវិចរាមិ សោ តត្ថ បស្សាមិ ឯកេ សមណព្រាហ្ម-ណេ ឥតិ វាទប្បមោក្ខានិសំសំ ចេវ កថំ កថេន្តេ ឧបារម្ភានិសំសំ ច ភវម្បន គោតមោ កិមានិសំសោ វិហរតីតិ ។ វិជ្ជាវិមុត្តិផលានិសំសោ ខោ កុណ្ឌលិយ តថាគតោ វិហរតីតិ ។

១ ឱ. អារាមនិស្សរិបរិសាវចរោ ។ ម. អារាមនិស្សយីបរិសាវចរោ ។ ២ ឱ. អយមា-ហារោ ។

លុះកុណ្ឌលិយបរិព្វាជកអង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះ-ដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកចេញចូលក្នុងសួនច្បារ ជាអ្នកអង់អាចក្នុងបរិសទ្យ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ការទៅសួនច្បារនេះជាអាហាររបស់ខ្ញុំដែលបរិភោគបាយព្រឹកក្នុងកាលជាខាងក្រោយភត្តរួចហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គតែងចង្ក្រមនឹងត្រាច់រង្គាត់អំពីសួនច្បារមួយ ទៅកាន់សួនច្បារមួយ អំពីឧទ្យានមួយ ទៅកាន់ឧទ្យានមួយ ខ្ញុំព្រះអង្គតែងឃើញសមណព្រាហ្មណ៍មួយពួកក្នុងអារាមនឹងឧទ្យាននោះ ថ្លែងនូវអានិសង្សនៃការដោះវាទៈរួចផង នូវអានិសង្សនៃការប្រណាំងប្រជែងផង ដូច្នេះ ចំណែកខាងព្រះគោតមដ៏ចំរើន តើមានអ្វីជាអានិសង្សដែររឬ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ព្រះតថាគតមានវិជ្ជានឹងវិមុត្តិជាផលានិសង្ស ។

បព្វតវគ្គោ

(៣៩៤) កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តិ ។ សត្ត ខោ កុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិំ បរិបូរេន្តិ ។ កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ ។ ចត្តារោ ខោ កុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ ។ កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ ។ តីណិ ខោ កុណ្ឌលិយ សុចរិតានិ ភាវិតានិ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ ។ កតមេ បន ភោ គោតម ធម្មា ភាវិតា ពហុលីកតា តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេន្តិ ។

បព្វតវគ្គ

(៣៩៤) បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ញុំាងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ រមែងញុំាងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ រមែងញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ញុំាងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ សុចរិតទាំង ៣ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ រមែងញុំាងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន ។ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ធម៌ទាំងឡាយដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន តើដូចម្តេចខ្លះ ។

(៣៩៦) ឥន្ទ្រិយសំវរោ ខោ កុណ្ឌលិយ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ ។ កថំ ភាវិតោ កុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរោ កថំ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបំ នាភិជ្ឈាយតិ[១] នាភិហំសតិ[២] ន រាគំ ជនេតិ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ ចក្ខុនា ខោ បនេវ រូបំ ទិស្វា អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អាទិន្នមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ បុន ចបរំ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ។បេ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា ។ មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបំ នាភិជ្ឈាយតិ នាភិហំសតិ ន រាគំ ជនេតិ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ

---

១ ឱ. ម. នាភិជ្ឈតិ ។ ២ នាភីសតិ ។

(៣៩៦) ម្នាលកុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ រមែងញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរដែលបុគ្គលចំរើនហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយដូចម្តេច ទើបញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ឃើញរូបជាទីគាប់ចិត្តដោយចក្ខុហើយ មិនសំឡឹងរំពៃ មិនបៀតបៀន មិនញុំាងតម្រេកឲ្យកើត នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះដំកល់នៅបាន ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ភិក្ខុឃើញរូបដែលមិនគាប់ចិត្តដោយភ្នែកហើយ ជាអ្នកមិនមានមុខជ្រប់ មានចិត្តមិនតាំងខ្ជាប់ (ដោយអំណាចនៃកិលេស) មានចិត្តនឹងនួន មានចិត្តមិនព្យាបាទ នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះដំកល់នៅហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ មួយទៀត ភិក្ខុឮសំឡេងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ ។ ជញ្ជាប់រសដោយអណ្តាត ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ ។ ដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្តដោយមនោហើយ មិនសំឡឹងរំពៃ មិនបៀតបៀន មិនញុំាងសេចក្តីត្រេកត្រអាលឲ្យកើត នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅបាន ចិត្តក៏តាំងនៅ

អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ មនសា ខោ បនេវ ធម្មំ វិញ្ញាយ អមនាបំ ន មង្កុ ហោតិ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោ អាទិន្នមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ យតោ ខោ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ ចក្ខុនា រូបំ ទិស្វា មនាបាមនាបេសុ រូបេសុ ឋិតោ អាទិន្នមានសោ អព្យាបន្នចេតសោ តស្ស ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ សោតេន សទ្ទំ សុត្វា ។បេ។ ឃានេន គន្ធំ ឃាយិត្វា ។ ជិវ្ហាយ រសំ សាយិត្វា ។ កាយេន ផោដ្ឋព្វំ ផុសិត្វា ។ មនសា ធម្មំ វិញ្ញាយ មនាបាមនាបេសុ ធម្មេសុ ឋិតោ ច កាយោ ហោតិ ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តំ សុសណ្ឋិតំ សុវិមុត្តំ ។ ឯវម្ភាវិតោ ខោ កុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរោ ឯវំ ពហុលីកតោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតិ ។

បព្វតវគ្គ

ខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ លុះដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍មិនជាទីគាប់ចិត្តដោយមនោហើយ មិនមានមុខជ្រប់ មានចិត្តមិនតាំងនៅស៊ប់ មានចិត្តនឹងនួន មានចិត្តមិនព្យាបាទ នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ កាលណាភិក្ខុឃើញរូបដោយភ្នែកហើយ តាំងនៅក្នុងរូបជាទីគាប់ចិត្តនឹងមិនគាប់ចិត្ត មានចិត្តនឹងនួន មានចិត្តមិនព្យាបាទ នាមកាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ឮសំឡេងដោយត្រចៀក ។ បេ ។ ធុំក្លិនដោយច្រមុះ ។ លិទ្ធភ្លក្សរសដោយអណ្តាត ។ ពាល់ត្រូវផោដ្ឋព្វៈដោយកាយ ។ ដឹងច្បាស់នូវធម្មារម្មណ៍ដោយមនោ កាយរបស់ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាទីគាប់ចិត្តនឹងមិនគាប់ចិត្តហើយ ចិត្តក៏តាំងនៅខាងក្នុង តាំងនៅដោយល្អ ផុតស្រឡះដោយល្អ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ឥន្ទ្រិយសំវរដែលភិក្ខុចំរើនយ៉ាងនេះហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗ យ៉ាងនេះហើយ រមែងញុំាងសុចរិតទាំង ៣ ឲ្យពេញលេញបាន ។

(៣៩៧) កថំ ភាវិតានិ ច កុណ្ឌលិយ តីណិ សុចរិតានិ កថំ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ កាយទុច្ចរិតំ បហាយ កាយសុចរិតំ ភាវេតិ វចីទុច្ចរិតំ បហាយ វចីសុចរិតំ ភាវេតិ មនោទុច្ចរិតំ បហាយ មនោសុចរិតំ ភាវេតិ ។ ឯវំ ភាវិតានិ ខោ កុណ្ឌលិយ តីណិ សុចរិតានិ ឯវំ ពហុលីកតានិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ បរិបូរេន្តិ ។

(៣៩៨) កថំ ភាវិតា ច កុណ្ឌលិយ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា កថំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វេទនាសុ ។បេ។ ចិត្តេ ។បេ។ ធម្មេសុ ធម្មានុបស្សី វិហរតិ អាតាបី សម្បជានោ សតិមា វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ ។

(៣៩៧) ម្នាលកុណ្ឌលិយ សុចរិតទាំង ៣ ដែលភិក្ខុចំរើនហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយដូចម្តេច ទើបញុំាងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ លះបង់នូវកាយទុច្ចរិត ចំរើននូវកាយសុចរិត លះបង់នូវវចីទុច្ចរិត ចំរើននូវវចីសុចរិត លះបង់នូវមនោទុច្ចរិត ចំរើននូវមនោសុចរិត ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ សុចរិតទាំង ៣ ដែលភិក្ខុចំរើនយ៉ាងនេះហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗយ៉ាងនេះហើយ រមែងញុំាងសតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ឲ្យពេញលេញបាន ។

(៣៩៨) ម្នាលកុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ដែលភិក្ខុចំរើនហើយដូចម្តេច ធ្វើឲ្យច្រើនៗ ហើយដូចម្តេច ទើបញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ពិចារណាឃើញកាយក្នុងកាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក ក្នុងវេទនាទាំងឡាយ ។បេ។ ក្នុងចិត្ត ។បេ។ ពិចារណាឃើញនូវធម៌ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ មានព្យាយាមជាគ្រឿងដុតកំដៅកិលេស ជាអ្នកដឹងខ្លួន មានស្មារតី កំចាត់បង់នូវអភិជ្ឈានិងទោមនស្សក្នុងលោក ។

ឯវំ ភាវិតា ខោ កុណ្ឌលិយ ចត្តារោ សតិប្បដ្ឋានា ឯវំ ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តិ ។

(៣៩៩) កថំ ភាវិតា ច កុណ្ឌលិយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តឹ បរិបូរេន្តិ ។ ឥធ កុណ្ឌលិយ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ កុណ្ឌលិយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តឹ បរិបូរេន្តីតិ ។

ម្នាលកុណ្ឌលិយ សតិប្បដ្ឋានទាំង ៤ ដែលភិក្ខុចំរើនយ៉ាងនេះហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗ យ៉ាងនេះហើយ រមែងញ៉ាំងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យពេញលេញបាន ។

(៣៩៩) ម្នាលកុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុចំរើនហើយ ដូចម្តេច ធ្វើឲ្យច្រើនៗ ហើយដូចម្តេច ទើបញ៉ាំងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។បេ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលកុណ្ឌលិយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនៗ ហើយយ៉ាងនេះឯង រមែងញ៉ាំងវិជ្ជានិងវិមុត្តិឲ្យពេញលេញបាន ។

(៤០០) ឯវំ វុត្តេ កុណ្ឌលិយោ បរិព្វាជកោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ គោតម អភិក្កន្តំ ភោ គោតម សេយ្យថាបិ ភោ គោតម និក្កុជ្ជិតំ វា ឧក្កុជ្ជេយ្យ បដិច្ឆន្នំ វា វិវរេយ្យ មូឡ្ហស្ស វា មគ្គំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលបជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្ខុមន្តោ រូបានិ ទក្ខន្តីតិ ។ ឯវមេវ ខោ ភោតា គោតមេន អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ ភគវន្តំ គោតមំ សរណំ គច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុសង្ឃញ្ច ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណាគតន្តិ ។

[៤០០] កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ កុណ្ឌលិយបរិព្វាជកក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ភ្លឺច្បាស់ណាស់ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន (ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ) ដូចជាគេផ្ងារនូវរបស់ដែលផ្កាប់ ឬបើកបង្ហាញរបស់ដែលកំបាំង ឬក៏ដូចជាគេប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេង ពុំនោះសោតដូចគេទ្រោលប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុនឹងមើលឃើញរូបទាំងឡាយ ។ ធម៌ដែលព្រះគោតមដ៏ចំរើនទ្រង់ប្រកាសហើយដោយអនេកបរិយាយក៏ដូច្នោះដែរ ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះគោតមដ៏ចំរើនផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាសរណៈ ចាប់ដើមតាំងអំពីថ្ងៃនេះទៅ សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកអ្នកដល់នូវសរណៈស្មើដោយជីវិត ។

បញ្ចមវគ្គោ

(៤០១) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ កូដាគារស្ស យា កាចិ គោបានសិយោ សព្វា តា កូដនិន្នា កូដបោណា កូដបព្ភារា ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។

(៤០២) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។

បព្វតវគ្គ

(៤០១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាបង្កង់នៃផ្ទះមានកំពូលឯណាមួយ បង្កង់ទាំងអស់នោះបង្អោនទៅរកកំពូល ទេរទៅរកកំពូល ឈមទៅរកកំពូល យ៉ាងណាមិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ជាបុគ្គលមានចិត្តបង្អោនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤០២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តែងមានចិត្តខុនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង៧ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង៧ តែងមានចិត្តខុនទៅរកព្រះនិព្វាន ទេរទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។

[៦០៣] ឯកំ សមយំ អាយស្មា ច ឧបវាណោ អាយស្មា ច សារីបុត្តោ កោសម្ពិយំ វិហរន្តិ ឃោសិតារាមេ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា ឧបវាណោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មតា ឧបវាណេន សទ្ធិំ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ អាយស្មន្តំ ឧបវាណំ ឯតទវោច ជានេយ្យ នុ ខោ អាវុសោ ឧបវាណ ភិក្ខុ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តីតិ ។ ជានេយ្យ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤០៣] សម័យមួយ ព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុនឹងព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី ។ គ្រានោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងសាយណ្ហសម័យ ចូលទៅរកព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏និយាយនឹងព្រះឧបវាណដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោឧបវាណ ភិក្ខុគប្បីដឹងដោយកិរិយាធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយចំពោះខ្លួនថា សត្តពោជ្ឈង្គដែលអាត្មាអញប្រារព្ធល្អយ៉ាងនេះហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនៅសប្បាយ ដូច្នេះដែរឬ ។ ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុគប្បីដឹងដោយកិរិយាធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយចំពោះខ្លួនថា សត្តពោជ្ឈង្គដែលអាត្មាអញប្រារព្ធល្អយ៉ាងនេះហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសប្បាយដូច្នេះបាន ។

បព្ពតវគ្គោ

(៤០៤) សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ខោ អាវុសោ ភិក្ខុ អារព្ភមានោ បជានាតិ ចិត្តញ្ច មេ សុវិមុត្តំ ថីនមិទ្ធញ្ច មេ សុសមូហតំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចញ្ច មេ សុប្បដិវិនីតំ អារទ្ធញ្ច មេ វីរិយំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោមិ នោ ច លីនន្តិ ។ បេ ។

(៤០៥) ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ អាវុសោ ភិក្ខុ អារព្ភមានោ បជានាតិ ចិត្តញ្ច មេ សុវិមុត្តំ ថីនមិទ្ធញ្ច មេ សុសមូហតំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចញ្ច មេ សុប្បដិវិនីតំ អារទ្ធញ្ច មេ វីរិយំ អដ្ឋិកត្វា មនសិករោមិ នោ ច លីនន្តិ ។

(៤០៦) ឯវំ ខោ អាវុសោ សារីបុត្ត ភិក្ខុ ជានេយ្យ បច្ចត្តំ យោនិសោមនសិការា ឯវំ សុសមារទ្ធា មេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ផាសុវិហារាយ សំវត្តន្តីតិ ។

បញ្ចកវគ្គ

(៤០៤) ម្នាលអាវុសោ កាលភិក្ខុចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ រមែងដឹងច្បាស់ថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញផុតល្អហើយ ថីនមិទ្ធអាត្មាអញក៏បានគាស់រំលើងល្អហើយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចអាត្មាអញក៏បានបន្សាត់បង់ល្អហើយ ព្យាយាមអាត្មាអញក៏បានប្រារព្ធហើយ អាត្មាអញមានសេចក្តីត្រូវការទើបធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ព្យាយាមមិនធូរថយឡើយ ។ បេ ។

(៤០៥) ម្នាលអាវុសោ កាលភិក្ខុចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ រមែងដឹងច្បាស់ថា ចិត្តរបស់អាត្មាអញផុតល្អហើយ ថីនមិទ្ធអាត្មាអញបានគាស់រំលើងហើយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចអាត្មាអញក៏បានបន្សាត់បង់ល្អហើយ សេចក្តីព្យាយាមអាត្មាអញក៏បានប្រារព្ធហើយ អាត្មាអញមានសេចក្តីត្រូវការទើបធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ព្យាយាមមិនធូរថយឡើយ ។

(៤០៦) ម្នាលអាវុសោសារីបុត្ត ភិក្ខុគប្បីដឹងដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយចំពោះខ្លួនយ៉ាងនេះថា សត្តពោជ្ឈង្គអាត្មាអញធ្វើល្អយ៉ាងនេះហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនៅសប្បាយ ។

(៤០៧) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ ។

(៤០៨) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជន្តិ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយាតិ ។

បព្វតវគ្គោ បឋមោ ។

(៤០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គល ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីការកើតឡើងនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។

(៤០៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គល ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ មិនដែលកើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីវិន័យរបស់ព្រះសុគតចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ ដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន តែក្រៅអំពីវិន័យរបស់ព្រះសុគតចេញ កើតឡើងមិនបានទេ ។

ចប់ បព្វតវគ្គ ទី ១ ។

បព្វតវគ្គោ

តស្សុទ្ទានំ

ហិមវន្តំ កាយសីលំ(១) ច
វត្តំ ភិក្ខុ ច កុណ្ឌលិ
កូដំ ច ឧបវាណញ្ច
ឧប្បន្នេ(២) អបរេ ទុវេតិ ។

---

១ ឱ. ម. កាយំ សីលំ ។ ២ ឧប្បន្នា ។

បត្តវគ្គ

ឧទ្ទាននៃបត្តវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីស្តេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត ១ កាយ ១ សីល ១ វត្ត របស់ព្រះសារីបុត្ត ១ ភិក្ខុសួរនូវពាក្យថាពោជ្ឈង្គ ១ បរិព្វាជកឈ្មោះកុណ្ឌលិយ ១ ផ្ទះមានកំពូល ១ ព្រះឧបវាណ ១ នឹងការកើតឡើងនៃសត្តពោជ្ឈង្គ ២ លើកដទៃទៀត ។

គិលានវគ្គោ

(៤០៩) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ សត្តា ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ កាលេន គមនំ កាលេន ឋានំ កាលេន និសជ្ជំ កាលេន សេយ្យំ សព្វេ តេ បឋវឹ និស្សាយ បឋវិយំ បតិដ្ឋាយ ឯវមេតេ ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តិ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។

(៤១០) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ

គិលានវគ្គ

(៤០៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចសត្វទាំងឡាយណាមួយ សម្រេចឥរិយាបថទាំង ៤ គឺដើរតាមកាល ឈរតាមកាល អង្គុយតាមកាល ដេកតាមកាល សត្វទាំងអស់នោះ អាស្រ័យផែនដី តាំងស៊ប់លើផែនដី ទើបសម្រេចឥរិយាបថទាំង ៤ នោះយ៉ាងនេះឯង យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងមាំក្នុងសីល ទើបចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើនៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

(៤១០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងមាំក្នុងសីល ទើបចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើនៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ

និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សីលំ និស្សាយ សីលេ បតិដ្ឋាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

(៤១១) សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(៤១២) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ

អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអាស្រ័យសីល តាំងនៅក្នុងសីល តែងចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤១១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលកើតឡើង (យ៉ាងណា) ការៈនៃកល្យាណមិត្តនុ៎ះឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃការញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ ភិក្ខុដែលនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ (នោះ) គួរប្រាថ្នានូវភិក្ខុដែលជាកល្យាណមិត្ត (កុំខាន) ។

(៤១២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុមានកល្យាណមិត្ត រមែងចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ

វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

[៤១៣] សុរិយស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ យោនិសោមនសិការោ ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

អាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្ដីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានកល្យាណមិត្ត តែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤១៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុ៎ះ ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលកើតឡើង (យ៉ាងណា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យោនិសោមនសិការ (ការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយ) នុ៎ះ ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃការញុំាងពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតឡើងដល់ភិក្ខុ ក៏យ៉ាងនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនេះ ភិក្ខុដែលនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយ ៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ (នោះ) គួរប្រាថ្នានូវភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការ (កុំខាន) ។

គិលានវគ្គ

(៤១៤) កតមញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

(៤១៥) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាកស្សបោ បិប្ផលិគុហាយំ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ។

គិលានវគ្គ

(៤១៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ បេ ។ ចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ ដែលទន់ទោរទៅក្នុងការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាអ្នកបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យរឿយៗ នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤១៥) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវនជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុគង់នៅក្នុងបិប្ផលិគុហា លោកមានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានជម្ងឺជាទម្ងន់ ។

[៤១៦] អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាកស្សបោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាកស្សបំ ឯតទវោច កច្ចិ តេ កស្សប ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ នោ អភិក្កមន្តិ បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ អភិក្កមោតិ ។ ន មេ ភន្តេ ខមនីយំ ន[១] យាបនីយំ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ នោ បដិក្កមន្តិ អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ បដិក្កមោតិ ។

[៤១៧] សត្តិមេ កស្សប ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

---

១ ឱ. ឆ. មេ យាបនីយំ ។

[៤១៦] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំ ក្នុងសាយណ្ហសម័យ ទ្រង់ចូលទៅរកព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលកស្សប សរីរយន្តរបស់អ្នក ល្មមអត់ធន់បានខ្លះដែរឬ ល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដែរឬ ទុក្ខវេទនាធូរថយ មិនចំរើនឡើង មានតែស្រាកស្រាន្តទៅ មិនរឹតតែឡើងទេឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សរីរយន្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនល្មមអត់ធន់បានទេ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅមិនបានទេ ទុក្ខវេទនារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គក្លៀវក្លាខ្លាំងណាស់ មិនធូរថយទេ មានតែរឹតតែឡើង មិនស្រាកស្រាន្តទេ ។

[៤១៧] ម្នាលកស្សប ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលតថាគតសំដែងប្រពៃហើយ បានចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។

គិលានវគ្គោ

(៤១៨) សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ កស្សប មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ កស្សប មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ កស្សប សត្ត ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៤១៩) តគ្ឃ ភគវា(១) ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ សុគត ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនោ អាយស្មា មហាកស្សបោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ ។ វុដ្ឋាហិ ចាយស្មា មហាកស្សបោ តម្ហា អាពាធា តថា បហីនោ ចាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ ។

---

១ ឱ. ភគវា ។

គិលានវគ្គ

(៤១៨) ម្នាលកស្សប សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលតថាគតបានសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ បេ ។ ម្នាលកស្សប ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលតថាគតសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ ម្នាលកស្សប ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលតថាគត សំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងចំពោះ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។

(៤១៩) បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ បពិត្រព្រះសុគត ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ធម៌នេះចប់ហើយ ។ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរចំពោះភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធនោះ មួយទៀត អាពាធនោះ ក៏ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ បានលះបង់យ៉ាងនោះហើយ ។

(៦២០) ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ វិហរតិ អាពាធិកោ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ។

(៦២១) អថខោ ភគវា សាយណ្ហសមយំ បដិសល្លានា វុដ្ឋិតោ យេនាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។ និសជ្ជ ខោ ភគវា អាយស្មន្តំ មហាមោគ្គល្លានំ ឯតទវោច កច្ចិ តេ មោគ្គល្លាន ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិ ទុក្ខា វេទនា បដិក្កមន្តិ នោ អភិក្កមន្តិ បដិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ អភិក្កមោតិ ។ ន មេ ភន្តេ ខមនីយំ ន យាបនីយំ ពាឡ្ហា មេ ទុក្ខា វេទនា អភិក្កមន្តិ នោ បដិក្កមន្តិ អភិក្កមោសានំ បញ្ញាយតិ នោ បដិក្កមោតិ ។

(៦២០) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័នជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុគង់នៅជិតភ្នំគិជ្ឈកូដ មានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានជម្ងឺធ្ងន់ ។

(៦២១) គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញអំពីទីសម្ងំក្នុងសាយណ្ហសម័យ ទ្រង់ចូលទៅរកព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលថ្វាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ក៏មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្នាលមោគ្គល្លាន សរីរយន្តរបស់អ្នក ល្មមអត់ធន់បានខ្លះដែរឬ អ្នកល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានខ្លះដែរឬ ទុក្ខវេទនាធូរថយទៅ មិនចំរើនឡើង មានតែស្រាកស្រាន្តទៅ មិនរឹតឡើងទេឬ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សរីរយន្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មិនល្មមអត់ធន់បានទេ មិនល្មមឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានទេ ទុក្ខវេទនារបស់ខ្ញុំព្រះអង្គធ្ងន់ពេកណាស់ មិនធូរថយទេ មានតែរឹតឡើង មិនស្រាកស្រាន្តទេ ។

តិណាសវគ្គោ

(៤២២) សត្តិមេ មោគ្គល្លាន ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

(៤២៣) សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ មោគ្គល្លាន មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ មោគ្គល្លាន មយា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ មោគ្គល្លាន សត្ត ពោជ្ឈង្គា មយា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។

គិលានវគ្គ

[៤២២] នែមោគ្គល្លាន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលតថាគតសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។

[៤២៣] ម្នាលមោគ្គល្លាន សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលតថាគតសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។បេ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលតថាគតសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលមោគ្គល្លាន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលតថាគតសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

[៤២៤] តគ្ឃ ភគវា ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ សុគត ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនោ អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទិ ។ វុដ្ឋាហិ ចាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ តម្ហា អាពាធា តថា បហីនោ ចាយស្មតោ មហាមោគ្គល្លានស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ ។

[៤២៥] ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ វេឡុវនេ កលន្ទកនិវាបេ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភគវា អាពាធិកោ ហោតិ ទុក្ខិតោ ពាឡ្ហគិលានោ ។

[៤២៦] អថខោ អាយស្មា មហាចុន្ទោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាចុន្ទំ ភគវា ឯតទវោច បដិភន្តុ តំ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គាតិ ។ សត្តិមេ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គា ភគវតា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្ពានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

(៤២៨) បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ បពិត្រព្រះសុគត ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ធម៌នេះចប់ហើយ ។ ព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏ត្រេកអរ រីករាយចំពោះភាសិតរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះមហាមោគ្គល្លានដ៏មានអាយុ ក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធនោះ អាពាធនោះ ក៏ព្រះមហាមោគ្គល្លានបានលះបង់យ៉ាងនោះហើយ ។

(៤២៩) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវនជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ ។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានអាពាធ ដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ មានជម្ងឺធ្ងន់ ។

(៤៣០) គ្រានោះឯង ព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានត្រាស់ដូច្នេះថា ម្នាលចុន្ទ ចូរអ្នកសំដែងពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រាប់ហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើន ៗ ហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ?

(៤២៧) សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ភន្តេ ភគវតា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ភន្តេ ភគវតា សម្មទក្ខាតោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភន្តេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភគវតា សម្មទក្ខាតា ភាវិតា ពហុលីកតា អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៤២៨) តគ្ឃ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ ចុន្ទ ពោជ្ឈង្គាតិ ។ ឥទមវោចាយស្មា មហាចុន្ទោ សមនុញ្ញោ សត្ថា អហោសិ ។ វុដ្ឋាហិ ច ភគវា តម្ហា អាពាធា តថា បហីនោ ច ភគវតោ សោ អាពាធោ អហោសីតិ ។

[៤២៧] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។បេ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ប្រពៃហើយ ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យរឿយៗហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

[៤២៨] ម្នាលចុន្ទ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ម្នាលចុន្ទ ពិតមែនហើយ ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយ ។ លុះព្រះមហាចុន្ទដ៏មានអាយុសំដែងនូវធម៌នេះចប់ហើយ ព្រះសាស្តាក៏ទ្រង់ពេញព្រះហឫទ័យ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានជាសះស្បើយចាកអាពាធនោះ អាពាធនោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏បានលះបង់យ៉ាងនោះហើយ ។

(៤២៩) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារង្គមនាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អបារា បារង្គមនាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៤៣០) អប្បកា តេ មនុស្សេសុ
យេ ជនា បារគាមិនោ
អថាយំ ឥតរា បជា
តីរមេវានុធាវតិ ។
យេ ច ខោ សម្មទក្ខាតេ
ធម្មេ ធម្មានុវត្តិនោ
តេ ជនា បារមេស្សន្តិ
មច្ចុធេយ្យំ សុទុត្តរំ ។
កណ្ហំ ធម្មំ វិប្បហាយ
សុក្កំ ភាវេថ បណ្ឌិតោ

[៤៦៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកទីមិនមែនជាត្រើយ ឲ្យដល់ទីជាត្រើយ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យឃ្លាតចាកទីមិនមែនជាត្រើយ ឲ្យដល់ទីជាត្រើយ ។

[៤៧០] បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយឯណា ដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន ជនទាំងឡាយនោះ មានចំនួនតិច ឯ សត្វក្រៅពីនេះបោសៀរទៅតាមត្រើយគឺវដ្ដៈ ។ ពួកជនណា ប្រព្រឹត្តតាមធម៌ក្នុងធម៌ ដែលព្រះតថាគតសំដែងប្រាប់ប្រពៃហើយ ពួកជននោះនឹងឆ្លងផុតទីកន្លែងរបស់មច្ចុ ដែលគេឆ្លងបានដោយលំបាកពេក ហើយដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វានបាន ។ បណ្ឌិតលះបង់នូវធម៌ខ្មៅ ហើយចំរើនធម៌ស

គិលានវគ្គោ

ឱកា អនោកមាគម្ម
វិវេកេ យត្ថ ទូរមំ
តត្រាភិរតិមិច្ឆេយ្យ
ហិត្វា កាមេ អកិញ្ចនោ
បរិយោទបេយ្យ អត្តានំ
ចិត្តក្លេសេហិ បណ្ឌិតោ
យេសំ សម្ពោធិយង្គេសុ
សម្មា ចិត្តំ សុភាវិតំ
អាទានបដិនិស្សគ្គេ
អនុបាទាយ យេ រតា
ខីណាសវា ជុតិមន្តោ
តេ លោកេ បរិនិព្វុតាតិ ។

ចេញចាកអាល័យ អាស្រ័យព្រះនិព្វាន ដែលគ្មានសេចក្តី
អាល័យហើយ គប្បីលះបង់កាមទាំងឡាយ ជាអ្នកឥត
មានកង្វល់ ប្រាថ្នានូវសេចក្តីត្រេកអរ ចំពោះក្នុងសេចក្តីស្ងប់
ស្ងាត់ ដែលសត្វត្រេកអរបានដោយកម្រនោះ បណ្ឌិតគួរ
ធ្វើខ្លួនឲ្យផូរផង់ចាកសេចក្តីសៅហ្មងនៃចិត្ត ពួកជនណាបាន
ចំរើនចិត្តដោយប្រពៃ ក្នុងសម្ពោជ្ឈង្គទាំងឡាយហើយ មិន
បានប្រកាន់មាំ ត្រេកអរក្នុងការលះសេចក្តីប្រកាន់ ពួកជន
នោះ រមែងអស់អាសវៈ មានសេចក្តីរុងរឿង បរិនិព្វាន
ហើយក្នុងលោក ។

(៤៣១) យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា វិរទ្ធា វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អារទ្ធា អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។

(៤៣២) យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា វិរទ្ធា វិរទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមី ។ យេសំ កេសញ្ចិ ភិក្ខវេ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អារទ្ធា អារទ្ធោ តេសំ អរិយោ មគ្គោ សម្មាទុក្ខក្ខយគាមីតិ ។

(៤៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាមួយ លះបង់ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ហើយ ពួកជននោះក៏ឈ្មោះថាលះបង់អរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកណាមួយបានប្រារព្ធពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ហើយ អ្នកនោះក៏ឈ្មោះថាបានប្រារព្ធអរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃដែរ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

(៤៣២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាមួយលះបង់ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ពួកជននោះក៏ឈ្មោះថាលះបង់អរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកជនណាមួយប្រារព្ធពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ពួកជននោះក៏ឈ្មោះថាបានប្រារព្ធនូវអរិយមគ្គ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃដែរ ។

និរោធវគ្គោ

(៤៣៣) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មាទុក្ខក្ខយាយ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា អរិយា និយ្យានិកា និយ្យន្តិ តក្ករស្ស សម្មាទុក្ខក្ខយាយាតិ ។

(៤៣៤) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា ឯកន្តនិព្វិទាយ វិរាគាយ និរោធាយ ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្ពោធាយ និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

និរោធវគ្គោ ទុតិយោ ។

គិលានវគ្គ

(៤៣៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយ ជាធម៌ប្រសើរ ជាទីស្រោចស្រង់សត្វ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខ ដល់អ្នកចំរើនពោជ្ឈង្គនោះ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយ ជានិយ្យានិកធម៌ប្រសើរ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីឲ្យអស់ទុក្ខដោយប្រពៃ ដល់អ្នកចំរើនពោជ្ឈង្គនោះ ។

(៤៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយដោយពិត ដើម្បីប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីចូលទៅជិតរម្ងាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនៗហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនឿយណាយដោយពិត ដើម្បីប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីរំលត់ ដើម្បីចូលទៅជិតរម្ងាប់ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីត្រាស់ដឹង ដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

ចប់ គិលានវគ្គទី ២ ។

តស្សុទ្ទានំ

បាណា សុរិយុបមា ទ្វេ
គិលានេ(1) អបរេ តយោ
បារគាមី វិរទ្ធា ច
អរិយា និព្វានាយ(2) ចាតិ ។

---

១ ឱ. ម. គិលានា ។ ២ និព្វិទាយ ។

ឧទ្ទាននៃគិលានវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីពួកសត្វ ១ ឧបមាដូចព្រះអាទិត្យមាន ២ រឿង ដម្វីមាន ៣ រឿងដទៃទៀត បុគ្គលដល់ត្រើយ ១ លះបង់ ពោជ្ឈង្គ ១ មគ្គដ៏ប្រសើរ ១ ពោជ្ឈង្គប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី ព្រះនិព្វាន ១ ។

ឧទាយិវគ្គោ

(៤៣៥) អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ពោជ្ឈង្គា ពោជ្ឈង្គាតិ ភន្តេ វុច្ចន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។ សម្ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ខោ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តិ ។

(៤៣៦) ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សម្ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ខោ ភិក្ខុ តស្មា ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

(៤៣៥) គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបបានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា ពោជ្ឈង្គ ពោជ្ឈង្គ ដូច្នេះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែលហៅថាពោជ្ឈង្គ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុ ធម៌ទាំងឡាយប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាពោជ្ឈង្គ ។

(៤៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីនឿយណាយ អាស្រ័យសេចក្តីរលត់ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុ ធម៌ទាំងឡាយប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ព្រោះហេតុនោះ ទើបហៅថាពោជ្ឈង្គ ។

(៤៣៧) សត្ត ហេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គេ ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គាតិ ។

(៤៣៨) កាមរាគដ្ឋានិយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៣៩) ព្យាបាទដ្ឋានិយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៤០) ថីនមិទ្ធដ្ឋានិយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ

(៤៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដល់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គមាន ៧ នេះឯង ។

(៤៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃកាមរាគ ។

(៤៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃព្យាបាទ ។

(៤៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃថីនមិទ្ធ ។

ឱឃវគ្គោ

(៤៤១) ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៤២) វិចិកិច្ឆាដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៤៣) សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយានំ ភិក្ខវេ ធម្មានំ មនសិការពហុលីការា អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតីតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

(៤៤១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ច ។

(៤៤២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃវិចិកិច្ឆា ។

(៤៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង និងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ព្រោះធ្វើទុកក្នុងចិត្តនឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវធម៌ទាំងឡាយដែលជាទីតាំងនៃឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។

(៤៤៤) អយោនិសោ ភិក្ខវេ មនសិការោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។ អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៤៥) អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ និរុជ្ឈតិ ។ បេ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ និរុជ្ឈតិ ។

[៤៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនមានឧបាយប្រាជ្ញា កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ។ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ។ ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ។ វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង នឹងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយជាភិយ្យោភាព ។

[៤៤៥] សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏រលត់ទៅវិញ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏រលត់ទៅវិញ ។

(៤៤៦) យោនិសោ ច ខោ ភិក្ខវេ មនសិការេតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ បហីយតិ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ បហីយតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ ច ថីនមិទ្ធំ បហីយតិ ។ អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នំ ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតិ ។ អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា នុប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា បហីយតិ ។

(៤៤៧) អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ បេ ។ អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។

ឧទាយីវគ្គ

(៤៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញា កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះចេញបាន ។ ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះចេញបាន ។ ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងថីនមិទ្ធដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះចេញបាន ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះចេញបាន ។ វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏មិនកើតឡើង ទាំងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏លះចេញបាន ។

(៤៤៧) សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ទាំងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើង ទាំងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។

(៤៤៨) សត្ត វោ ភិក្ខវេ អបរិហានិយេ ធម្មេ ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមេ ច ភិក្ខវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មា ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត អបរិហានិយា ធម្មាតិ ។

(៤៤៩) យោ ភិក្ខវេ មគ្គោ យា បដិបទា តណ្ហាក្ខយាយ សំវត្តតិ តំ មគ្គំ តំ បដិបទំ ភាវេថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា តណ្ហាក្ខយាយ សំវត្តតិ ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ។

(៤៤៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវអបរិហានិយធម៌ គឺធម៌ដែលមិនសាបសូន្យ ៧ ប្រការ ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអបរិហានិយធម៌ទាំង ៧ ប្រការ តើដូចម្តេច ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អបរិហានិយធម៌មាន ៧ ប្រការនេះឯង ។

(៤៤៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គឯណា បដិបទាឯណា ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ចូរអ្នកទាំងឡាយចំរើនមគ្គនោះ បដិបទានោះចុះ ។ ចុះមគ្គដូចម្តេច បដិបទាដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

ឧទាយិវគ្គោ

[៤៩០] ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយី ភគវន្តំ ឯត-ទវោច កថំ ភាវិតា នុ ខោ ភន្តេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា តណ្ហាក្ខយាយ សំវត្តន្តីតិ ។ ឥធ ឧទាយិ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្ប-មាណំ អព្យាបជ្ឈំ តស្ស សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវយតោ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ (១) វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តណ្ហា បហីយតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរា-គនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តស្ស ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវយតោ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ

---

១ ឱ. ឯត្ថន្តរេ វោស្សគ្គបរិណាមិន្តិ បាឋោ ភវតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

(៤៥០) កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះឧទាយីដ៏មានអាយុក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលបុគ្គលបានចំរើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ។ ម្នាលឧទាយី ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ កាលភិក្ខុនោះចំរើននូវសតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះក៏លះបង់តណ្ហាចេញបាន ។ បេ ។ ភិក្ខុចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ កាលភិក្ខុនោះកំពុងចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ

មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ តណ្ហា បហីយតិ តណ្ហាយ បហានា កម្មំ បហីយតិ កម្មស្ស បហានា ទុក្ខំ បហីយតិ ។ ឥតិ ខោ ឧទាយិ តណ្ហាក្ខយា កម្មក្ខយោ កម្មក្ខយា ទុក្ខក្ខយោតិ ។

(៤៥១) យោ ភិក្ខវេ មគ្គោ យា បដិបទា តណ្ហា-និរោធាយ សំវត្តតិ តំ មគ្គំ តំ បដិបទំ ភាវេថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ មគ្គោ កតមា ច បដិបទា តណ្ហា-និរោធាយ សំវត្តតិ ។ យមិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ។

ធំប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះក៏លះបង់តណ្ហាចេញ ព្រោះការលះបង់តណ្ហាបាន ទើបលះបង់កម្មបាន ព្រោះការលះបង់កម្មបាន ទើបលះបង់សេចក្ដីទុក្ខបាន ។ ម្នាលចុន្ទ ការអស់ទៅនៃកម្ម ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ការអស់ទៅនៃសេចក្ដីទុក្ខ ព្រោះអស់ទៅនៃកម្ម ដោយប្រការដូច្នេះឯង ។

[៤៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មគ្គឯណា បដិបទាឯណា ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្ដីរលត់នៃតណ្ហា ចូរអ្នកទាំងឡាយចំរើនមគ្គនោះ បដិបទានោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដូចម្ដេច បដិបទាដូចម្ដេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីរលត់ទៅនៃតណ្ហា ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្ដេច ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

ឧទាយិវគ្គោ

(៤៩២) កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា តណ្ហានិរោធាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៤៩៣) និព្ពេធភាគិយំ វោ ភិក្ខវេ មគ្គំ ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ និព្ពេធភាគិយោ មគ្គោ ។ យទិទំ សត្ត សម្ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលភិក្ខុបានចំរើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីអស់នៃតណ្ហា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចំរើនយ៉ាងនេះ ធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីអស់នៃតណ្ហា ។

[៤៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងមគ្គ ជាចំណែកនៃការចាក់ទម្លុះនូវ (រាគាទិក្កិលេស) ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ធម៌នោះចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដែលជាចំណែកនៃការចាក់ទម្លុះនូវ (រាគាទិក្កិលេស) តើដូចម្តេច ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះឯង ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

(៤៥៤) ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា ឧទាយិ ភគវន្តំ ឯតទវោច កថំ ភាវិតា នុ ខោ ភន្តេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា និព្វានាយ សំវត្តន្តីតិ ។ ឥធ ឧទាយិ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ សោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គភាវិតេន ចិត្តេន អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ លោភក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ ទោសក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ មោហក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វិបុលំ មហគ្គតំ អប្បមាណំ អព្យាបជ្ឈំ សោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គភាវិតេន ចិត្តេន អនិព្វិទ្ធបុព្វំ អប្បទាលិតបុព្វំ លោភក្ខន្ធំ និព្វិជ្ឈតិ បទាលេតិ

(៤៥៤) កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុក៏ក្រាបបង្គំទូលសួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចំរើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការតាក់ទម្លុះនូវ (រាគា-ទិកិលេស) ៗ ម្នាលឧទាយិ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ដ៏ប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះមានចិត្តអប់រំដោយសតិ-សម្ពោជ្ឈង្គ រមែងតាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរលោភ ដែលខ្លួនមិនទាន់តាក់ទម្លុះ មិនទាន់ទំលាយចេញ រមែងតាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរទោសៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានតាក់ទម្លុះ មិនទាន់បានទំលាយចេញ រមែងតាក់ទម្លុះទំលាយនូវគំនរមោហៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានតាក់ទម្លុះ មិនទាន់បានទំលាយចេញ ៗ បេ ៗ ភិក្ខុចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ ដ៏ទូលាយ ដ៏ប្រមាណមិនបាន មិនមានព្យាបាទ ភិក្ខុនោះមានចិត្តអប់រំដោយឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ រមែងតាក់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរលោភ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានតាក់ទម្លុះ

អនិព្ពិទ្ធបុព្វំ អបទាលិតបុព្វំ ទោសក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ អនិព្ពិទ្ធបុព្វំ អបទាលិតបុព្វំ មោហក្ខន្ធំ និព្ពិជ្ឈតិ បទាលេតិ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ឧទាយិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា និព្វេធាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៤៥៥) នាហំ ភិក្ខវេ អញ្ញំ ឯកធម្មំបិ សមនុបស្សាមិ យោ ឯវំ ភាវិតោ ពហុលីកតោ សញ្ញោជនិយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តតិ យថយិទំ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។

(៤៥៦) កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា កថំ ពហុលីកតា សញ្ញោជនិយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តន្តិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គ-

មិនទាន់បានទំលាយចេញ រមែងកាត់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរទោសៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានកាត់ទម្លុះ មិនទាន់បានទំលាយចេញ រមែងកាត់ទម្លុះទម្លាយនូវគំនរមោហៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានកាត់ទម្លុះ មិនទាន់បានទំលាយចេញ ។ ម្នាលឧទាយិ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលភិក្ខុបានចំរើនយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការកាត់ទម្លុះនូវ (ពគាទិក្កិលេស) ។

(៤៩៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពិចារណារកមិនឃើញធម៌ដទៃណាមួយ ដែលភិក្ខុបានចំរើនយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ដូចជាពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឡើយ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។

(៤៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលភិក្ខុបានចំរើនដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅ

បរិណាមី ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមី ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ឯវំ ពហុលីកតា សញ្ញោជនីយានំ ធម្មានំ បហានាយ សំវត្តន្តិ ។

(៤៩៧) កតមេ ច ភិក្ខវេ សញ្ញោជនីយា ធម្មា ។ ចក្ខុំ ភិក្ខវេ សញ្ញោជនីយោ ធម្មោ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សញ្ញោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា ។ សោតំ ឃានំ ជិវ្ហា សញ្ញោជនីយោ ធម្មោ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សញ្ញោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា មនោ សញ្ញោជនីយោ ធម្មោ ឯត្ថេតេ ឧប្បជ្ជន្តិ សញ្ញោជនវិនិពន្ធា អជ្ឈោសានា ។ ឥមេ វុច្ចន្តិ ភិក្ខវេ សញ្ញោជនីយា ធម្មាតិ ។

ដើម្បីការលះបង់ ។បេ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ដែលភិក្ខុបានចំរើនយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីលះបង់នូវធម៌ទាំងឡាយ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ។

(៤៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌ទាំងឡាយ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុចាត់ជាធម៌ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ការប្រកាន់មាំ ជាគ្រឿងរួបរឹត គឺសញ្ញោជនៈទាំងនោះ រមែងកើតឡើងព្រោះចក្ខុនោះ សោតៈ ឃានៈ ជិវ្ហា ចាត់ជាធម៌ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈដែរ ការប្រកាន់មាំ ជាគ្រឿងរួបរឹត គឺសញ្ញោជនៈទាំងនុ៎ះ រមែងកើតឡើង ព្រោះធម៌ទាំងនោះ មនោចាត់ជាធម៌ ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈដែរ ការប្រកាន់មាំ ជាគ្រឿងរួបរឹត គឺសញ្ញោជនៈទាំងនុ៎ះ រមែងកើតឡើងព្រោះមនោនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថា ធម៌ដែលកប់បញ្ចូលក្នុងពួកសញ្ញោជនៈ ។

(៤៥៨) ឯកំ សមយំ ភគវា សុម្ភេសុ វិហរតិ សេតកន្នាម សុម្ភានំ និគមោ ។ អថខោ អាយស្មា ឧទាយិ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯក-មន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អាយស្មា ឧទា-យិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ។

(៤៥៩) អច្ឆរិយំ ភន្តេ អព្ភុតំ ភន្តេ យាវ ពហុ-កតម្បិ[១] មេ ភន្តេ ភគវតិ បេមញ្ច គារវោ ច ហិរី ច ឱត្តប្បញ្ច អហញ្ហិ ភន្តេ បុព្វេ អាគារិកភូតោ សមានោ អពហុកតោ អហោសិំ ធម្មេន អព-ហុកតោ សង្ឃេន សោ ខ្វាហំ[២] ភគវតិ បេមញ្ច គារវំ ច ហិរឹ ច ឱត្តប្បំ ច សម្បស្សមានោ អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជឹ[៣] តស្ស មេ ភគវា ធម្មំ ទេសេសិ ឥតិ រូបំ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោ ឥតិ រូបស្ស អត្ថង្គមោ ឥតិ វេទនា ។ បេ ។ ឥតិ សញ្ញា ។ ឥតិ សង្ខារា ។

---

១ ឱ. ពហុកតញ្ច មេ ។ ម. ពហុកាតម្បិ មេ ។ ២ ឯត្ថន្តរេ ភន្តេ ឥតិសទ្ទោបិ ។ ៣ បព្វ-ជិតោ ។

ឧទាយិវគ្គ

[៤៩៨] សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងនិគម ឈ្មោះសេតកៈ របស់ពួកស្រុកសុម្ភៈទាំងឡាយ ក្នុងដែនសុម្ភៈ ។ គ្រានោះឯង ព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុ បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះ ។

[៤៩៩] បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ហេតុនេះអស្ចារ្យ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ហេតុនេះចំឡែក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីគោរព សេចក្តីអៀនខ្មាស និងសេចក្តីកោតក្រែង ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រោះមានឧបការៈច្រើន ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គដោយពិត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គ កាលពីដើមនៅជាគ្រហស្ថ មិនមានសេចក្តីពប់អានច្រើន ចំពោះព្រះធម៌ទេ មិនមានសេចក្តីពប់អានច្រើន ចំពោះព្រះសង្ឃទេ ខ្ញុំព្រះអង្គពិចារណាឃើញនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីគោរព សេចក្តីអៀនខ្មាស និងសេចក្តីកោតក្រែង ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបចេញចាកផ្ទះមកកាន់ផ្នួស ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានសំដែងធម៌ ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គថា រូបដូច្នេះ ហេតុជាទីកើតនៃរូបដូច្នេះ សេចក្តីវិនាសនៃរូបដូច្នេះ វេទនាដូច្នេះ ។ បេ ។ សញ្ញាដូច្នេះ ។ សង្ខារទាំងឡាយដូច្នេះ ។

ឥតិ វិញ្ញាណំ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស សមុទយោ ឥតិ វិញ្ញាណស្ស អត្ថង្គមោតិ ។

(៤៦០) សោ ខ្វាហំ ភន្តេ សុញ្ញាគារគតោ ឥមេសំ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធានំ ឧក្កុជ្ជាវកុជ្ជំ សម្បរិវត្តេន្តោ ឥទំ ទុក្ខន្តិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ អយំ ទុក្ខសមុទយោតិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ អយំ ទុក្ខនិរោធោតិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ អយំ ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទាតិ យថាភូតំ អព្ភញ្ញាសឹ ។

(៤៦១) ធម្មោ ច មេ ភន្តេ អភិសមេតោ មគ្គោ ច មេ បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមិ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ មេ ភន្តេ បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ

វិញ្ញាណក្ខន្ធ ហេតុជាទីកើតនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ សេចក្តីវិនាសនៃវិញ្ញាណក្ខន្ធ ។

(៤៦០) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំព្រះអង្គនៅក្នុងផ្ទះដ៏ស្ងាត់ បាននៅប្រែត្រឡប់ឲ្យផ្ងារឡើងនឹងផ្កាប់ចុះនូវឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ នេះ បានដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទុក្ខ បានដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាហេតុជាទីកើតនៃទុក្ខ បានដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាទីរលត់នៃទុក្ខ ដឹងច្បាស់តាមសេចក្តីពិតថា នេះជាបដិបទា ជាដំណើរទៅកាន់ទីរលត់នៃទុក្ខ ។

(៤៦១) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម៌ខ្ញុំព្រះអង្គបានត្រាស់ដឹងហើយផង មគ្គខ្ញុំព្រះអង្គបានចំពោះហើយផង មគ្គឯណាដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មគ្គនោះនឹងនាំខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយអាការនោះៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀត មិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គបានចំពោះហើយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គឯណា ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ

ឧទយិវគ្គោ

តថា តថា វិហារន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ មេ ភន្តេ បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហារន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមិ ។ អយំ ខោ មេ ភន្តេ មត្តោ

ឧទាយិវគ្គ

សតិសម្ពោជ្ឈង្គនោះ នឹងនាំឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះៗ ដើម្បីសេចក្ដីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។បេ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គខ្ញុំព្រះអង្គបានចំពោះហើយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឯណាដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គនោះ នឹងនាំឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះៗ ដើម្បីសេចក្ដីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន នេះឯងជាមគ្គ ដែលខ្ញុំ

បដិលទ្ធោ យោ មេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថាហំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សាមីតិ ។

(៦៩៤) សាធុ សាធុ ឧទាយិ ឯសោ ហិ តេ ឧទាយិ មគ្គោ បដិលទ្ធោ យោ តេ ភាវិតោ ពហុលីកតោ តថា តថា វិហរន្តំ តថត្តាយ ឧបនេស្សតិ យថា ត្វំ ខីណា ជាតិ វុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្ថត្តាយាតិ បជានិស្សសីតិ ។

ឧទាយិវគ្គោ តតិយោ ។

ព្រះអង្គបានចំពោះហើយ មគ្គឯណា ដែលខ្ញុំព្រះអង្គបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មគ្គនោះ នឹងនាំឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។

[៤៦២] ម្នាលឧទាយិ ប្រពៃណាស់ហើយ ម្នាលឧទាយិ ប្រពៃណាស់ហើយ ព្រោះថាមគ្គនុ៎ះអ្នកបានចំពោះហើយ មគ្គឯណា ដែលអ្នកបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ មគ្គនោះ នឹងនាំអ្នកដែលកំពុងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយប្រការដូច្នោះៗ ដើម្បីសេចក្តីពិត ដែលជាហេតុឲ្យអ្នកដឹងច្បាស់ថា ជាតិអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយៈអាត្មាអញនៅរួចហើយ សោឡសកិច្ចអាត្មាអញបានធ្វើរួចហើយ មគ្គភាវនាកិច្ចដទៃប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសោឡសកិច្ចនេះទៀតមិនមានឡើយ ។

ចប់ ឧទាយិវគ្គ ទី ៣ ។

ឧទាយិត្ថេរោ

តស្សុទ្ទានំ

ពោធនា ទេសនាថ្លាលា
អយោនិសោ ធាបរិបាកិ
ខយោ និកោនា និត្យោនា
ឯកាធម្មោ ឧទាយិនាតិ ។

ឧទ្ទាននៃឧទាយិវគ្គនោះគឺ

ពោលអំពីពោជ្ឈង្គប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីត្រាស់ដឹង ១ អំពីការសំដែងពោជ្ឈង្គ ១ អំពីធម៌ជាហេតុជាទីតាំងនៃកាមរាគ ១ អំពីការធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនមានឧបាយប្រាជ្ញា ១ អំពីអបរិហានិយធម៌ ១ អំពីការអស់ទៅនៃតណ្ហា ១ អំពីការរលត់នៃតណ្ហា ១ អំពីការបាក់ទម្លុះនូវរាគាទិកិលេស ១ អំពីទ្រង់មិនឃើញធម៌ដទៃសូម្បីមួយ ១ អំពីព្រះឧទាយិដ៏មានអាយុ ១ ។

នីវរណវគ្គោ

(៤៦៣) យេ កេចិ ភិក្ខវេ ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា សព្វេ តេ អប្បមាទមូលកា អប្បមាទសមោសរណា អប្បមាទោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ អប្បមត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតីតិ ។

(៤៦៤) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អប្បមត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

និវរណវគ្គ

(៤៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ ជាកុសល ជាចំណែកកុសល ជាបក្ខពួកកុសល ធម៌ទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីមិនប្រមាទជាឫសគល់ ជាទីប្រជុំចុះកាន់សេចក្តីមិនប្រមាទ សេចក្តីមិនប្រមាទ ប្រាកដជាកំពូលនៃកុសលធម៌ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនេះនឹងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលមិនប្រមាទ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការ ។

(៤៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនប្រមាទ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤៦៨) យេ កេចិ ភិក្ខវេ ធម្មា កុសលា កុសលភាគិយា កុសលបក្ខិកា សព្វេ តេ យោនិសោមនសិការមូលកា យោនិសោមនសិការសមោសរណា យោនិសោមនសិការោ តេសំ ធម្មានំ អគ្គមក្ខាយតិ ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

(៤៦៩) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។

នីវរណវគ្គ

(៤៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំងឡាយឯណានីមួយ ជាកុសល ជាចំណែកនៃកុសល ជាបក្ខពួកនៃកុសល ធម៌ទាំងអស់នោះ មានយោនិសោមនសិការៈជាឫសគល់ មានយោនិសោមនសិការៈជាទីប្រជុំចុះ យោនិសោមនសិការៈ ប្រាកដជាកំពូលនៃធម៌ទាំងនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំណើរនុះនឹងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នឹងធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

(៤៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ បេ ។ រមែងចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅរកការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

[៤៦៧] បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។ កតមេ បញ្ច ។

[៤៦៨] អយោ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។

[៤៦៩] លោហំ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ។បេ ។

[៤៧០] តិបុ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ ។បេ ។

[៤៧១] សីសំ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ ។បេ ។

(៤៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបក្កិលេសរបស់មាសនេះ មាន ៥ យ៉ាង ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ។ ឧបក្កិលេសទាំង៥ តើអ្វីខ្លះ ។

(៤៦៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដែកជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ១ ។

(៤៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ពាន់ជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ។ បេ ។

(៤៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំណប៉ាហាំងជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ។ បេ ។

(៤៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សំណកក់ជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ។ បេ ។

នីវរណវគ្គោ

(៤៧២) សជ្ឈុ ភិក្ខវេ ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។

(៤៧៣) ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ជាតរូបស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ជាតរូបំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា ឧបេតិ កម្មាយ ។

(៤៧៤) ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចិមេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។ កតមេ បញ្ច ។

(៤៧៥) កាមច្ឆន្ទោ ភិក្ខវេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។

នីវរណវគ្គ

(៤៧២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះជាឧបក្កិលេសរបស់មាស ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ១ ។

(៤៧៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបក្កិលេសរបស់មាសទាំង ៥ នេះឯង ដែលធ្វើឲ្យមាសសៅហ្មង ទៅជារបស់មិនទន់ផង មិនគួរដល់ការងារផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាពុកផុយផង មិនគួរប្រកបការងារដោយប្រពៃផង ។

(៤៧៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះមែនហើយ ឧបក្កិលេសនៃចិត្តទាំង ៥ នេះ ដែលធ្វើឲ្យចិត្តសៅហ្មង ទៅជាធម្មជាតមិនទន់ផង មិនគួរដល់ការនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ជាចិត្តស័ព្វអរផង មិនដំកល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ។ ឧបក្កិលេសទាំង ៥ គឺអ្វីខ្លះ ។

(៤៧៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើចិត្តឲ្យសៅហ្មង ទៅជាចិត្តមិនទន់ផង មិនគួរដល់ការនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ជាចិត្តស័ព្វអរផង មិនដំកល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ១ ។

(៤៧៦) ព្យាបាទោ ភិក្ខវេ ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសោ យេន ឧបក្កិលេសេន ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយ ។បេ។

(៤៧៧) ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ចិត្តស្ស ឧបក្កិលេសា យេហិ ឧបក្កិលេសេហិ ឧបក្កិលិដ្ឋំ ចិត្តំ ន ចេវ មុទុ ហោតិ ន ច កម្មនិយំ ន ច បភស្សរំ បភង្គុ ច ន ច សម្មា សមាធិយតិ អាសវានំ ខយាយាតិ ។

(៤៧៨) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។

(៤៧៩) សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។បេ។

(៤៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ធ្វើឲ្យចិត្តសៅហ្មង ទៅជាចិត្តមិនទន់ផង មិនគួរដល់ការនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាអ័ព្ទអួរផង មិនដំកល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ។ បេ ។

(៤៧៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបក្កិលេសនៃចិត្តទាំង ៥ នេះឯង ដែលធ្វើឲ្យចិត្តសៅហ្មង ជាចិត្តមិនទន់ផង មិនគួរដល់ការនាកម្មផង មិនមានពន្លឺផង ទៅជាអ័ព្ទអួរផង មិនដំកល់មាំដោយប្រពៃ ដើម្បីកិរិយាអស់ទៅនៃអាសវៈទាំងឡាយផង ។

(៤៧៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រការនេះ ជាគ្រឿងមិនពាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។

(៤៧៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គជាគ្រឿងមិនពាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិ-ផល ។ បេ ។

និវរណវគ្គោ

[៤៨០] ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨១] ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

[៤៨២] អយោនិសោ ភិក្ខវេ មនសិការោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច កាមច្ឆន្ទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨៣] អនុប្បន្នោ ចេវ ព្យាបាទោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ព្យាបាទោ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

[៤៨០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គជាគ្រឿងមិនពាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត បុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

[៤៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង មិនមែនជាគ្រឿងពាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ បុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

[៤៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបុគ្គលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយមិនបានឧបាយប្រាជ្ញា កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបាន ទាំងកាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

[៤៨៣] ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន ទាំងព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

(៤៨៤) អនុប្បន្នញ្ចេវ ថីនមិទ្ធំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ថីនមិទ្ធំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៨៥) អនុប្បន្នញ្ចេវ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នញ្ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៨៦) អនុប្បន្នា ចេវ វិចិកិច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នា ច វិចិកិច្ឆា ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ សំវត្តតិ ។

(៤៨៧) យោនិសោ ច ខោ ភិក្ខវេ មនសិករោតោ អនុប្បន្នោ ចេវ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ បេ ។

(៤៨៨) អនុប្បន្នោ ចេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បន្នោ ច ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។

(៤៨៤) ថីនមិទ្ធៈដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើងបាន ទាំងថីនមិទ្ធៈដែលកើតឡើងហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

(៤៨៥) ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈដែលមិនទាន់កើតឡើង រមែងកើតឡើង ទាំងឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

(៤៨៦) វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏រមែងកើតឡើងបាន ទាំងវិចិកិច្ឆាដែលកើតឡើងហើយ ក៏រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីភាវៈដ៏ធំទូលាយ ជាភិយ្យោភាព ។

(៤៨៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកឯបុគ្គល កាលធ្វើទុកក្នុងចិត្តដោយឧបាយប្រាជ្ញា សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបាន ទាំងសតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។ បេ ។

(៤៨៨) ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើតឡើង ក៏កើតឡើងបាន ទាំងឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ។

នីវរណវគ្គោ

(៤៨៩) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វុឌ្ឍិយា អបរិហានាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវិតា ពហុលីកតា វុឌ្ឍិយា អបរិហានាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៤៩០) បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា ។ កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណោ ។ ព្យាបាទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ ឧបក្កិលេសោ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណោ ។ ថីនមិទ្ធំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ ឧបក្កិលេសំ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណំ ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ ឧបក្កិលេសំ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណំ ។ វិចិកិច្ឆា ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា

[៤៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីចំរើន ដើម្បីសេចក្តីមិនសាបសូន្យ ។

[៤៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ មាន ៥ ប្រការនេះ ។ ធម៌ ៥ ប្រការគឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈ ជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត

បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អាវរណា នីវរណា ចេតសោ ឧបក្កិលេសា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណាតិ ។

(៤៩១) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ ប្រការ នេះឯង ជាគ្រឿងរាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។

(៤៩១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ជាគ្រឿង មិនរាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្ត ដែលបុគ្គល ចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាគ្រឿងមិនរាំង មិនបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេស របស់ចិត្តទេ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ មិនមែនជាគ្រឿងរាំង មិនមែនបិទបាំង មិនមែន ជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង មិនមែនជាគ្រឿងរាំង មិនមែន ជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនជាឧបក្កិលេសរបស់ចិត្តទេ ដែលបុគ្គលចំរើន ហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវ វិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។

នីវរណវគ្គោ

(៤៩២) យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកោ អដ្ឋិកត្វា មនសិកត្វា សព្វចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ បញ្ចស្ស(១) នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មឹ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។

(៤៩៣) កតមស្ស បញ្ច(២) នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ព្យាបាទនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ថីនមិទ្ធនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ វិចិកិច្ឆានីវរណំ តស្មឹ សមយេ ន ហោតិ ។ បញ្ចស្ស នីវរណា តស្មឹ សមយេ ន ហោន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. តមស្ស បញ្ច ។ ២ ឱ. ម. កតមេ បញ្ច ។

(៤៩២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា អរិយសាវកធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្ចង់ចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងសោតប្រសាទស្តាប់ធម៌ សម័យនោះ នីវរណធម៌ទាំង ៥ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះឡើយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះដែរ ។

(៤៩៣) ចុះនីវរណធម៌ទាំង ៥ ដែលមិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ តើដូចម្តេច ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ព្យាបាទនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ វិចិកិច្ឆានីវរណៈ មិនមានក្នុងសម័យនោះ ។ នីវរណធម៌ទាំង ៥ មិនមានដល់ភិក្ខុនោះ ក្នុងសម័យនោះ ។

(៤៩៤) កតមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆតិ ។ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តិ ។

(៤៩៥) យស្មិំ ភិក្ខវេ សមយេ អរិយសាវកោ អដ្ឋិកត្វា មនសិកត្វា សព្វចេតសោ សមន្នាហរិត្វា ឱហិតសោតោ ធម្មំ សុណាតិ បញ្ចស្ស នីវរណា តស្មិំ សមយេ ន ហោន្តិ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា តស្មិំ សមយេ ភាវនាបារិបូរឹ គច្ឆន្តីតិ ។

(៤៩៦) សន្តិ ភិក្ខវេ មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា(១) យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារុហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ ។

---

១ ឱ. ម. អជ្ឈារុឡ្ហា ។

(៤៩៤) ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែលដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ តើដូចម្តេច ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ រមែងដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះ ។

(៤៩៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យណា ដែលអរិយសាវកធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ ធ្វើទុកក្នុងចិត្ត ផ្ចង់ចិត្តទាំងអស់ ផ្ទៀងសោតប្រសាទ ស្តាប់ធម៌ សម័យនោះ នីវរណធម៌ ៥ រមែងមិនមានដល់ភិក្ខុនោះឡើយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ក៏ដល់នូវការពេញបរិបូណ៌ដោយភាវនា ក្នុងសម័យនោះដែរ ។

(៤៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានដើមឈើធំៗ មានគ្រាប់តូច មានទំហំដើមធំ ដុះគ្របដើមឈើទាំងឡាយ ពួកដើមឈើ ដែលដើមឈើធំៗ ដុះគ្រប ក៏បាក់បែកខ្ទេចខ្ទី រលំដួលទៅ ។

នីវរណវគ្គោ

(៤៩៧) កតមេ ច តេ ភិក្ខវេ មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារុឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ ។ សេយ្យថីទំ ។ អស្សត្ថោ និគ្រោធោ បិលក្ខោ(១) ឧទុម្ពរោ កច្ឆកោ កបិត្ថនោ ។ ឥមេ ខោ តេ ភិក្ខវេ មហារុក្ខា អណុពីជា មហាកាយា រុក្ខានំ អជ្ឈារុហា យេហិ រុក្ខា អជ្ឈារុឡ្ហា ឱភគ្គវិភគ្គា វិបតិតា សេន្តិ ។

(៤៩៨) ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ឥធេកច្ចោ កុល-បុត្តោ យាទិសកេ កាមេ ឱហាយ អគារស្មា អនគា-រិយំ បព្វជិតោ ហោតិ សោ តាទិសកេហិ(២) កាមេហិ តតោ វា បាបិដ្ឋតរេហិ ឱភគ្គវិភគ្គោ វិបតិតោ សេតិ ។

(៤៩៩) បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេត-សោ អជ្ឈារុហា បញ្ញាយ ទុព្វលីករណា ។ កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ អជ្ឈារុហោ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណោ ។

---

១ ឱ. ម. បិលក្ខោ ។ ២ ឱ. ឯត្ថន្តរេ កសទ្ទោ ហោតិ ។

នីវរណវគ្គ

(៤៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះដើមឈើធំៗ ដែលមានគ្រាប់តូច មានទំហំដើមធំ ដុះគ្របដើមឈើទាំងឡាយ ពួកដើមឈើ ដែលឈើធំៗដុះគ្រប ក៏បាក់បែកខ្ទេចខ្ទី រលំដួលទៅ តើដូចម្តេច ។ ដើមឈើទាំងនោះ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺដើមពោធិ៍បាយ ដើមជ្រៃ ដើមល្វៀប ដើមល្វា ដើមជ្រៃក្រឹម ដើមត្រាង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដើមឈើធំៗទាំងនេះឯង មានគ្រាប់តូច មានទំហំដើមធំ ដុះគ្របដើមឈើទាំងឡាយ ពួកដើមឈើ ដែលឈើធំៗដុះគ្រប ក៏បាក់បែកខ្ទេចខ្ទី រលំដួលទៅ ។

(៤៩៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះមែនហើយ កុលបុត្តខ្លះក្នុងលោកនេះ លះបង់ពួកកាមបែបណាហើយ ចេញចាកផ្ទះចូលកាន់ផ្នួស កុលបុត្តនោះត្រូវពួកកាមបែបនោះ ឬពួកកាមដ៏លាមកក្រៃលែងជាងនោះទៅទៀត គ្របសង្កត់ រួបរឹត ដួលដេកទៅ ។

(៤៩៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ ៥ ប្រការនេះ ជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះរួបរឹតចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។ ធម៌ ៥ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គឺកាមច្ឆន្ទៈជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។

ព្យាបាទោ ភិក្ខវេ អាវរណោ នីវរណោ ចេតសោ អជ្ឈារុហោ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណោ ។ ថីនមិទ្ធំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ អជ្ឈារុហំ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណំ ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ ភិក្ខវេ អាវរណំ នីវរណំ ចេតសោ អជ្ឈារុហំ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណំ ។ វិចិកិច្ឆា ភិក្ខវេ អាវរណា នីវរណា ចេតសោ អជ្ឈារុហា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច អាវរណា នីវរណា ចេតសោ អជ្ឈារុហា បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា ។

[៩០០] សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនជ្ឈារុហា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនជ្ឈារុហោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។បេ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធៈជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចៈជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌ទាំង ៥ នេះឯង ជាគ្រឿងកាំង ជាគ្រឿងបិទបាំង ដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងខ្សោយ ។

(៥០០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ មិនមែនជាគ្រឿងកាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ មិនមែនជាគ្រឿងកាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានិងវិមុត្តិផល ។បេ។

នីវរណវគ្គោ

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ។បេ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនជ្ឈារុហា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៥០១) បញ្ចិមេ ភិក្ខវេ នីវរណា អន្ធករណា អចក្ខុករណា អញ្ញាណករណា បញ្ញានិរោធិយា វិឃាតបក្ខិយា អនិព្វានសំវត្តនិកា ។ កតមេ បញ្ច ។ កាមច្ឆន្ទនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិយំ វិឃាតបក្ខិយំ អនិព្វានសំវត្តនិកំ ។ ព្យាបាទនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ ។បេ។ ថីនមិទ្ធនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ ។ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ ។ វិចិកិច្ឆានីវរណំ ភិក្ខវេ អន្ធករណំ អចក្ខុករណំ អញ្ញាណករណំ បញ្ញានិរោធិយំ វិឃាតបក្ខិយំ អនិព្វានសំវត្តនិកំ ។

នីវរណវគ្គ

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង មិនមែនជាគ្រឿងពាំង មិនមែនជាគ្រឿងបិទបាំង មិនមែនដុះគ្របសង្កត់ចិត្ត ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវវិជ្ជានឹងវិមុត្តិផល ។

[៥០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណធម៌ ៥ ប្រការនេះ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់នៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ នីវរណធម៌ ៥ ប្រការតើអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនមិទ្ធនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆានីវរណៈ ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណា អន្ធករណា អចក្ខុករណា អញ្ញាណករណា បញ្ញានិរោធិយា វិឃាតបក្ខិយា អនិព្វានសំវត្តនិកា ។

(៥០២) សត្តិមេ ភិក្ខវេ ពោជ្ឈង្គា ចក្ខុករណា ញាណករណា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា អវិឃាតបក្ខិយា និព្វានសំវត្តនិកា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ ចក្ខុករណោ ញាណករណោ បញ្ញាវុឌ្ឍិយោ អវិឃាតបក្ខិយោ និព្វានសំវត្តនិកោ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភិក្ខវេ ចក្ខុករណោ ញាណករណោ បញ្ញាវុឌ្ឍិយោ អវិឃាតបក្ខិយោ និព្វានសំវត្តនិកោ ។ ឥមេ ខោ ភិក្ខវេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចក្ខុករណា ញាណករណា បញ្ញាវុឌ្ឍិយា អវិឃាតបក្ខិយា និព្វានសំវត្តនិកាតិ ។

នីវរណវគ្គោ ចតុត្ថោ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នីវរណធម៌ ៥ ប្រការនេះឯង ជាធម្មជាតធ្វើឲ្យខ្វាក់ ធ្វើមិនឲ្យមានចក្ខុ ធ្វើមិនឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យរលត់ទៅនៃបញ្ញា ជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

(៥០២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ជាធម៌ធ្វើឲ្យមានបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចំរើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌ធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចំរើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌ធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចំរើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ជាធម៌ធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ ធ្វើឲ្យដឹង ជាហេតុឲ្យចំរើនប្រាជ្ញា មិនមែនជាបក្ខពួកនៃសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន ។

ចប់ នីវរណវគ្គ ទី ៤ ។

ពស្សុទ្ធានំ

ទ្វេ កុសលា កិលេសា ច
ទ្វេ យោនិសោ ច វុឌ្ឍិ ច
អនាវរណា(១) អបរិហានិ
និវរណាវរណា វុត្តិ
និវរណោន ច តេ ឧសាតំ ។

---

១ ឱ. ម. អាវរណោ ។

ឧទ្ទាននៃនីវរណវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីកុសលមាន ២ លើក អំពីឧបក្កិលេស ១ អំពីអយោនិសោមនសិការៈនឹងយោនិសោមនសិការៈ ២ លើក អំពីពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីចំរើន ១ អំពីពោជ្ឈង្គទាំង ៧ មិនមែនជាគ្រឿងរាំង ១ អំពីអបរិហានីយធម៌ ១ អំពីធម៌ជាគ្រឿងបិទបាំង នឹងធម៌ជាគ្រឿងរាំងប្រៀបដូចដើមឈើធំៗ ១ អំពីនីវរណធម៌ ១ រួមទាំងអស់ជា ១០ ៗ

បក្កវត្តិវគ្គោ

(៥០៣) សាវត្ថិនិទានំ ។ យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហឹសុ សព្វេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ។ យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ អនាគតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហិស្សន្តិ សព្វេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ។ យេ ហិ កេចិ ភិក្ខវេ ឯតរហិ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហន្តិ សព្វេ តេ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

(៥០៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ឯណានីមួយ ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយជាយូរអង្វែង បានលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ព្រោះសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ជាអ្នកចំរើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមណៈឬព្រាហ្មណ៍ឯណានីមួយ ក្នុងកាលជាអនាគត នឹងលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ព្រោះសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ជាអ្នកចំរើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ឯណានីមួយ ដែលមានក្នុងកាលឥឡូវនេះ រមែងលះបង់នូវមានៈទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ព្រោះសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ក៏ជាអ្នកចំរើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដែរ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

(៥០៤) កតមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស យេហិ កេចិ ភិក្ខវេ អតីតមទ្ធានំ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា តិស្សោ វិធា បជហឹសុ ។ បេ ។ បជហិស្សន្តិ ។ បេ ។ បជហន្តិ សព្វេ តេ ឥមេសំ យេវ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តាតិ ។

(៥០៥) រញ្ញោ ភិក្ខវេ ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា សត្តន្នំ រតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ ចក្ករតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ហត្ថិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ អស្សរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ មណិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ឥត្ថិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ គហបតិរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ បរិណាយករតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ។ រញ្ញោ ភិក្ខវេ ចក្កវត្តិស្ស បាតុភាវា ឥមេសំ សត្តន្នំ រតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

(៤០៨) ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ណាមួយ ក្នុងកាលកន្លងទៅហើយជាយូរអង្វែង បានលះបង់នូវមានះទាំង ៣ ប្រការចេញបាន ។ បេ ។ នឹងលះបង់ ។ បេ ។ រមែងលះបង់ ព្រោះពួកសមណៈឬព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់នោះ ជាអ្នកចំរើន ជាអ្នកធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

(៤០៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតឡើងប្រាកដនៃរតនៈទាំង ៧ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃស្តេចចក្រពត្តិ ។ រតនៈទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការកើតប្រាកដនៃចក្ករ័តន៍ (ចក្រកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃហត្ថិរ័តន៍ (ដំរីកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃអស្សរ័តន៍ (សេះកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃមណិរ័តន៍ (កែវមណី) ១ ការកើតប្រាកដនៃឥត្ថីរ័តន៍ (ស្រីកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃគហបតិរ័តន៍ (គហបតីកែវ) ១ ការកើតប្រាកដនៃបរិនាយករ័តន៍ (នាយឃ្លាំងកែវ) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃរតនៈទាំង ៧ នេះ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃស្តេចចក្រពត្តិ ។

(៩០៦) តថាគតស្ស ភិក្ខវេ បាតុភាវា អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ បាតុភាវោ ហោតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្ស បាតុភាវោ ហោតិ ។ តថាគតស្ស ភិក្ខវេ បាតុភាវា អរហតោ សម្មា-សម្ពុទ្ធស្ស ឥមេសំ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គរតនានំ បាតុភាវោ ហោតីតិ ។

(៩០៧) មារសេនប្បមទ្ទនំ វោ ភិក្ខវេ មគ្គំ ទេ-សិស្សាមិ តំ សុណាថ ។ កតមោ ច ភិក្ខវេ មារ-សេនប្បមទ្ទនោ មគ្គោ ។ យទិទំ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ។បេ។ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គោ ។ អយំ ភិក្ខវេ មារសេនប្បមទ្ទនោ មគ្គោតិ ។

(៤០៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃពោជ្ឈង្គរតនៈទាំង ៧ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ពោជ្ឈង្គរតនៈទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺការកើតប្រាកដនៃសតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនៈ ១ ។បេ។ ការកើតប្រាកដនៃឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរតនៈ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការកើតប្រាកដនៃពោជ្ឈង្គរតនៈទាំង ៧ នេះ ព្រោះការកើតប្រាកដនៃព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

(៤០៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវមគ្គជាគ្រឿងញាំញីនូវមារនឹងសេនារបស់មារ ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់ធម៌នោះចុះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមគ្គដែលជាគ្រឿងញាំញីមារនឹងសេនានៃមារ តើដូចម្តេច ។ គឺពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះហៅថាមគ្គជាគ្រឿងញាំញីមារនឹងសេនានៃមារ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

(៩០៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ។ បេ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សោ ភិក្ខុ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទុប្បញ្ញោ ឯឡ-មូគោ ទុប្បញ្ញោ ឯឡមូគោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ទុប្បញ្ញោ ឯឡមូគោតិ វុច្ចតីតិ ។

(៩០៩) សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិ-តត្តា អពហុលីកតត្តា ទុប្បញ្ញោ ឯឡមូគោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា ទុប្បញ្ញោ ឯឡមូគោតិ វុច្ចតីតិ ។

(៩១០) សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ញវា អនេឡមូគោ បញ្ញវា អនេឡមូគោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ បញ្ញវា អនេឡមូគោតិ វុច្ចតីតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

[៥០៨] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។បេ។ លុះភិក្ខុនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែលហៅថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

[៥០៩] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សឥតប្រាជ្ញាល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១០] សាវត្ថីនិទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែលហៅថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ តើដូចម្តេច ។

(៥១១) សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បញ្ញាយ អនេឡមូគោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា បញ្ញាយ អនេឡមូគោតិ វុច្ចតីតិ ។

(៥១២) សាវត្ថីនិទានំ ។ ឧទ្យិគ្គោ ឧទ្យិគ្គោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ ឧទ្យិគ្គោតិ វុច្ចតីតិ ។

(៥១៣) សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា ឧទ្យិគ្គោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ អភាវិតត្តា អពហុលីកតត្តា ឧទ្យិគ្គោតិ វុច្ចតីតិ ។

(៥១៤) សាវត្ថីនិទានំ ។ អឧទ្យិគ្គោ អឧទ្យិគ្គោតិ ភន្តេ វុច្ចតិ កិត្តាវតា នុ ខោ ភន្តេ អឧទ្យិគ្គោតិ វុច្ចតីតិ ។

[៥១១] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមានប្រាជ្ញាមិនល្ងង់ខ្លៅ ព្រោះបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១២] សាវត្ថីនិទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សកំសត់ មនុស្សកំសត់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែលហៅថា មនុស្សកំសត់ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

[៥១៣] ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សកំសត់ ព្រោះមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សកំសត់ ព្រោះមិនបានចំរើន មិនបានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

[៥១៤] សាវត្ថីនិទាន ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពាក្យគេតែងនិយាយថា មនុស្សមិនកំសត់ មនុស្សមិនកំសត់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដែលហៅថា មនុស្សមិនកំសត់ តើដោយហេតុដូចម្តេច ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ

(៥១៥) សត្តន្នំ ខោ ភិក្ខុ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អទឡិទ្ទោតិ វុច្ចតិ ។ កតមេសំ សត្តន្នំ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខុ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ភាវិតត្តា ពហុលីកតត្តា អទឡិទ្ទោតិ វុច្ចតីតិ ។

(៥១៦) សាវត្ថីនិទានំ ។ អាទិច្ចស្ស ភិក្ខវេ ឧទយតោ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ អរុណុគ្គំ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ ឯតំ បុព្វង្គមំ ឯតំ បុព្វនិមិត្តំ យទិទំ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

(៥១៧) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

(៥១៥) ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមិនកំសត់ ព្រោះបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ ចុះពោជ្ឈង្គទាំង ៧ គឺអ្វីខ្លះ ។ គឺសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុ ដែលហៅថា មនុស្សមិនកំសត់ ព្រោះបានចំរើន បានធ្វើឲ្យច្រើន នូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ។

(៥១៦) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរះឡើងនៃអរុណនុះ[+]ឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃព្រះអាទិត្យដែលកើតឡើង ភាវៈនៃកល្យាណមិត្តនុះ[+]ឯង ជាប្រធាន ជាបុព្វនិមិត្ត នៃកិរិយាកើតឡើងនៃពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគ្រឿងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលមានកល្យាណមិត្ត ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

(៥១៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។

ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

(៤១៨) អជ្ឈត្តិកំ ភិក្ខវេ អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ យថយិទំ ភិក្ខវេ យោនិសោមនសិការោ ។ យោនិសោមនសិការសម្បន្នស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

(៤១៩) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤១៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតធ្វើធម៌ខាងក្នុងឲ្យជាអង្គហើយ ក៏មិនឃើញមានធម៌ដទៃ សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតឡើងបាន ដូចជាយោនិសោមនសិការៈនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគ្រឿងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

(៤១៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្ដេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក ។ បេ ។ ចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ

ចក្កវត្តិវគ្គោ

វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ យោនិសោមនសិការសម្បន្នោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

(៤២០) ពាហិរំ ភិក្ខវេ អង្គន្តិ ករិត្វា នាញ្ញំ ឯកង្គម្បិ សមនុបស្សាមិ សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ ឧប្បាទាយ យថយិទំ ភិក្ខវេ កល្យាណមិត្តតា ។ កល្យាណមិត្តស្សេតំ ភិក្ខវេ ភិក្ខុនោ បាដិកង្ខំ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេស្សតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករិស្សតិ ។

(៤២១) កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ កល្យាណមិត្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេតិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោតីតិ ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ បញ្ចមោ ។

ចក្កវត្តិវគ្គ

បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលបរិបូណ៌ដោយយោនិសោមនសិការៈ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

(៤២០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតធ្វើធម៌ខាងក្រៅ ឲ្យជាអង្គហើយ ក៏មិនឃើញមានធម៌ដទៃ សូម្បីតែអង្គ ១ ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកើតឡើងនៃពោជ្ឈង្គទាំង ៧ បាន ដូចជាការមានមិត្រល្អនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាគ្រឿងប្រាកដដល់ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ ភិក្ខុនោះនឹងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។

(៤២១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើននូវសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក ។ បេ ។ ចំរើននូវឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវវិវេក អាស្រ័យនូវវិរាគៈ អាស្រ័យនូវនិរោធ បង្អោនទៅដើម្បីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមានមិត្រល្អ រមែងចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ យ៉ាងនេះឯង ។

ចប់ ចក្កវត្តិវគ្គ ទី ៥ ។

តស្សុទ្ទានំ

វិជ្ជា ចក្កវត្តិ មារោ ច

ទុប្បញ្ញោ បញ្ញវេន ច

ទឡិទ្ទោ អទឡិទ្ទោ ច

អាទិច្ចោ អង្គេន តេ ទសាតិ ។

ឧទ្ទាននៃចក្កវត្តិវគ្គនោះគឺ

និយាយអំពីការលះបង់មាន ៣ ប្រការ ១ អំពីសេចក្តីប្រៀបដោយស្តេចចក្កពត្តិ ១ អំពីមគ្គជាគ្រឿងញាំញីមារនឹងសេនានៃមារ ១ អំពីការប្រៀបដោយមនុស្សឥតប្រាជ្ញា ១ ដោយមនុស្សមានប្រាជ្ញា ១ ដោយមនុស្សកំសត់ ១ ដោយមនុស្សមិនកំសត់ ១ ដោយព្រះអាទិត្យរះឡើង ១ អំពីធម៌ជាអង្គមានពីរលើក រួមជា ១០ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៥២២] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចន្នញ្ច ភិក្ខវេ នីវរណានំ សត្តន្នញ្ច ពោជ្ឈង្គានំ អាហារញ្ច អនាហារញ្ច ទេសិស្សាមិ តំ សុណាថ ។

[៥២៣] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សុភនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៥២៤] កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បដិឃនិមិត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

(៥២២) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ជាអាហារ នឹងធម៌មិនមែនជាអាហារ នៃនីវរណៈទាំង ៥ ផង នៃពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ផង ដល់អ្នកទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយស្តាប់នូវធម៌នោះចុះ ។

(៥២៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសុភនិមិត្ត នឹងការធ្វើឲ្យច្រើននូវអយោនិសោមនសិការក្នុងសុភនិមិត្តនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើង ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ៗ

(៥២៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ៗ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែបដិឃនិមិត្ត នឹងការធ្វើនូវអយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងបដិឃនិមិត្តនោះ

អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៥២៥) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អរតិ តន្ទី វិជម្ភិតា ភត្តសម្មទោ ចេតសោ ច លីនត្តំ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៥២៦) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ អវូបសមោ តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

នេះធម៌ជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៤២៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធ ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសេចក្តីមិនត្រេកអរ ខ្ជិល មិតពត់កាយ ពុលបាយ រួញរាចិត្ត និងការធ្វើទុកអយោ-និសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងសេចក្តីមិនត្រេកអរជាដើមនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីន-មិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៤២៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ច ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការមិនស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត និងការធ្វើទុកអយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងការមិនស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៤២៧) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ វិចិកិច្ឆដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ អយោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៤២៨) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៥២៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆា ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានធម៌ទាំងឡាយ ដែលបណ្តាលឲ្យកើតវិចិកិច្ឆា ទឹងការធ្វើទូវអយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៥២៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានធម៌ទាំងឡាយដែលនាំឲ្យកើតសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ទឹងការធ្វើទូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតឡើងហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៤២៩) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៤៣០) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៥២៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ជាកុសលឬអកុសល ពួកធម៌ប្រកបដោយទោសឬឥតទោស ពួកធម៌ថោកទាបឬថ្លៃថ្លា ពួកធម៌ជាចំណែកខ្មៅឬស នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើនក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៥៣០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីតាំងផ្តើម ការខ្នះខ្នែង ការប្រឹងប្រែង នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងសេចក្តីតាំងផ្តើមជាដើមនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៤៣១) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៤៣២) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កាយប្បស្សទ្ធិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៤៣១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានធម៌ទាំងឡាយដែលនាំឲ្យកើតបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៤៣២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានការស្ងប់ស្ងាត់កាយ ការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការស្ងប់ស្ងាត់នោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៥៣៣) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សមាធិនិមិត្តំ[១] អព្យគ្គនិមិត្តំ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៥៣៤) កោ ច ភិក្ខវេ អាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

---

១ ឱ. ម. សមថនិមិត្តំ ។

(៥៣៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសមាធិនិមិត្ត អព្យគ្គនិមិត្ត នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងនិមិត្តទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៥៣៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ដែលនាំឲ្យកើតឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌ជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

[៥៣៥] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អសុភនិមិត្តំ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា កាមច្ឆន្ទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

[៥៣៦] កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតោវិមុត្តិ[១] តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ព្យាបាទស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

១ ឧ; ម. មេត្តាចេតោវិមុត្តិ ។

(៥៣៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីមិនមែនជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតហើយ ឲ្យរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែអសុភនិមិត្ត នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងអសុភនិមិត្តនោះ នេះធម៌ដែលមិនមែនជាអាហាររបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់កាមច្ឆន្ទៈដែលកើតហើយ ឲ្យរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៥៣៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ឲ្យរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែចេតោវិមុត្តិ នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងចេតោវិមុត្តិនោះ នេះធម៌ដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ព្យាបាទដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ឲ្យរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៨៣៧) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ថីនមិទ្ធស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៨៣៨) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ វូបសមោ តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៩៣៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការតាំងផ្តើម ការខ្នះខ្នែង ការប្រឹងប្រែង នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការតាំងផ្តើមជាដើមនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់ថីនមិទ្ធដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៩៣៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តនោះ នេះធម៌ដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៥៣៩) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ យោនិសោមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នាយ វា វិចិកិច្ឆាយ ភិយ្យោភាវាយ វេបុល្លាយ ។

(៥៤០) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៥៣៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីមិនមែនជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ជាកុសលនិងអកុសល ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយទោសនិងឥតទោស ពួកធម៌ដែលថោកទាបនិងថ្លៃថ្លា ពួកធម៌ជាចំណែកខ្មៅនិងស នឹងការធ្វើនូវយោនិសោមនសិការឲ្យច្រើន គង់ធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់វិចិកិច្ឆាដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែកើតច្រើនឡើង ។

(៥៤០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែពួកធម៌ជាទីតាំងរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គ នឹងការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន គង់ធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៩៤១) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កុសលាកុសលា ធម្មា សាវជ្ជានវជ្ជា ធម្មា ហីនប្បណីតា ធម្មា កណ្ហសុក្កសប្បដិភាគា ធម្មា តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៩៤២) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ អារម្ភធាតុ និក្កមធាតុ បរក្កមធាតុ តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៤៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហាររបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ មានតែពួកធម៌ជាកុសលនិងអកុសល ពួកធម៌ដែលប្រកបដោយទោសនិងឥតទោស ពួកធម៌ដែលថោកទាបនិងថ្លៃថ្លា ពួកធម៌ជាចំណែកខ្មៅនិងស នឹងការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៤៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីមិនមែនជាអាហាររបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានការតាំងផ្តើម ការខ្នះខ្នែង ការប្រឹងប្រែង ការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការតាំងផ្តើមជាដើមនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់វីរិយ-សម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៨៥៣) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានិយា ធម្មា តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៨៥៤) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ កាយប្បស្សទ្ធិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

(៩៤៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហារ របស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែពួកធម៌ដែលនាំឲ្យកើតបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ទំការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បីតិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៩៤៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហារ របស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែការស្ងប់ស្ងាត់កាយ ការស្ងប់ស្ងាត់ចិត្ត ទំការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងការស្ងប់ស្ងាត់ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហារ របស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៥៤៥) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ សមាធិនិមិត្តំ អព្យគ្គនិមិត្តំ តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។

(៥៤៦) កោ ច ភិក្ខវេ អនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយា ។ អត្ថិ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មា តត្ថ អមនសិការពហុលីការោ អយមនាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ ឧប្បន្នស្ស វា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ បារិបូរិយាតិ ។

(៥៤៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហារ របស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានតែសមាធិនិមិត្ត អព្យគ្គនិមិត្ត នឹងការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងនិមិត្តទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។

(៥៤៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះធម៌អ្វីដែលមិនមែនជាអាហារ របស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មានពួកធម៌ដែលនាំឲ្យកើតឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ នឹងការធ្វើនូវអមនសិការឲ្យច្រើន ក្នុងធម៌ទាំងនោះ នេះធម៌មិនមែនជាអាហាររបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលមិនទាន់កើត ឲ្យកើតឡើងបាន ឬរបស់ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គដែលកើតហើយ ឲ្យចំរើនបរិបូណ៌ ៕

(៥៤៧) អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថិំ បិណ្ឌាយ បាវិសឹសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក

(៤៤៧) លំដាប់នោះឯង ពួកភិក្ខុច្រើនរូប ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ រួចចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ ទើបពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ឥឡូវនេះ) យើងនឹងចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីទៅ ហាក់ដូចជានៅព្រឹកពេក បើដូច្នោះពួកយើងគួរចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។ ហើយក៏ភិក្ខុទាំងនោះចូលទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សមណគោតមតែងសំដែងធម៌ដល់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកណេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ទាំង ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ រួចហើយចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតមានឡើង ។

មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។ ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិន្តិ[១] ។

(៥៤៨) អថខោ តេ ភិក្ខូ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទឹសុ នប្បដិក្កោសឹសុ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមឹសុ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

---

១ ឱ. ម. អនុសាសនិត្តិ ។

ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សូម្បីយើងក៏សំដែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយ យ៉ាងនេះថា នែអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកណេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ទាំង ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកំឡាំងថយ រួចហើយចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ឲ្យកើតមានឡើងដូច្នេះដែរ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះក្នុងរឿងនេះ តើមានសេចក្តីប្លែកគ្នាដូចម្តេច មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់ព្រះសមណគោតមក្តី របស់យើងក្តី អំពីដំណើរធៀបធម្មទេសនានឹងធម្មទេសនា ធៀបពាក្យប្រៀនប្រដៅនឹងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

(៥៤៨) លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាម ភាសិតរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ហើយនិយាយគ្នាថា យើងគង់តែនឹងយល់សេចក្តីនៃភាសិតនោះ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះដ៏មានបុណ្យជាមិនខាន ។

(៤៦៩) អថខោ តេ ភិក្ខូ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ ឥធ មយំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសិម្ហា ។ តេសំ នោ ភន្តេ អម្ហាកំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ សាវត្ថិយំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមាតិ ។ អថខោ មយំ ភន្តេ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិម្ហា ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទិម្ហា សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិម្ហា ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ អម្ហេ ភន្តេ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ

(៤៤៩) លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី លុះត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាត ក្នុងកាលជាខាងក្រោយនៃភត្ត ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ៗ លុះភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងថ្ងៃនេះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត ៗ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា (ឥឡូវនេះ) ពួកយើងទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថីទៅ ហាក់ដូចជានៅព្រឹកពេក បើដូច្នោះ ពួកយើងគួរចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ៗ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លំដាប់នោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏បាននាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ៗ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លុះពួកខ្ញុំព្រះអង្គអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សមណគោតម

សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។ មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតំ ភាវេថាតិ ។ ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិន្តិ ។

(៨៨០) អថខោ មយំ ភន្តេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិម្ហ នប្បដិក្កោសិម្ហ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមិម្ហ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

តែងសំដែងធម៌ដល់ពួកសាវកយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកណេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នូវនីវរណធម៌ ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ចំរើនពោជ្ឈង្គ ៧ ឲ្យកើតមានឡើង ៗ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ សូម្បីយើងក៏តែងសំដែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នូវនីវរណធម៌ ៥ ជាឧបក្កិលេសនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកំឡាំងថយ ចំរើននូវពោជ្ឈង្គ ៧ ឲ្យកើតមានឡើងដែរ ៗ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះក្នុងដំណើរនេះ តើមានសេចក្ដីប្លែកគ្នាដូចម្ដេច មានសេចក្ដីអធិប្បាយដូចម្ដេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្ដេច របស់ព្រះសមណគោតមនឹងរបស់យើងអំពីដំណើរធម៌ទេសនានឹងធម៌ទេសនា ពាក្យប្រៀនប្រដៅនឹងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ៗ

(៥៥០) សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានត្រេកអរ មិនបានឃាត់ហាមភាសិតរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះទេ លុះមិនត្រេកអរ មិនបានឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញមក និយាយថា ពួកយើងគង់តែនឹងយល់សេចក្ដីនៃភាសិតនុ៎ះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនខាន ៗ

(៥៥១) ឯវំវាទិនោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា អត្ថិ បនាវុសោ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទសាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថាតំ ភិក្ខវេ អវិសយស្មឹ ។ នាហន្តំ ភិក្ខវេ បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យោ ឥមេសំ បញ្ហានំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា ។

(៥៥២) កតមោ ច ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ ។

(៥៥១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយនិយាយយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសួរយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះហេតុដែលនាំឲ្យនីវរណៈ ៥ បែកទៅជា ១០ ពោជ្ឈង្គ ៧ បែកទៅជា ១៤ តើមានឬទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ មុខជាឆ្លើយមិនរួចផង នឹងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទៅទៀតផង ។ ចុះដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាដំណើរនោះមិនជាវិស័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ មនុស្សជាសម្មតិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណាដែលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនេះឲ្យពេញចិត្តបាន លើកតែព្រះតថាគតឬសាវករបស់ព្រះតថាគត ឬក៏បុគ្គលដែលបានស្តាប់អំពីសាវករបស់ព្រះតថាគតចេញ ។

(៥៥២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុដូចម្តេច ដែលនាំឲ្យនីវរណៈ ៥ បែកទៅជា ១០ ។

(៥៥៣) យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ កាមច្ឆន្ទោ តទបិ នីវរណំ យទបិ ពហិទ្ធា កាមច្ឆន្ទោ តទបិ នីវរណំ កាមច្ឆន្ទនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៥៤) យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ព្យាបាទោ តទបិ នីវរណំ យទបិ ពហិទ្ធា ព្យាបាទោ តទបិ នីវរណំ ព្យាបាទនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៥៥) យទបិ ភិក្ខវេ ថីនំ តទបិ នីវរណំ យទបិ មិទ្ធំ តទបិ នីវរណំ ថីនមិទ្ធនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៥៦) យទបិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធច្ចំ តទបិ នីវរណំ យទបិ កុក្កុច្ចំ តទបិ នីវរណំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

[៤៤៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាមច្ឆន្ទៈណាជាខាងក្នុង កាមច្ឆន្ទៈនោះជានីវរណៈ១ កាមច្ឆន្ទៈណាជាខាងក្រៅ កាមច្ឆន្ទៈនោះជានីវរណៈ១ ព្រោះថាកាមច្ឆន្ទនីវរណៈនេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ៗ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនោះឯង ។

[៤៤៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្យាបាទណាជាខាងក្នុង ព្យាបាទនោះជានីវរណៈ១ ព្យាបាទណាជាខាងក្រៅ ព្យាបាទនោះជានីវរណៈ១ ព្រោះថាព្យាបាទនីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ៗ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៤៤៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ថីនៈណា ថីនៈនោះជានីវរណៈ១ មិទ្ធៈណា មិទ្ធៈនោះជានីវរណៈ១ ព្រោះថាថីនមិទ្ធនីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ៗ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

[៤៤៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធច្ចៈណា ឧទ្ធច្ចៈនោះជានីវរណៈ១ កុក្កុច្ចៈណា កុក្កុច្ចៈនោះជានីវរណៈ១ ព្រោះថាឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចនីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ៗ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៤៤៧) យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆា តទបិ នីវរណំ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ វិចិកិច្ឆា តទបិ នីវរណំ វិចិកិច្ឆានីវរណន្តិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តេនបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៤៤៨) អយំ ខោ ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម បញ្ច នីវរណា ទស ហោន្តិ[១] ។

(៤៤៩) កតមោ ច ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទស ហោន្តិ ។

(៤៥០) យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ សតិ តទបិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ សតិ តទបិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តេនបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

---

១ ឱ. អយំ ខោ ភិក្ខវេ ។ បេ ។ ទស ហោន្តិ សត្ត ចតុទ្ទស ហោន្តិ ។

(៥៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិចិកិច្ឆាណា ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង វិចិកិច្ឆានោះជានីវរណៈ ១ វិចិកិច្ឆាណា ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ វិចិកិច្ឆានោះជានីវរណៈ ១ ព្រោះថាវិចិកិច្ឆានីវរណៈនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ នីវរណៈនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៥៥៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាហេតុនាំឲ្យនីវរណៈ ៥ ចែកទៅជា ១០ ។

(៥៥៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុដែលនាំឲ្យពោជ្ឈង្គ ៧ ចែកទៅជា ១៤ តើដូចម្តេច ។

(៥៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សតិណា ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង សតិនោះឯង ជាសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សតិណា ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ សតិនោះឯង ជាសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាសតិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមាន ចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៥៦១) យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ តទបិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ បញ្ញាយ បវិចិនតិ បវិចរតិ បរិវីមំសមាបជ្ជតិ តទបិ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៦២) យទបិ ភិក្ខវេ កាយិកំ វីរិយំ តទបិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ចេតសិកំ វីរិយំ តទបិ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៦៣) យទបិ ភិក្ខវេ សវិតក្កសវិចារា បីតិ តទបិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ អវិតក្កាវិចារា បីតិ តទបិ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ អាគច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលត្រិះរិះពិចារណាដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង រមែងដល់នូវកិរិយាពិចារណា ការពិចារណានោះឯង ជាធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បុគ្គលត្រិះរិះពិចារណាដោយប្រាជ្ញាក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ រមែងដល់នូវកិរិយាពិចារណា ការពិចារណានោះឯង ជាធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថា ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៥៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីព្យាយាមណាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយ សេចក្តីព្យាយាមនោះជាវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សេចក្តីព្យាយាមណាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងចិត្ត សេចក្តីព្យាយាមនោះជាវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៥៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បីតិណាប្រកបដោយវិតក្កៈនិងវិចារៈ បីតិនោះឯង ឈ្មោះថា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ បីតិណាមិនមានវិតក្កៈនិងវិចារៈ បីតិនោះឈ្មោះថា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាបីតិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៥៦៤) យទបិ ភិក្ខវេ កាយប្បស្សទ្ធិ តទបិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ចិត្តប្បស្សទ្ធិ តទបិ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៦៥) យទបិ ភិក្ខវេ សវិតក្កោ សវិចារោ សមាធិ តទបិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ អវិតក្កោ អវិចារោ សមាធិ តទបិ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៥៦៦) យទបិ ភិក្ខវេ អជ្ឈត្តំ ធម្មេសុ ឧបេក្ខា តទបិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ យទបិ ពហិទ្ធា ធម្មេសុ ឧបេក្ខា តទបិ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោតិ ឥតិ ហិទំ ឧទ្ទេសំ គច្ឆតិ ។ តទមិនាបេតំ បរិយាយេន ទ្វយំ ហោតិ ។

(៤៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់កាយណា សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់កាយនោះឈ្មោះថា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តណា សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ចិត្តនោះឈ្មោះថា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៤៦៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សមាធិណា មានវិតក្កៈមានវិចារៈ សមាធិនោះឈ្មោះថា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ សមាធិណាមិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ សមាធិនោះឈ្មោះថា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៤៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាណា ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្នុង ឧបេក្ខានោះឈ្មោះថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ឧបេក្ខាណា ក្នុងធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រៅ ឧបេក្ខានោះឈ្មោះថា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ១ ព្រោះថាឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គនេះ រមែងមកកាន់ឧទ្ទេសដោយប្រការដូច្នេះ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គនោះមានចំណែក ២ ដោយហេតុនេះឯង ។

(៥៦៧) អយំ ខោ ភិក្ខវេ បរិយាយោ យំ បរិយាយំ អាគម្ម សត្ត ពោជ្ឈង្គា ចតុទ្ទសាតិ ។

(៥៦៨) អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ សាវត្ថឹ បិណ្ឌាយ បាវិសឹសុ ។ (បរិយាយសុត្តសទិសំ) ។ ឯវំវាទិនោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា យស្មឹ អាវុសោ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ កតមេសំ តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ អកាលោ ភាវនាយ ។ កតមេសំ តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ កាលោ ភាវនាយ ។ យស្មឹ បនាវុសោ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ កតមេសំ តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ អកាលោ ភាវនាយ ។ កតមេសំ តស្មឹ សមយេ ពោជ្ឈង្គានំ កាលោ ភាវនាយាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។

(៥៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះឯងជាហេតុដែលនាំឲ្យពោជ្ឈង្គ ៧ បែកទៅជា ១៤ ។

(៥៦៨) គ្រានោះ ភិក្ខុច្រើនរូប ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ។ (រឿងទាំងអស់ដូចក្នុងបរិយាយសូត្រ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយនិយាយយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសួរយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចិត្តរួញក្នុងសម័យណា សម័យនោះជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ សម័យនោះជាកាលគួរនឹងចំរើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ សម័យនោះជាកាលគួរនឹងចំរើនពោជ្ឈង្គអ្វីខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអ្នកទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ មុខជាដោះស្រាយមិនរួចផង នឹងដល់នូវសេចក្ដីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តដ៏លើសលុបផង ។

តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថា តំ ភិក្ខវេ អវិសយស្មិំ ។
នាហន្តំ ភិក្ខវេ បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារ-
កេ សព្រហ្មកេ សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ
សទេវមនុស្សាយ យោ ឥមេសំ បញ្ហានំ វេយ្យាករ-
ណេន ចិត្តំ អារាធេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតេន វា ត-
ថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា ។

(៥៦៩) យស្មិំ បន ភិក្ខវេ សមយេ លីនំ ចិត្តំ
ហោតិ អកាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស
ភាវនាយ អកាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ
អកាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ
កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ
ទុស្សមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ
បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស សោ តត្ថ
អល្លានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ គោមយានិ
បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ ឧទកវា-
តញ្ច ទទេយ្យ បំសុកេន ច ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ
ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គិំ ឧជ្ជាលេតុន្តិ ។

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា មិនមែនជាវិស័យរបស់ពួកបរិព្វាជកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះ ព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ មនុស្សជាសម្មតិទេព នឹងមនុស្សដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណា ដែលគួរដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនេះឲ្យពេញចិត្តបាន លើកតែតថាគតឬសាវករបស់តថាគត ឬក៏បុគ្គលដែលបានស្តាប់អំពីសាវករបស់តថាគតចេញ ។

(៥៦៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តដែលរួញរា ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងបង្កាត់ភ្លើងតូចឲ្យឆេះ បុរសនោះក៏ដាក់ស្មៅស្រស់ផង ដាក់គោម័យស្រស់ផង ដាក់ឧសស្រស់ផង ផ្លុំខ្យល់លាយទឹកផង រោយអាចម៍ដីផង ក្នុងភ្លើងតូចនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងតូចឲ្យឆេះបានឬទេ ។

នោ ហេតំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុស្សមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។

[៥៧០] យស្មិញ្ច ខោ ភិក្ខវេ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គឹ ឧជ្ជាលេតុកាមោ អស្ស សោ

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនគួរនឹងបង្កាត់ឲ្យឆេះបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តដែលរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរួញរាហើយ ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានទេ ។

(៤៧០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចំរើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះចិត្តរួញរា ចិត្តនោះងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងបានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងបង្កាត់ភ្លើងតូច បុរសនោះ

តត្ថ សុក្ខានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ បរិត្តំ អគ្គឹ ឧជ្ជាលេតុន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ លីនំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុសមុដ្ឋាបយំ ហោតិ ។

[៥៧១] យស្មឹ ភិក្ខវេ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។

កំដាក់ស្មៅស្ងួតផង ដាក់គោម័យស្ងួតផង ដាក់ឧសស្ងួតផង ផ្លុំខ្យល់អំពីមាត់ផង មិនរោយផេះដីផង ក្នុងភ្លើងតូចនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងតូចឲ្យឆេះឡើងបានឬទេ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើយ៉ាងហ្នឹងគួរនឹងបង្កាត់ឲ្យឆេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរួញរាក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចំរើនធម្ម-វិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរួញរា ចិត្តនោះងាយនឹងឲ្យស្ទុះឡើងបានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។

(៤៧១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គទេ ។

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ទុវូបសមំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុកាមោ អស្ស សោ តត្ថ សុក្ខានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ សុក្ខានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ មុខវាតញ្ច ទទេយ្យ ន ច បំសុកេន ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុន្តិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ អកាលោ តស្មឹ សមយេ ធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ អកាលោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ' ទុវូបសមំ ហោតិ ។

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយមាយហើយ ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងលត់គំនរភ្លើងធំ បុរសនោះក៏ដាក់ស្មៅស្ងួតផង ដាក់គោមយស្ងួតផង ដាក់ឧសស្ងួតផង ផ្លុំខ្យល់អំពីមាត់ផង មិនរោយអាចម៍ដីផង ទៅក្នុងគំនរភ្លើងធំនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងលត់គំនរភ្លើងធំបានឬទេ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស មិនគួរនឹងលត់បានទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនធម្មវិចយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនវីរិយសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលមិនគួរនឹងចំរើនបីតិសម្ពោជ្ឈង្គឡើយ ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយមាយហើយ ចិត្តនោះមិនងាយនឹងឲ្យស្ងប់រម្ងាប់ដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះបានឡើយ ។

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ

[៤៧២] យស្មិញ្ច ខោ ភិក្ខវេ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ សុវូបសមយំ ហោតិ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុកាមោ អស្ស សោ តត្ថ អល្លានិ ចេវ តិណានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ គោមយានិ បក្ខិបេយ្យ អល្លានិ កដ្ឋានិ បក្ខិបេយ្យ ឧទកវាតញ្ច ទទេយ្យ បំសុកានិ(១) ច ឱកិរេយ្យ ភព្វោ នុ ខោ សោ បុរិសោ មហន្តំ អគ្គិក្ខន្ធំ និព្វាបេតុន្តិ ។ ឯវំ ភន្តេ ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ យស្មិំ សមយេ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ កាលោ តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ កាលោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ភាវនាយ ។

---

១ ឱ. ឧ. បំសុកេន ច ។

(៤៧៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចំរើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។ ដំណើរនោះព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយមាយហើយ ចិត្តនោះងាយឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-ឡាយ ប្រៀបដូចបុរសមានប្រាថ្នានឹងលត់គំនរភ្លើងធំ បុរសនោះក៏ដាក់ស្មៅស្រស់ផង ដាក់គោម័យស្រស់ផង ដាក់ឧសស្រស់ផង ផ្លុំខ្យល់លាយទឹកផង កោយអាចម៍ដីផង ក្នុងគំនរភ្លើងធំនោះ តើបុរសនោះគួរនឹងលត់គំនរភ្លើងធំបានឬទេ ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស បើយ៉ាងនេះលត់បាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនោះដែរ ចិត្តរាយមាយក្នុងសម័យណា សម័យនោះ ជាកាលគួរនឹងចំរើនបស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាកាលគួរនឹងចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ។

តំ កិស្ស ហេតុ ។ ឧទ្ធតំ ភិក្ខវេ ចិត្តំ តំ ឯតេហិ ធម្មេហិ ស្វូបសមយំ ហោតិ ។ សតិញ្ច ខ្វាហំ ភិក្ខវេ សព្វត្ថិកំ វទាមីតិ ។

(៤៧៣) ឯកំ សមយំ ភគវា កោលិយេសុ វិហរតិ ហលិទ្ទវសនន្នាម កោលិយានំ និគមោ ។ អថខោ សម្ពហុលា ភិក្ខូ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ហលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ បាវិសឹសុ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខូនំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ ហលិទ្ទវសនំ[១] បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមាតិ ។

១ ឱ. ហលទ្ទិវសនេ ។

ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថាចិត្តរាយ-មាយហើយ ចិត្តនោះងាយឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បានដោយធម៌ទាំងឡាយនុ៎ះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតពោលថាសតិជាគ្រឿងសម្រេចប្រយោជន៍គ្រប់យ៉ាង ។

(៤៧៣) សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់នៅក្នុងហលិទ្ទ-វសននិគម របស់ពួកកោលិយ ក្នុងដែនកោលិយ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុច្រើនរូប ស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម ។ ទើបពួកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះ-រិះដូច្នេះថា ដំណើរដែលយើងចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគមនោះ ដូចជានៅព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះ គួរពួកយើងនាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។

(៥៧៦) អថខោ តេ ភិក្ខូ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធឹ សម្មោទឹសុ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ តេ ភិក្ខូ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មេត្តាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថ ។

ពោជ្ឈង្គជាតក

(៥៧៤) លំដាប់នោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់បរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ទើបអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ៗ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះនិយាយដូច្នេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះសមណគោតមតែងសំដែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង គឺទិសតូច ៗ ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

[៨៧៥] ករុណាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ករុណាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរតិ ។

[៨៧៦] មុទិតាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរតិ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ មុទិតាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរតិ ។

(៨៧៥) អ្នកទាំងឡាយចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយករុណាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយករុណា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

(៨៧៦) អ្នកទាំងឡាយចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមុទិតាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

(៥៧៧) ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

(៥៧៨) មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ ។បេ។

(៥៧៩) ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

(៨៧៧) អ្នកទាំងឡាយចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះឯង ។

(៨៧៨) នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូម្បីពួកយើង ក៏តែងសំដែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងនៃចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកំឡាំងថយ រួចផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ។ បេ ។

(៨៧៩) អ្នកទាំងឡាយចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះដែរ ។

(៥៨០) ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយាសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិន្តិ ។

(៥៨១) អថខោ តេ ភិក្ខូ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទឹសុ នប្បដិក្កោសឹសុ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កមឹសុ ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

(៥៨២) អថខោ តេ ភិក្ខូ ហាលិទ្ទវសនេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បច្ឆាភត្តំ បិណ្ឌបាតប្បដិក្កន្តា យេន ភគវា តេនុបសង្កមឹសុ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទឹសុ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នា ខោ តេ ភិក្ខូ ភគវន្តំ ឯតទវោចុំ

(៥៨០) នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចុះក្នុងរឿងនេះ មានសេចក្តីវិសេសដូចម្តេច មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់ព្រះសមណគោតមក្តី យើងក្តី អំពីដំណើរធម៌ទេសនានឹងធម៌ទេសនា អំពីពាក្យប្រៀនប្រដៅនឹងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

(៥៨១) គ្រានោះឯង ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនបានត្រេកអរ មិនបានឃាត់ហាមភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញទៅដោយគិតគ្នាថា យើងគង់នឹងដឹងសេចក្តីនៃភាសិតនុ៎ះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនខាន ។

(៥៨២) លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហាលិទ្ទវសននិគម លុះកន្លងបិណ្ឌបាតក្នុងកាលជាខាងក្រោយភត្ត ក៏នាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះពួកភិក្ខុទាំងនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានទូលស្នើសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

[៥៨៣] ឥធ មយំ ភន្តេ បុព្វណ្ហសមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ហាលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ បាវិសិម្ហា ។ តេសំ នោ ភន្តេ អម្ហាកំ ឯតទហោសិ អតិប្បគោ ខោ តាវ ហាលិទ្ទវសនំ បិណ្ឌាយ ចរិតុំ យន្នូន មយំ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមេយ្យាមាតិ ។

[៥៨៤] អថខោ មយំ ភន្តេ យេន អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ អារាមោ តេនុបសង្កមិម្ហា ឧបសង្កមិត្វា តេហិ អញ្ញតិត្ថិយេហិ បរិព្វាជកេហិ សទ្ធិំ សម្មោទិម្ហា សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិម្ហា ។ ឯកមន្តំ និសិន្នេ ខោ អម្ហេ ភន្តេ តេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯតទវោចុំ សមណោ អាវុសោ គោតមោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេតិ ឯថ តុម្ហេ ភិក្ខវេ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ ។បេ។

(៤៨៣) សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ក្នុងទីឯណោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គបានស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ហសម័យ ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម ។ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នេះថា ដំណើរដែលយើងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងហលិទ្ទវសននិគម នៅព្រឹកណាស់នៅឡើយ បើដូច្នោះគួរតែពួកយើងចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយសិនចុះ ។

(៤៨៤) សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គក៏បាននាំគ្នាចូលទៅឯអារាមរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន លុះពួកខ្ញុំព្រះអង្គអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះបាននិយាយដូច្នេះថា នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះសមណគោតមតែងសំដែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកអាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ រួចផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ។ បេ ។

(៥៨៥) ករុណាសហគតេន ចេតសា ។

(៥៨៦) មុទិតាសហគតេន ចេតសា ។

(៥៨៧) ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុ-លេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

(៥៨៨) មយម្បិ ខោ អាវុសោ សាវកានំ ឯវំ ធម្មំ ទេសេម ឯថ តុម្ហេ អាវុសោ បញ្ច នីវរណេ បហាយ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេ បញ្ញាយ ទុព្វលីករណេ មេត្តា-សហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ ។បេ។

(៥៨៩) ករុណាសហគតេន ចេតសា ។

(៥៩០) មុទិតាសហគតេន ចេតសា ។

[៥៨៥] ចិត្តប្រកបដោយករុណា ។

[៥៨៦] ចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ។

[៥៨៧] អ្នកទាំងឡាយចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង តាមទំនងនេះចុះ ។

[៥៨៨] នៃលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ សូម្បីពួកយើង ក៏តែងសំដែងធម៌ប្រាប់សាវកទាំងឡាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយមកកាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយលះបង់នីវរណធម៌ ៥ ជាគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ដែលធ្វើប្រាជ្ញាឲ្យមានកម្លាំងថយ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយមេត្តាទៅកាន់ទិសទី ១ ។ បេ ។

[៥៨៩] ចិត្តប្រកបដោយករុណា ។

[៥៩០] ចិត្តប្រកបដោយមុទិតា ។

ពោជ្ឈង្គជង្គក់

(៤៩១) ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា ឯកំ ទិសំ ផរិត្វា វិហរថ តថា ទុតិយំ ។ តថា តតិយំ ។ តថា ចតុត្ថំ ។ ឥតិ ឧទ្ធមធោ តិរិយំ សព្វធិ សព្វត្តតាយ សព្វាវន្តំ លោកំ ឧបេក្ខាសហគតេន ចេតសា វិបុលេន មហគ្គតេន អប្បមាណេន អវេរេន អព្យាបជ្ឈេន ផរិត្វា វិហរថាតិ ។

(៤៩២) ឥធ នោ អាវុសោ កោ វិសេសោ កោ អធិប្បាយសោ កិំ នានាករណំ សមណស្ស វា គោតមស្ស អម្ហាកំ វា យទិទំ ធម្មទេសនាយ វា ធម្មទេសនំ អនុសាសនិយា វា អនុសាសនិន្តិ ។

(៤៩៣) អថខោ មយំ ភន្តេ តេសំ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្វាជកានំ ភាសិតំ នេវ អភិនន្ទិម្ហ នប្បដិក្កោសិម្ហ អនភិនន្ទិត្វា អប្បដិក្កោសិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិម្ហា ភគវតោ សន្តិកេ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថំ អាជានិស្សាមាតិ ។

ពោជ្ឈង្គជ្ឈក

[៤៩១] អ្នកទាំងឡាយចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខាទៅកាន់ទិសទី ១ ទិសទី ២ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៣ ក៏ដូចគ្នា ។ ទិសទី ៤ ក៏ដូចគ្នា ។ ចូរផ្សាយចិត្តប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាចិត្តធំទូលាយ មិនមានប្រមាណ មិនមានពៀរ មិនមានព្យាបាទ ទៅកាន់សត្វលោកទាំងអស់ក្នុងទិសខាងលើ ទិសខាងក្រោម ទិសទទឹង ដោយការយកខ្លួនទៅប្រៀបផ្ទឹមនឹងសត្វទាំងអស់ក្នុងទីទាំងពួង ដូច្នេះដែរ ។

[៤៩២] នែលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចុះក្នុងដំណើរនេះ តើមានសេចក្តីវិសេសដូចម្តេច មានសេចក្តីអធិប្បាយដូចម្តេច មានអំពើផ្សេងគ្នាដូចម្តេច របស់ព្រះសមណគោតមក្តី យើងក្តី អំពីដំណើរធម៌ទេសនានឹងធម៌ទេសនា អំពីពាក្យប្រៀនប្រដៅនឹងពាក្យប្រៀនប្រដៅ ។

[៤៩៣] សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស វេលានោះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមភាសិតរបស់ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយទាំងនោះទេ លុះមិនត្រេកអរ មិនឃាត់ហាមហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈដើរចេញមក ដោយគិតគ្នាថា យើងគង់នឹងដឹងសេចក្តីនៃភាសិតនុ៎ះ ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនខាន ។

(៥៩៦) ឯវំវាទិនោ ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ឯវមស្សុ វចនីយា កថំ ភាវិតា បនាវុសោ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោសានា ។ កថំ ភាវិតា បនាវុសោ ករុណាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោសានា ។ កថំ ភាវិតា បនាវុសោ មុទិតាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោសានា ។ កថំ ភាវិតា បនាវុសោ ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោសានាតិ ។ ឯវំ បុដ្ឋា ភិក្ខវេ អញ្ញតិត្ថិយា បរិព្វាជកា ន ចេវ សម្បាយិស្សន្តិ ឧត្តរិញ្ច វិឃាតំ អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ យថា តំ ភិក្ខវេ អវិសយស្មឹ ។ នាហន្តំ ភិក្ខវេ បស្សាមិ សទេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ

(៥៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ និយាយយ៉ាងនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសួរយ៉ាងនេះវិញថា ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះមេត្តាចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះករុណាចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះមុទិតាចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ចុះឧបេក្ខា-ចេតោវិមុត្តិ ត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើអ្នកទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះ ពួកបរិព្វាជកជាអន្យតិរ្ថិយ មុខជានឹងដោះស្រាយមិនរួចផង ទាំងដល់នូវសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្តដ៏ក្រៃលែងផង ។ ដំណើរនោះ ព្រោះហេតុដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះដំណើរនោះ មិនជាវិស័យរបស់ពួកអន្យតិរ្ថិយបរិព្វាជកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក

សស្សមណព្រាហ្មណិយា បជាយ សទេវមនុស្សាយ យោ ឯវំ បញ្ហំ វេយ្យាករណេន ចិត្តំ អារា-ធេយ្យ អញ្ញត្រ តថាគតេន វា តថាគតសាវកេន វា ឥតោ វា បន សុត្វា ។

(៨៩៨) កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ មេត្តាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោ-សានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មេត្តាសហគតំ សតិ-សម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ។ មេត្តាសហគតំ ឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោ-ធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូល-សញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលេ ច

ពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍ មនុស្សជាសម្មតិទេពនឹងមនុស្ស ដ៏សេស តថាគតមិនឃើញអ្នកណា អាចដោះស្រាយប្រស្នាទាំងនេះឲ្យពេញចិត្តបានឡើយ លើកលែងតែតថាគតឬសាវករបស់តថាគត ឬក៏បុគ្គលដែលបានស្តាប់អំពីសាវករបស់តថាគតមក ។

(៥៩៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះមេត្តាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយមេត្តា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយមេត្តា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវធម៌ជាគ្រឿងរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់ដែលគួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមវិញដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថាមិនគួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់មិនគួរខ្ពើមនឹងគួរខ្ពើមថា

បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សុភំ វា ខោ បន វិមោក្ខំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ សុភបរមាហំ ភិក្ខវេ មេត្តាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោ ។

(៥៩៦) កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ ករុណាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ករុណាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ករុណាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ

ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់គួរខ្ពើមទាំងមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញកុំជាប់ចំពាក់ទាំងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមទាំងរបស់គួរខ្ពើម ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ទៅជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ឬក៏បានសម្រេចវិមោក្ខដ៏ល្អ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅមេត្តាចេតោវិមុត្តិថា ជាគុណជាតិល្អក្រៃលែង ។ បើភិក្ខុមិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

(៥៩៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ករុណាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវបំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ បំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គប្រកបដោយករុណា ។ បេ ។ បំរើនឧបេក្ខា-សម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយករុណា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់

វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលេ បដិកូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិកូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ ។បេ។ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិកូលញ្ច បដិកូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សព្វសោ វា បន រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមា បដិឃសញ្ញានំ អត្ថង្គមា នានត្តសញ្ញានំ អមនសិការា អនន្តោ អាកាសោតិ អាកាសានញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អាកាសានញ្ចាយតនបរមាហំ ភិក្ខវេ ករុណាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោ ។

ពោជ្ឈង្គជង្ឃិក

អាស្រ័យនូវការប្រាសចាកកាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ទៅជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន ។ បេ ។ បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនឹងរបស់គួរខ្ពើម ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ទៅជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ហើយកន្លងបង់នូវរូបសញ្ញាសព្វអន្លើ រលត់នូវបដិឃសញ្ញា មិនយកចិត្តទុកដាក់នូវនានត្តសញ្ញា ក៏ចូលកាន់អាកាសានញ្ចាយតនៈដោយបរិកម្មថា អាកាសមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅករុណាចេតោវិមុត្តិថា មានអាកាសានញ្ចាយតនៈដ៏ឧត្តម ។ បើភិក្ខុមិនទាន់ចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

(៨៩៧) កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ មុទិតាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិម្បរមា កិម្ផលា កិម្បរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ មុទិតាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ មុទិតាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ ។ បេ ។ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សព្វសោ វា បន អាកាសានញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម អនន្តំ វិញ្ញាណន្តិ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនបរមាហំ ភិក្ខវេ មុទិតាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោ ។

(៥៩៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មុទិតាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយមុទិតា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយមុទិតា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន ។ បេ ។ បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនឹងរបស់គួរខ្ពើម ហើយជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ មានសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ក៏កន្លងបង់នូវអាកាសានញ្ចាយតនៈសព្វអន្លើ រួចចូលកាន់វិញ្ញាណញ្ចាយតនៈដោយបរិកម្មថា វិញ្ញាណមិនមានទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅមុទិតាចេតោវិមុត្តិថា ជាវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈដ៏ឧត្តម ។ បើភិក្ខុមិនបានចាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

[៥៩៨] កតមំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ កឹគតិកា ហោតិ កិំបរមា កិំផលា កិំបរិយោសានា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ ឧបេក្ខាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលេ បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិក្កូលេ អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលេ ច បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលេ ច អប្បដិក្កូលសញ្ញី វិហរេយ្យន្តិ

(៤៩៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិ តើត្រូវចំរើនដូចម្តេច មានគតិដូចម្តេច មានសេចក្តីថ្លៃថ្លាដូចម្តេច មានផលដូចម្តេច មានទីបំផុតដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្តីលះបង់ ។ បើភិក្ខុនោះប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់ដែលមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់គួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើម បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់មិនគួរខ្ពើមផង គួរខ្ពើមផងថាជារបស់គួរខ្ពើមដូច្នេះ ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់គួរខ្ពើមមែន បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់គួរខ្ពើមនឹងមិនគួរខ្ពើមថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមដូច្នេះ

អប្បដិក្កូលសញ្ញី តត្ថ វិហរតិ សចេ អាកង្ខតិ អប្បដិក្កូលញ្ច បដិក្កូលញ្ច តទុភយំ អភិនិវជ្ជេត្វា ឧបេក្ខកោ វិហរេយ្យំ សតោ សម្បជានោតិ ឧបេក្ខកោ តត្ថ វិហរតិ សតោ សម្បជានោ សព្វសោ វា បន វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្ម នត្ថិ កិញ្ចីតិ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ។ អាកិញ្ចញ្ញាយតនបរមាហំ ភិក្ខវេ ឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តឹ វទាមិ ។ ឥធ បញ្ញស្ស ភិក្ខុនោ ឧត្តរិវិមុត្តឹ អប្បដិវិជ្ឈតោតិ ។

(៥៩៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ អថខោ សង្គារវោ[១] ព្រាហ្មណោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតា សទ្ធឹ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច កោ នុ ខោ ភោ គោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ

---

១ ឱ. ម. សង្ខារវោ ។

ជាអ្នកមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងរបស់នោះថា ជារបស់មិនគួរខ្ពើមរែង បើប្រាថ្នាថា សូមឲ្យអាត្មាអញកុំជាប់ចំពាក់នឹងរបស់ទាំង ២ នោះ គឺរបស់មិនគួរខ្ពើមនឹងរបស់គួរខ្ពើម ហើយជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈដូច្នេះ ទៅជាអ្នកព្រងើយកន្តើយ ប្រកបដោយសតិសម្បជញ្ញៈក្នុងរបស់នោះ ក៏កន្លងនូវវិញ្ញាណញ្ចាយតនៈសព្វអន្លើ រួចចូលកាន់អាកិញ្ចញ្ញាយតនៈ ដោយបរិកម្មថា វត្ថុតិចតួចមិនមាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតហៅឧបេក្ខាចេតោវិមុត្តិថាមានអាកិញ្ចញ្ញាយតនៈដ៏ក្រៃលែង ។ បើភិក្ខុមិនបាក់ធ្លុះនូវវិមុត្តិដ៏លើសលុបទេ ប្រាជ្ញាក៏គង់មានក្នុងលោកនេះដែរ ។

[៥៩៩] សាវត្ថីនិទាន ។ គ្រានោះឯង សគារវព្រាហ្មណ៍ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលគួររីករាយនឹងពាក្យដែលគួររឭកហើយ ក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសគារវព្រាហ្មណ៍អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបទូលសួរសេចក្តីនេះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ចុះហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច

យេនេកទា ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។ កោ បន ភោ គោតម ហេតុ កោ បច្ចយោ យេនេកទា ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតាតិ ។

(៦០០) យស្មិំ ខោ ព្រាហ្មណ សមយេ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦០១) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ សំសដ្ឋោ លាខាយ វា ហលិទ្ទិយា វា នីលិយា វា មញ្ជិដ្ឋាយ វា តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។

បានជាជួនកាលមន្តទាំងឡាយគេស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងហើយ ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលគេមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ៗ បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន មួយទៀត ហេតុដូចម្តេច បច្ច័យដូចម្តេច បានជាជួនកាលមន្តទាំងឡាយគេមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងទេ តែភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលគេស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ៗ

(៦០០) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគរួបរឹត ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ៗ

(៦០១) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលគេដាក់ទឹកលាយដោយល័ក្ត ឬរមៀត ឬខៀវ ឬក៏វត្ថុមានព័ណ៌ហង្សបាទ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួន ក្នុងបាត្រដែលដាក់ទឹកនោះ ក៏មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ៗ

ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦០៦) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគរួបរឹត ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ មិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។បេ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងហើយ ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។

(៦០៦) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទរួបរឹត ដែលព្យាបាទគ្របសង្កត់ មិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បានទេ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។បេ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលគេមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦០៣) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អគ្គិនា សន្តត្តោ ឧក្កុដ្ឋិតោ ឧស្មាទកជាតោ[១] តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ បេ ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

---

១ ម. ឧស្មុទកជាតោ ។

(៦០៣) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក កំពុងតែក្តៅ ពុះពោរដោយភ្លើង មានចំហាយទឹកហុយឡើង បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ចុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួន ក្នុងបាត្រដែលដាក់ទឹកនោះ ក៏មិនដឹង មិនឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទរួបរឹត ដែលព្យាបាទគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះ ។

(៦០៤) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា យស្មឹ សមយេ ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

[៦០៤] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនៈមិទ្ធរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏នៅតែមិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦០៨) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ សេវាលបណកបរិយោនទ្ធោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦០៩) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក មានសារាយនិងចកព្រៀបត្រាជុំជិត បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

(៦០៦) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ នបស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦០៧) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ វាតេរិតោ ចលិតោ កន្តោ(១) ឩមិជាតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។

---

១ ម. ភន្តោ ។

(៦០៦) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ឲ្យច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍របស់ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។បេ។ ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦០៧) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក ត្រូវខ្យល់បក់បោក រំភើប បែកកើតជារលក បុរសមានភ្នែកក្តី ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់លាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយច្បាស់លាស់ទេ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ

ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦០៨) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។បេ។ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

ទូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង ទូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ទូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

(៦០៨) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយវិញទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆារួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ទូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយច្បាស់លាស់ទេ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ទូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង ទូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ បេ ។ ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ ទូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦០៩) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អាវិលោ លុឡិតោ កលលីភូតោ អន្ធការេ និក្ខិត្តោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦១០) អយំ ខោ ព្រាហ្មណ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនេកទា ទីឃរត្តំ សជ្ឈាយកតាបិ មន្តា នប្បដិភន្តិ បគេវ អសជ្ឈាយកតា ។

(៦០៩) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹកល្អក់ កករ កើតជាកណ្ដោង គេទុកដាក់ក្នុងទីងងឹត បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់លាស់ឡើយ សេចក្ដីនេះមានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆារួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាគ្របសង្កត់ហើយ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយច្បាស់លាស់បាន ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងមិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនច្បាស់លាស់ផង ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃច្បាស់លាស់ផង ក្នុងសម័យនោះ មិនដឹង មិនឃើញ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ច្បាស់លាស់ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែង ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

(៦១០) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ បានជាជួនកាលមន្តទាំងឡាយ សូម្បីស្វាធ្យាយអស់កាលយូរអង្វែងហើយ ក៏មិនភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលមិនស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦១១) យស្មិញ្ច ខោ ព្រាហ្មណ សមយេ ន កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

(៦១២) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អសំសដ្ឋោ លាខាយ វា ហលិទ្ទិយា វា នីលិយា វា មញ្ជិដ្ឋាយ វា តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។បេ។

[៦១១] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើសម័យណា បុគ្គលមានចិត្ត ដែលកាមរាគមិនរួបរឹត ដែលកាមរាគមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ សម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង សម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង សម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ៗ

[៦១២] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រពេញដោយទឹក មិនលាយល័ក្តឬរមៀត ឬវត្ថុមានព័ណ៌ខៀវ ឬក៏វត្ថុមានព័ណ៌ហង្សបាទទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន សេចក្តីនេះមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ៗ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគមិនរួបរឹត ដែលកាមរាគមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ៗ បេ ៗ

(៦១៣) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

(៦១៤) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ ន អគ្គិនា សន្តត្តោ ន ឧក្កុដ្ឋិតោ ន ឧស្មុទកជាតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។ បេ ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

(៦១៣) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទមិនរួបរឹត ដែលព្យាបាទមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បានមន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦១៤) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រពេញដោយទឹក មិនក្តៅ មិនពុះពោរដោយភ្លើង មិនមានចំហាយទឹកហុយឡើងទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទមិនរួបរឹត ដែលព្យាបាទមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បានមន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី យ៉ាងនោះដែរ ។

[៦១៥] បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា យស្មឹ សមយេ ន ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។បេ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១៦] សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ឧទបត្តោ ន សេវាលបណកបរិយោនទ្ធោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណា យស្មឹ សមយេ ន ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ថីនមិទ្ធបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ថីនមិទ្ធស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។បេ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦១៥] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធមិនរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។បេ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

[៦១៦] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក មិនមានសារាយនឹងចកក្រៀបក្រាជុំជិតទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធមិនរួបរឹត ដែលថីនមិទ្ធមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ថីនមិទ្ធដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។បេ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

(៦១៧) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណ យស្មឹ សមយេ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ ។ ឧភយត្ថម្បិ ។បេ។ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

(៦១៨) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ ន វាតេរិតោ ន ចលិតោ ន ភន្តោ ន ឩមិជាតោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ

(៦១៧) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦១៨) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹក មិនត្រូវខ្យល់បក់បោក មិនរំភើប មិនបែក មិនកើតទៅជារលកទេ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន មានឧបមាដូចម្ដេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍

ពោជ្ឈង្គធម្មកំ

យស្មឹ សមយេ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អជ្ឈត្តម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្តម្បិ ។ ឧភយត្តម្បិ ។បេ។ និយត្តំ អសជ្ជាយតតាបិ មគ្គា បដិកត្តិ បតោ សជ្ឈាយកតា ។

(៦១៩) បុន ចបរំ ព្រាហ្មណា យស្មឹ សមយេ ន វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អជ្ឈត្តម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្តម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ឧភយត្តម្បិ តស្មឹ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។បេ។

បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនរួបរឹត ដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ។ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។ ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

(៦១៩) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ មួយទៀត បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆាមិនរួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ។ បេ ។

(៦២០) សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ អច្ឆោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ អាលោកេ និក្ខិត្តោ តត្ថ ចក្ខុមា បុរិសោ សកំ មុខនិមិត្តំ បច្ចវេក្ខមានោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ ។ ឯវមេវ ខោ ព្រាហ្មណ យស្មិំ សមយេ ន វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ន វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ អត្តត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ បរត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ឧភយត្ថម្បិ តស្មិំ សមយេ យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

(៦២១) អយំ ខោ ព្រាហ្មណ ហេតុ អយំ បច្ចយោ យេនេកទា ទីឃរត្តំ អសជ្ឈាយកតាបិ មន្តា បដិភន្តិ បគេវ សជ្ឈាយកតា ។

[៦២០] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បាត្រដែលពេញដោយទឹកថ្លា ស្អាត មិនល្អក់ គេទុកដាក់ក្នុងកន្លែងភ្លឺ បុរសមានភ្នែកភ្លឺ ឆ្លុះមើលស្រមោលមុខរបស់ខ្លួនក្នុងទឹកនោះ គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់បាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆាមិនរួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាមិនគ្របសង្កត់ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយ ក្នុងសម័យណា ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ខ្លួនផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍អ្នកដទៃផង ក្នុងសម័យនោះ រមែងដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ នូវប្រយោជន៍ទាំង ២ ផង ឯមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

[៦២១] ម្នាលព្រាហ្មណ៍ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ ដែលជួនណាមន្តទាំងឡាយ បើទុកជាមិនស្វាធ្យាយអស់កាលយូរ ក៏គង់ភ្លឺច្បាស់បាន មន្តដែលស្វាធ្យាយ ចាំបាច់និយាយថ្វី ។

(៦២២) សត្តិមេ ព្រាហ្មណ ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តិ ។ កតមេ សត្ត ។ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ព្រាហ្មណ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ខោ ព្រាហ្មណ អនាវរណោ អនីវរណោ ចេតសោ អនុបក្កិលេសោ ភាវិតោ ពហុលីកតោ វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តតិ ។ ឥមេ ខោ ព្រាហ្មណ សត្ត ពោជ្ឈង្គា អនាវរណា អនីវរណា ចេតសោ អនុបក្កិលេសា ភាវិតា ពហុលីកតា វិជ្ជាវិមុត្តិផលសច្ឆិកិរិយាយ សំវត្តន្តីតិ ។

(៦២៣) ឯវំ វុត្តេ សង្គារវោ ព្រាហ្មណោ ភគវន្តំ ឯតទវោច អភិក្កន្តំ ភោ គោតម ។បេ។ ឧបាសកំ មំ ភវំ គោតមោ ធារេតុ អជ្ជតគ្គេ បាណុបេតំ សរណំ គតន្តិ ។

(៦២២) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះឯង ជាធម៌មិនកាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត បើអប់រំបន្ថុំឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ សតិសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌មិនកាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត បើអប់រំបន្ថុំឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ បេ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ជាធម៌មិនកាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត បើអប់រំបន្ថុំឲ្យច្រើនហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះហើយ ដែលជាធម៌មិនកាំង មិនបាំងបិទ មិនមានគ្រឿងសៅហ្មងចិត្ត ដែលអប់រំបន្ថុំហើយ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវផលនៃវិជ្ជានិងវិមុត្តិ ។

(៦២៣) កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ សគារវព្រាហ្មណ៍បានក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចំរើន ពីរោះណាស់ ។ បេ ។ សូមព្រះគោតមដ៏ចំរើនចាំទុកនូវខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសកដល់នូវសរណគមន៍ស្មើដោយជីវិត ចាប់តាំងអំពីថ្ងៃនេះតទៅ ។

(៦២៤) ឯវម្មេ សុតំ ។ ឯកំ សមយំ ភគវា រាជគហេ វិហរតិ គិជ្ឈកូដេ បព្វតេ ។ អថខោ អភយោ រាជកុមារោ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ ខោ អភយោ រាជកុមារោ ភគវន្តំ ឯតទវោច ។

(៦២៥) បូរណោ ភន្តេ កស្សបោ ឯវមាហ នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ អហេតុ អប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។ នត្ថិ ហេតុ នត្ថិ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ អហេតុ អប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។ ឥធ ភគវា កិមាហាតិ ។

(៦២៦) អត្ថិ រាជកុមារ ហេតុ អត្ថិ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។ អត្ថិ រាជកុមារ ហេតុ អត្ថិ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ សហេតុ សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

(៦៦៤) ខ្ញុំបានស្តាប់មកយ៉ាងនេះ ។ សម័យមួយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្រេចព្រះឥរិយាបថលើភ្នំគិជ្ឈកូដ ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ ។ គ្រានោះឯង អភយរាជកុមារស្តេចចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះអភយរាជកុមារគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នេះថា

(៦៦៥) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន បូរណកស្សបបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ហេតុ បច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ មិនមានឡើយ ការមិនដឹង មិនឃើញ ឥតមានហេតុ ឥតមានបច្ច័យទេ ។ ហេតុ បច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ មិនមានឡើយ ការដឹង ការឃើញ ឥតមានហេតុ ឥតមានបច្ច័យទេ ។ ចុះព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ក្នុងរឿងនេះថាដូចម្តេច ។

(៦៦៦) ម្នាលរាជកុមារ ហេតុ បច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមាន ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យ ។ ម្នាលរាជកុមារ ហេតុ បច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ មាន ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យ ។

(៦២៧) កតមោ ភន្តេ ហេតុ កតមោ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ កថំ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតីតិ ។

(៦២៨) យស្មិំ ខោ រាជកុមារ សមយេ កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ កាមរាគបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច កាមរាគស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។

(៦២៩) បុន ចបរំ រាជកុមារ យស្មិំ សមយេ ព្យាបាទបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ ព្យាបាទបរេតេន ឧប្បន្នស្ស ច ព្យាបាទស្ស និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតិ ។

(៦៦៧) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ហេតុ បច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ តើដូចម្តេច ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យដូចម្តេច ។

(៦៦៨) ម្នាលរាជកុមារ ក្នុងសម័យដែលបុគ្គលមានចិត្តដែលកាមរាគរួបរឹត ដែលកាមរាគគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់នូវការរលាស់កាមរាគដែលកើតហើយ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះជាបច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

(៦៦៩) ម្នាលរាជកុមារ មួយទៀត ក្នុងសម័យដែលបុគ្គលមានចិត្តដែលព្យាបាទរួបរឹត ដែលព្យាបាទគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់ព្យាបាទដែលកើតហើយ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

(៦៣០) បុន ចបរំ រាជកុមារ យស្មឹ សមយេ ថីនមិទ្ធបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា ។

(៦៣១) ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា ។

(៦៣២) វិចិកិច្ឆាបរិយុដ្ឋិតេន ចេតសា វិហរតិ វិចិកិច្ឆាបរេតេន ឧប្បន្នាយ ច វិចិកិច្ឆាយ និស្សរណំ យថាភូតំ នប្បជានាតិ ន បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ អញ្ញាណាយ អទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ អញ្ញាណំ អទស្សនំ ហោតីតិ ។

(៦៣៣) កោ នាមាយំ ភន្តេ ធម្មបរិយាយោតិ ។ នីវរណា នាមេតេ រាជកុមារាតិ ។ តគ្ឃ ភគវា នីវរណា តគ្ឃ សុគត នីវរណា ឯកមេកេនបិ ខោ ភន្តេ នីវរណេន អភិភូតោ យថាភូតំ នប្បជានេយ្យ ន បស្សេយ្យ កោ បន វាទោ បញ្ចហិ នីវរណេហិ ។

(៦៣០) ម្នាលរាជកុមារ មួយទៀត កាលសម័យដែលបុគ្គលមានចិត្តដែលថីនមិទ្ធរួបរឹត ។

(៦៣១) បុគ្គលមានចិត្តដែលឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចរួបរឹត ។

(៦៣២) បុគ្គលមានចិត្តដែលវិចិកិច្ឆារួបរឹត ដែលវិចិកិច្ឆាគ្របសង្កត់ រមែងមិនដឹង មិនឃើញច្បាស់ នូវការរលាស់វិចិកិច្ឆាដែលកើតហើយទេ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការមិនដឹង មិនឃើញ ។ ការមិនដឹង មិនឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

(៦៣៣) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម្មបរិយាយនេះ តើឈ្មោះដូចម្តេច ។ ម្នាលរាជកុមារ ធម្មបរិយាយទាំងនុ៎ះ ឈ្មោះថានីវរណៈ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឲ្យឈ្មោះថានីវរណៈសមហើយ បពិត្រព្រះសុគត ឲ្យឈ្មោះថានីវរណៈសមហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូម្បីបុគ្គលដែលមានតែនីវរណៈមួយៗ គ្របសង្កត់ គង់មិនគប្បីដឹង មិនគប្បីឃើញច្បាស់ទៅហើយ នឹងបាច់និយាយថ្វីដល់ទៅនីវរណធម៌ទាំង ៥ គ្របសង្កត់ ។

(៦៣៤) កតមោ បន ភន្តេ ហេតុ កតមោ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ ។ កថំ សហេតុ សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

(៦៣៥) ឥធ រាជកុមារ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ[១] តេន ចិត្តេន យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។ អយម្បិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតិ ។

(៦៣៦) បុន ចបរំ រាជកុមារ ភិក្ខុ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ សោ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ តេន ចិត្តេន យថាភូតំ បជានាតិ បស្សតិ ។ អយំបិ ខោ រាជកុមារ ហេតុ អយំ បច្ចយោ ញាណាយ ទស្សនាយ ។ ឯវម្បិ សហេតុ សប្បច្ចយោ ញាណំ ទស្សនំ ហោតីតិ ។

---

១ ឱ. ម. ភាវេតោ ។

(៦៣៤) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ចុះហេតុ បច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ តើដូចម្ដេច ។ ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យដូចម្ដេច ។

(៦៣៥) ម្នាលរាជកុមារ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ភិក្ខុនោះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ក៏ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ដោយសារចិត្តនោះ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ ។ ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

(៦៣៦) ម្នាលរាជកុមារ មួយទៀត ភិក្ខុ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវការប្រាសចាករាគៈ អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ភិក្ខុនោះ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ក៏ដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ ដោយសារចិត្តនោះ ។ ម្នាលរាជកុមារ នេះឯងជាហេតុ នេះឯងជាបច្ច័យ នៃការដឹង ការឃើញ ។ ការដឹង ការឃើញ រមែងមានហេតុ មានបច្ច័យយ៉ាងនេះ ។

(៦៣៧) កោ នាមាយំ ភន្តេ ធម្មបរិយាយោតិ ។ ពោជ្ឈង្គា នាមេតេ រាជកុមារាតិ ។ តគ្ឃ ភគវា ពោជ្ឈង្គា តគ្ឃ សុគត ពោជ្ឈង្គា ឯកមេកេនបិ ខោ ភន្តេ ពោជ្ឈង្គេន សមន្នាគតោ យថាភូតំ បជានេយ្យ បស្សេយ្យ កោ បន វាទោ សត្តហិ ពោជ្ឈង្គេហិ ។ យោបិ មេ ភន្តេ គិជ្ឈកូដំ បព្វតំ អារោហន្តស្ស កាយកិលមថោ ចិត្តកិលមថោ សោបិ មេ បដិប្បស្សទ្ធោ ធម្មោ ច មេ អភិសមេតោតិ ។

ឧទ្ទានំ ភវតិ

អាហារបរិយាយគ្គិ
មិត្តំ(១) សង្គារវេន ច
អភយោ បុច្ឆិតោ បញ្ហំ
គិជ្ឈកូដម្ហិ បព្វតេ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពោជ្ឈង្គឆក្កំ ឆដ្ឋំ ។

---

១ ឱ, ម, មេត្តំ ។

(៦៣៧) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ធម្មបរិយាយនេះ តើឈ្មោះដូចម្ដេច ។ ម្នាលរាជកុមារ ធម្មបរិយាយទាំងនេះ ឈ្មោះថាពោជ្ឈង្គ ។ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឈ្មោះពោជ្ឈង្គសមហើយ បពិត្រព្រះសុគត ឈ្មោះពោជ្ឈង្គសមហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូម្បីបុគ្គលដែលប្រកបដោយពោជ្ឈង្គមួយៗ ក៏គប្បីដឹងច្បាស់ ឃើញច្បាស់ទៅហើយ ទឹងចាំបាច់និយាយថ្វីដល់ទៅបុគ្គលប្រកបដោយពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ។ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន កាលខ្ញុំព្រះអង្គឡើងភ្នំគិជ្ឈកូដ ក៏មានសេចក្ដីលំបាកកាយលំបាកចិត្ត (ផង) ខ្ញុំព្រះអង្គបានរម្ងាប់សេចក្ដីលំបាកកាយ ទឹងលំបាកចិត្តនោះហើយ ទាំងធម៌ខ្ញុំព្រះអង្គក៏បានត្រាស់ដឹងច្បាស់ហើយ ។

មានឧទ្ទានថា

គឺនិយាយអំពីអាហារ អំពីបរិយាយ អំពីភ្លើង អំពីផ្សាយ
មេត្តា អំពីរឿងសង្គារវព្រាហ្មណ៍ អំពីរឿងអភយរាជកុមារ
សួរប្រស្នានាភ្នំគិជ្ឈកូដ ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក ទី ៦ ។

ពោជ្ឈង្គស្ស អានាបានាទិបេយ្យាលោ

(៦៣៨) សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសាតិ ។

ពោជ្ឈង្គ អានាបានាទិបេយ្យាល

[៦៣៨] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា[១] ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច ទើបជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវសេចក្ដីរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយយ៉ាងនេះ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយយ៉ាងនេះ ទើបជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។

---

១ ការសំគាល់ថាភាឆ្អឹងៗ ហៅថាអដ្ឋិកសញ្ញា ។

[៦៣៩] សាវត្ថិនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាយ ភិក្ខវេ ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា ។ កថំ ភាវិតាយ ច ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញាយ កថំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតាយ ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញាយ ឯវំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតាតិ ។

[៦៣៩] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺនឹងបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់នឹងបានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច ទើបបណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺនឹងបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់សេចក្ដីលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ទើបបណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺនឹងបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។

(៦៤០) សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតីតិ ។

(៦៤០) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ធំតើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ធំ ។

(៦៤១) សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតីតិ ។

(៦៤២) សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ។

[៦៤១] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគដ៏ធំ ។

[៦៤២] សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ដែលប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។ បេ ។

អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតីតិ ។

(៦៤៣) សាវត្ថីនិទានំ ។ អដ្ឋិកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ។ អដ្ឋិកសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ អដ្ឋិកសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតីតិ ។

ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។

(៦៤៣) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ។បេ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយអដ្ឋិកសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អដ្ឋិកសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។

(៦៤៤) បុឡវកសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។បេ។

(៦៤៥) វិនីលកសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៤៦) វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៤៧) ឧទ្ធុមាតកសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៤៨) មេត្តា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

(៦៤៩) ករុណា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

(៦៥០) មុទិតា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

(៦៥១) ឧបេក្ខា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

(៦៥២) អានាបានស្សតិ ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

(៦៥៣) អសុភសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

[៦៨៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុឡុវកសញ្ញា ដែលបុគ្គលចំរើនហើយ ។ បេ ។

[៦៨៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិនីលកសញ្ញា ។

[៦៨៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញា ។

[៦៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធុមាតកសញ្ញា ។

[៦៨៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មេត្តាដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

[៦៨៩] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ករុណាដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

[៦៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មុទិតាដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

[៦៩១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបេក្ខាដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

[៦៩២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អានាបានស្សតិដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

[៦៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អសុភសញ្ញាដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ ។

(៦៥៤) មរណសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ។

(៦៥៥) អាហារេ បដិក្កូលសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៥៦) សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៥៧) អនិច្ចសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៥៨) អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៥៩) ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៦០) បហានសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៦១) វិរាគសញ្ញា ភិក្ខវេ ។

(៦៦២) និរោធសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេក-

(៦៥៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មរណសញ្ញាដែលបុគ្គលបាន ចំរើនហើយ ។

(៦៥៥) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាហារេបដិកូលសញ្ញា ។

(៦៥៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សព្វលោកេ អនភិរតសញ្ញា ។

(៦៥៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចសញ្ញា ។

(៦៥៨) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អនិច្ចេ ទុក្ខសញ្ញា ។

(៦៥៩) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទុក្ខេ អនត្តសញ្ញា ។

(៦៦០) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បហានសញ្ញា ។

(៦៦១) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិរាគសញ្ញា ។

(៦៦២) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបាន ចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ ជាគុណជាតិរមែងមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ទើបជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានអានិសង្សច្រើន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា អាស្រ័យ

និស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហប្ផលា ហោតិ មហានិសំសា ។

(៦៦៣) និរោធសញ្ញាយ ភិក្ខវេ ភាវិតាយ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតា ។ កថំ ភាវិតាយ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញាយ កថំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ

នូវសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ជាគុណជាតិមានផលច្រើន មានកានិសង្សច្រើន ។

(៦៦៣) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បណ្ដាផលទាំង២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់ ក៏គង់បានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្ដេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្ដេច ទើបបណ្ដាផលទាំង ២ ផលណាមួយក៏កើតជាក់ស្ដែង គឺបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទាននៅមានសេសសល់

អនាគាមិតា ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតាយ ខោ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញាយ ឯវំ ពហុលីកតាយ ទ្វិន្នំ ផលានំ អញ្ញតរំ ផលំ បាដិកង្ខំ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ អញ្ញា សតិ វា ឧបាទិសេសេ អនាគាមិតាតិ ។

(៦៦៤) និរោធសញ្ញា ភិក្ខវេ ភាវិតា ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ កថំ ភាវិតា ច ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា កថំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតិ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ និរោធសញ្ញាសហគតំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ

កំគង់បានអនាគាមិផលដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា ដែលអាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ និរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ បណ្តាផលទាំង ២ ផលណាមួយកំកើតជាក់ស្តែង គឺបានអរហត្តផលក្នុងបច្ចុប្បន្ន ឬបើឧបាទានទៅមានសេសសល់ កំគង់បានអនាគាមិផលដែរ ។

(៦៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ រមែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគៈដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនហើយដូចម្តេច បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយដូចម្តេច ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគៈដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា

។ បេ ។ និរោធសញ្ញាសហគតំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ភាវិតា ខោ ភិក្ខវេ និរោធសញ្ញា ឯវំ ពហុលីកតា មហតោ អត្ថាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ យោគក្ខេមាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ សំវេគាយ សំវត្តតិ ។ មហតោ ផាសុវិហារាយ សំវត្តតីតិ ។

(៦៦៥) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។

។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ប្រកបដោយនិរោធសញ្ញា អាស្រ័យនូវសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យនូវសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យនូវការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើនិរោធសញ្ញា ដែលបុគ្គលបានចំរើនយ៉ាងនេះហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនយ៉ាងនេះហើយ ទើបប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីក្សេមចាកយោគៈដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីសំវេគដ៏ធំ ។ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីការនៅជាសុខដ៏ធំ ។

(៦៦៤) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេគង្គា ហូរទំនាបទៅខាងកើត ជំរាលទៅខាងកើត ឈមទៅខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ (យាវ ឯសនា បាលិ វិត្ថារេតព្វា) ។

[៦៦៦] បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វា ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។បេ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ

ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើននូវពោជ្ឈង្គទាំង៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន យ៉ាងនេះឯង ។ (គប្បីសំដែងបាលីឲ្យពិស្ដារដរាបដល់ការស្វែងរកផងចុះ) ។

(៦៦៦) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈទាំង ៥ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំង ៥ នេះឯង ហៅថាឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះចេញ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្ដេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្ដីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្ដីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យការរលត់

វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ ឯវមេវំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វាតិ ។

(៦៦៧) សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ ឯវមេវ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ កថញ្ច ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោ ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។

បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈទាំង ៥ នេះឯង ។

(៦៦៧) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ជំពាលទៅខាងកើត ឈមទៅខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។

ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ភាវេន្តោ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ ពហុលីករោន្តោ និព្វាននិន្នោ ហោតិ និព្វានបោណោ និព្វានបព្ភារោតិ ។ (ឯវំ រាគវិនយបរិយោសានំ យាវ ឯសនា បាលិ វិត្ថារេតព្វា) ។

(៦៦៨) បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ច ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វា ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ រាគវិនយ-

ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមានការលះបង់រាគៈជាទីបំផុត មានការលះបង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការលះបង់មោហៈជាទីបំផុត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ធ្វើឲ្យច្រើននូវពោជ្ឈង្គទាំង ៧ រមែងជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វានយ៉ាងនេះឯង ។ (ត្រូវធ្វើបាលីឲ្យពិស្តារ តាំងអំពីឯសនាហេតុដល់ការលះបង់រាគៈជាទីបំផុតយ៉ាងនេះផងចុះ) ។

[៦៦៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ យ៉ាងតើដូចម្តេចខ្លះ ។ គឺរូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំង ៥ នេះឯង ហៅថាឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះចេញ ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គទាំង ៧ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមានការលះបង់

បរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិ-
យោសានំ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោ-
សានំ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។
ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សំយោ-
ជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ
ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វាតិ ។ (យថា មគ្គសំ-
យុត្តំ វិត្ថារេតព្វំ តថា ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

តត្រុទ្ទានំ

អដ្ឋិបុឡវកាវិនីលកំ
វិច្ឆិទ្ទកំ ឧទ្ធុមាតេន បញ្ចមំ
មេត្តា ករុណា មុទិតា ឧបេក្ខា
អានាបានេន តេ ទសាតិ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស អានាបានវគ្គោ សត្តមោ ។

រាគៈជាទីបំផុត មានការលះបង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការលះបង់មោហៈ ជាទីបំផុត ជាធម៌យោងចុះកាន់ព្រះនិព្វាន ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ជ្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីចំរើនពោជ្ឈង្គ ទាំង ៧ ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឱរម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះឯង ។ (មគ្គសំយុត្ត បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារយ៉ាងណា ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ក៏ត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារយ៉ាងនោះដែរ) ។

ឧទ្ទានក្នុងអានាបានទិបេយ្យាលនោះគឺ

អដ្ឋិកសញ្ញា ១ បុឡវកសញ្ញា ១ វិនីលកសញ្ញា ១ វិច្ឆិទ្ទកសញ្ញា ១ ឧទ្ធុមាតសញ្ញា ១ ជាគំរប់ប្រាំ មេត្តា ១ ករុណា ១ មុទិតា ១ ឧបេក្ខា ១ អានាបានៈ ១ រួមទាំងអស់ជា ១០ ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត អានាបានវគ្គ ទី ៧ ។

គង្គាបេយ្យាលោ

អសុភា មរណា អាហារេ
បដិក្កូលេន ច សព្វលោកេ
អនិច្ចទុក្ខអនត្តបហានំ
វិរាគំ និរោធេន តេ ទសាតិ ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស និរោធវគ្គោ អដ្ឋមោ ។

(៦៦៩) សាវត្ថីនិទានំ ។ សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ គង្គា នទី បាចីននិន្នា បាចីនបោណា បាចីនបព្ភារា ។ បេ ។

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតោ
ទ្វេ តេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតីតិ ។

គង្គាបេយ្យាលោ នវមោ ។

អសុភសញ្ញា ១ មរណសញ្ញា ១ អាហារេបដិកូលសញ្ញា ១ សព្វលោកេអនភិរតសញ្ញា ១ អនិច្ចសញ្ញា ១ អនិច្ចេទុក្ខសញ្ញា ១ ទុក្ខេអនត្តសញ្ញា ១ បហានសញ្ញា ១ វិរាគសញ្ញា ១ និរោធសញ្ញា ១ រួមទាំងអស់ត្រូវជា ១០ គត់ ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត និរោធវគ្គ ទី ៨ ។

(៦៦៩) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ជំរាលទៅខាងកើត ឈមទៅខាងកើត យ៉ាងណាមិញ ។ បេ ។

និយាយអំពីទន្លេគង្គា មានទំនាបទៅខាងកើត ៦ លើក ទន្លេគង្គាមានទំនាបទៅកេសមុទ្រ ៦ លើក ទាំង ៦ លើក ២ ដងនោះ រួមជា ១២ លើក ហេតុនោះបានជាលោកឲ្យឈ្មោះថាវគ្គ ។

ចប់ គង្គាបេយ្យាល ទី ៩ ។

(៦៧០) យាវតា ភិក្ខវេ សត្តា អបទា វា ទ្វិបទា វា ចតុប្បទា វា ពហុប្បទា វាតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

តថាគតំ បទំ កូដំ
មូលំ សារេន វស្សិកំ[១]
រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច
វត្ថេន ទសមំ បទំ ។

(អប្បមាទវគ្គោ ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពោជ្ឈង្គវសេន វិត្ថារេតព្វោ) ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស អប្បមាទវគ្គោ ទសមោ ។

១ វស្សិកំ ឥតិបិ បាឋោ ។

[៦៧០] ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពពួកសត្វមិនមានជើងក្តី មានជើង ២ ក្តី មានជើង ៤ ក្តី មានជើងច្រើនក្តី បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ព្រះតថាគតប្រសើរជាងសត្វទាំងអស់១ ស្នាមជើងដំរី ធំជាងស្នាមជើងសត្វទាំងអស់១ កំពូលផ្ទះ ខ្ពស់ជាងគ្រឿងផ្ទះទាំងអស់១ ក្លិនឫសស្គា ប្រសើរជាងក្លិនឫសទាំងអស់១ ក្លិនខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ប្រសើរជាងក្លិនខ្លឹមទាំងអស់១ ក្លិនផ្កាម្លិះ ប្រសើរជាងក្លិនផ្កាទាំងអស់១ ស្តេចចក្កពត្តិ ប្រសើរជាងស្តេចទាំងអស់១ ពន្លឺព្រះចន្ទ ប្រសើរជាងពន្លឺផ្កាយទាំងអស់១ ព្រះអាទិត្យរុងរឿងក្នុងសារទសម័យ១ សំពត់កាសិកពស្ត្រ ប្រសើរជាងសំពត់ទាំងអស់១ ត្រូវជា ១០ គត់ ។

(អប្បមាទវគ្គ បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារ តាមទំនងពោជ្ឈង្គ នៃពោជ្ឈង្គសំយុត្តផងចុះ) ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត អប្បមាទវគ្គ ទី ១០ ។

ពលករណីយវគ្គោ

[៦៧១] សេយ្យថាបិ ភិក្ខវេ យេ កេចិ ពលករណីយា កម្មន្តា ករិយន្តិ វិត្ថារេតព្វំ ៗ

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច
រុក្ខកុម្ភេន សុកិយា
អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា
នាវា អាគន្តុកា នទី ៗ

(ពលករណីយវគ្គោ ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពោជ្ឈង្គវសេន វិត្ថារេតព្វោ) ៗ

ពលករណីយវគ្គោ ឯកាទសមោ ៗ

[៦៧១] ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចការងារណាមួយ ដែលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ដូច្នេះជាដើម បណ្ឌិតត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ការងារដែលត្រូវធ្វើដោយកម្លាំង ១ ពីជគាមនិងភូតគាម (អាស្រ័យផែនដី ទើបលូតលាស់ឡើងបាន) ១ នាគ (អាស្រ័យភ្នំហិមពាន្ត ទើបចំរើនកាយបាន) ១ ដើមឈើទ្រេតទៅទិសខាងកើត កាលបើគេកាត់គល់ រមែងរលំទៅទិសខាងកើត ១ ឆ្នាំងផ្កាប់ ទឹកមិនដែលហូរចូល ១ ចុងស្រួចនៃស្រូវ គេដាក់មិនស្រួល តែងមុតដៃជើង ១ ខ្យល់លើអាកាសរមែងបក់ទៅគ្រប់ទិស ១ អកាលមេឃ បក់ផាត់ធូលីឲ្យស្រឡះ ១ ខ្យល់ព្យុះ បក់ផាត់មហាមេឃឲ្យស្រឡះ ១ ចំណងនាវសមុទ្រតែងពុកផុយ ១ ផ្ទះសម្រាប់អ្នកដំណើរ ១ ទន្លេគង្គា (ដែលមានទំនាបទៅទិសខាងកើត មិនអាចអ្នកណាបំបែរឲ្យមានទំនាបទៅរកទិសខាងលិចវិញបាន) ១ ។

(ពលករណីយវគ្គ បណ្ឌិតត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារ តាមទំនងពោជ្ឈង្គនៃពោជ្ឈង្គសំយុត្តផងចុះ) ។

ចប់ ពលករណីយវគ្គ ទី ១១ ។

(៦៧២) តិស្សោ ឥមា ភិក្ខវេ ឯសនា ។ កតមា តិស្សោ ។ កាមេសនា ភវេសនា ព្រហ្មចរិយេសនាតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

ឯសនា វិធា អាសវា
ភវា ច ទុក្ខតា តិស្សោ
ខីលំ មលំ ច នីឃោ ច
វេទនា តណ្ហាយេន ចាតិ ។

(ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ឯសនាបេយ្យាលំ វិវេក-និស្សិតតោ វិទ្ធហិ វិត្ថារេតព្វំ) ។

ឯសនាវគ្គោ ទ្វាទសមោ ។

(៦៧៣) ចត្តារោមេ ភិក្ខវេ ឱឃា ។ កតមេ ចត្តារោ ។ កាមោឃោ ភវោឃោ ទិដ្ឋោឃោ អវិជ្ជោឃោតិ វិត្ថារេតព្វំ ។

(៦៧២) ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការស្វែងរកនេះមាន ៣ យ៉ាង ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ការស្វែងរក ៣ យ៉ាង នោះគឺ ការស្វែងរកកាម ១ ការស្វែងរកភព ១ ការស្វែងរកព្រហ្មចរិយជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ប៉ុណ្ណោះជាដើម បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

និយាយពីការស្វែងរកផ្សេងៗ ១ អាសវៈ ១ ភព ១ ទុក្ខតា· ធម៌ ៣ យ៉ាង ១ (កិលេស) ដូចជាសសរខឿន ១ មន្ទិល ១ សេចក្តីលំបាក ១ វេទនា ១ តណ្ហា ១ ។

(ឯសនាបេយ្យាលនៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារតាមវិវេកនិស្សិតផងចុះ) ។

ចប់ ឯសនាវគ្គទី ១២ ។

(៦៧៣) ពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឱឃៈនេះមាន ៤ យ៉ាង ។ ឱឃៈ ៤ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ឱឃៈ ៤ យ៉ាង នោះគឺ កាមោឃៈ ១ ភវោឃៈ ១ ទិដ្ឋោឃៈ ១ អវិជ្ជោឃៈ ១ ប៉ុណ្ណោះជាដើម បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ឱឃវគ្គោ

[៦៧៤] សាវត្ថីនិទានំ ។ បញ្ចិមានិ ភិក្ខវេ ឧទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ កតមានិ បញ្ច ។ រូបរាគោ អរូបរាគោ មានោ ឧទ្ធច្ចំ អវិជ្ជា ។ ឥមានិ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចុទ្ធម្ភាគិយានិ សញ្ញោជនានិ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វា ។ កតមេ សត្ត ។ ឥធ ភិក្ខវេ ភិក្ខុ សតិសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ វិវេកនិស្សិតំ វិរាគនិស្សិតំ និរោធនិស្សិតំ វោស្សគ្គបរិណាមឹ ។ បេ ។ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គំ ភាវេតិ រាគវិនយបរិយោសានំ ទោសវិនយបរិយោសានំ មោហវិនយបរិយោសានំ អមតោគធំ អមតបរាយនំ អមតបរិយោសានំ និព្វាននិន្នំ និព្វានបោណំ និព្វានបព្ភារំ ។ ឥមេសំ ខោ ភិក្ខវេ បញ្ចន្នំ ឧទ្ធម្ភាគិយានំ សញ្ញោជនានំ អភិញ្ញាយ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ បហានាយ ឥមេ សត្ត ពោជ្ឈង្គា ភាវេតព្វាតិ ។

ឱឃវគ្គ

(៦៧៤) សាវត្ថីនិទាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈនេះមាន ៥ យ៉ាង ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ យ៉ាង តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ គឺ រូបរាគ ១ អរូបរាគ ១ មានៈ ១ ឧទ្ធច្ចៈ ១ អវិជ្ជា ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទាំង ៥ នេះឈ្មោះឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ ភិក្ខុត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ៥ នេះឯង ។ ចំរើនពោជ្ឈង្គ ៧ តើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ ចំរើនសតិសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលអាស្រ័យសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ អាស្រ័យសេចក្តីប្រាសចាកតម្រេក អាស្រ័យការរលត់ បង្អោនទៅកាន់ការលះបង់ ។ បេ ។ ចំរើនឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គ ដែលមានការលះបង់រាគៈជាទីបំផុត មានការលះបង់ទោសៈជាទីបំផុត មានការលះបង់មោហៈជាទីបំផុត ចុះស៊ប់ទៅរកព្រះនិព្វាន មានព្រះនិព្វានទៅខាងមុខ មានព្រះនិព្វានជាទីបំផុត ប្រាលទៅរកព្រះនិព្វាន ឱនទៅរកព្រះនិព្វាន ឈមទៅរកព្រះនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោជ្ឈង្គទាំង ៧ នេះ បណ្ឌិតត្រូវចំរើន ដើម្បីដឹងច្បាស់ ដើម្បីកំណត់ដឹង ដើម្បីអស់ទៅ ដើម្បីលះបង់ នូវឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈទាំង ៥ នេះឯង ។

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ
គន្ថា អនុសយេន ច
កាមគុណា នីវរណា
ខន្ធា ឧទ្ធម្ភាគិយានីតិ ។

ឱឃវគ្គោ តេរសមោ ។

ឆ បាចីនតោ និន្នា
ឆ និន្នា ច សមុទ្ទតា
ទ្វេ តេ ឆ ទ្វាទស ហោន្តិ
វគ្គោ តេន បវុច្ចតិ ។

(បោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស គង្គាបេយ្យាលំ រាគវសេន វិត្ថារេតព្វំ) ។

វគ្គោ ចុទ្ទសមោ ។

តថាគតំ បទំ កូដំ
មូលំ សារេន វស្សិកំ[១]
រាជា ចន្ទិមសុរិយា ច

---

១ វស្សិកី ឥតិបិ បាឋោ ។

និយាយពីឱឃៈ១ យោគៈ១ ឧបាទាន១ គន្ថៈ១ អនុស័យ១ កាមគុណ១ នីវរណៈ១ ខន្ធ១ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ១ ។

ចប់ ឱឃវគ្គទី ១៣ ។

និយាយអំពីទន្លេគង្គាមានទំនាបទៅខាងកើត ៦ លើក ទន្លេគង្គាមានទំនាបទៅរកសមុទ្រ ៦ លើក ទាំង ៦ លើក ២ ដង នោះរួមជា ១២ លើក ហេតុនោះបានជាហៅថាវគ្គ ។

(គង្គាបេយ្យាលនៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត បណ្ឌិតត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារតាមទំនងរាគៈផងចុះ) ។

ចប់ វគ្គទី ១៤ ។

ព្រះតថាគត ប្រសើរជាងសត្វទាំងអស់១ ស្នាមជើងដំរី ធំជាងស្នាមជើងសត្វទាំងអស់១ កំពូលផ្ទះ ខ្ពស់ជាងគ្រឿងផ្ទះទាំងអស់១ ក្លិនឫសស្គា ប្រសើរជាងក្លិនឫសទាំងអស់១ ក្លិនខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ប្រសើរជាងក្លិនខ្លឹមទាំងអស់១ ក្លិនផ្កាម្លិះ ប្រសើរជាងក្លិនផ្កាទាំងអស់១ ស្តេចចក្រពត្តិ ប្រសើរជាងស្តេចទាំងអស់១ រស្មីព្រះចន្ទ្រ ប្រសើរជាងរស្មីផ្កាយទាំងអស់១ ព្រះអាទិត្យរុងរឿងកន្លងសារទសម័យ១

ឯសនាវគ្គោ

វគ្គេន ឧសមំ ឋនំ ។

(អប្បមាទវគ្គោ ភគវសេន វិត្ថារេតព្វោ) ៕

បណ្ណរសមោ ។

ពលំ ពីជញ្ច នាគោ ច

រុក្ខកុម្ភេន សុកិយា

អាកាសេន ច ទ្វេ មេឃា

នាវា អាគន្តុកា នទី ៕

(ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ពលករណីយវគ្គោ ភគវ-
សេន វិត្ថារេតព្វោ) ។

សោឡសមោ ៕

ឯសនាវគ្គ

សំពត់កាសិកពស្ត្រ ប្រសើរជាងសំពត់ទាំងអស់ ១ ត្រូវជា ១០ គត់ ។

(អប្បមាទវគ្គ ត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារតាមទំនងកគៈផងចុះ)

ចប់ វគ្គទី ១៥ ។

ការងារដែលធ្វើដោយកម្លាំង ១ ពីជគាមនិងភូតគាម (អា-ស្រ័យដីទើបលូតលាស់បាន) ១ នាគ (អាស្រ័យក្តីហិមពាន្ត ទើបចំរើនធំបាន) ១ ដើមឈើទ្រេតទៅទិសខាងកើត ១ ត្នាំងផ្កាប់ ទឹកមិនដែលហូរចូល ១ ចុងស្រួចនៃស្រូវ គេដាក់មិនស្រួល តែងមុតដៃជើង ១ ខ្យល់លើអាកាស រមែងបក់ទៅគ្រប់ទិស ១ អកាលមេឃ បក់ផាត់ផង់ធូលីឲ្យស្រ-ឡះ ២ លើក ចំណងនាវសមុទ្រ រមែងពុកផុយ ១ ផ្ទះសម្រាប់អ្នកដំណើរ ១ ទន្លេគង្គា (ដែលមានទំនាបទៅទិសខាងកើត មិនអាចអ្នកណាបំបែរឲ្យមានទំនាបទៅទិសខាងលិចវិញបាន) ១ ។

(ពលករណីយវគ្គ នៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត បណ្ឌិតត្រូវធ្វើឲ្យពិស្តារ តាមទំនងកគៈផងចុះ) ។

ចប់ វគ្គទី១៦ ។

ឯសនា វិធា អាសវោ
ភវោ ច ទុក្ខតា តិស្សោ
ខីលំ មលំ ច នីឃោ ច
វេទនា តណ្ហាយេន ច ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តស្ស ឯសនាវគ្គោ សត្តរសមោ ។

ឱឃោ យោគោ ឧបាទានំ
គន្ថា អនុសយេន ច
កាមគុណា នីវរណា
ខន្ធា ឱរម្ភាគិយានីតិ ។

(រាគវិនយបរិយោសានទោសវិនយបរិយោសាន-មោហវិនយបរិយោសានវសេន ឱឃវគ្គោ វិត្ថារេតព្វោ) ។

អដ្ឋារសមោ ។

(យទបិ មគ្គសំយុត្តំ វិត្ថារិតំ តទបិ ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ វិត្ថារេតព្វំ) ។

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តំ សមត្តំ ។

និយាយពីការស្វែងរកផ្សេងៗ ១ អាសវៈ ១ ភព ១ ទុក្ខតាធម៌ ៣ យ៉ាង ១ (កិលេស) ដូចសសរខឿន ១ មន្ទិល ១ សេចក្តីលំបាក ១ វេទនា ១ តណ្ហា ៦ ។

ចប់ ឯសនាវគ្គ នៃពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ទី ១៧ ។

និយាយអំពីឱឃៈ ១ យោគៈ ១ ឧបាទាន ១ គន្ថៈ ១ អនុស័យ ១ កាមគុណ ១ នីវរណៈ ១ ខន្ធ ១ ឧទ្ធម្ភាគិយសំយោជនៈ ១ ។

(ឱឃវគ្គ បណ្ឌិតត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារតាមទំនងនៃការលះបង់រាគ ទោសៈ មោហៈ ជាទីបំផុតផងចុះ) ។

ចប់ វគ្គ ទី ១៨ ។

(មគ្គសំយុត្ត បណ្ឌិតបានធ្វើឲ្យពិស្តារហើយបែបណា ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ក៏ត្រូវសំដែងឲ្យពិស្តារបែបនោះដែរ) ។

ចប់ ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត ។

សុត្តន្តបិដកេ

សំយុត្តនិកាយស្ស មហាវារវគ្គោ

នវមោ ភាគោ

មាតិកា

អង្កេ

អវិជ្ជាវគ្គោ ១

វិហារវគ្គោ ២៨

មិច្ឆត្តវគ្គោ ៣៨

បដិបត្តិវគ្គោ ៤៨

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គោ ៥៨

សុរិយបេយ្យាលោ ៦៣

ឯកធម្មបេយ្យាលោ ៧០

នាហន្ទឯកធម្មបេយ្យាលោ ៧៦

គង្គាបេយ្យាលោ ៨៣

គង្គាបេយ្យាលី ៩០

អប្បមាទវគ្គោ ១១១

ពលករណីយវគ្គោ ១២២

សុត្តន្តបិដក

សំយុត្តនិកាយ មហាវគ្គ

ទុតិយភាគ

មាតិកា

លេខទំព័រ

អវិជ្ជាវគ្គ ១

វិហារវគ្គ ២៨

មិច្ឆត្តវគ្គ ៣៨

បដិបត្តិវគ្គ ៤៨

អញ្ញតិត្ថិយវគ្គ ៥៨

សុរិយបេយ្យាល ៦៣

ឯកធម្មបេយ្យាល ៧០

ទាហន្តឯកធម្មបេយ្យាល ៧៦

គង្គាបេយ្យាល ៨៣

គង្គាបេយ្យាលី ៩០

អប្បមាទវគ្គ ១១១

ពលករណីយវគ្គ ១២២

មាតិកា

អង្កេ

ឯសនាវគ្គោ ១៤៦
ឱឃវគ្គោ ១៥៩

បោជ្ឈង្គសំយុត្តំ

បព្វតវគ្គោ ១៦៨
គិលានវគ្គោ ២០២
ឧទាយិវគ្គោ ២១៧
នីវរណវគ្គោ ២៣៤
ចក្កវត្តិវគ្គោ ២៥០
បោជ្ឈង្គឆដ្ឋកំ ២៥៩
បោជ្ឈង្គស្ស អានាបានាទិបេយ្យាលោ ៣២១
គង្គាបេយ្យាលោ ៣៣៥
ពលករណីយវគ្គោ ៣៣៧
ឱឃវគ្គោ ៣៣៩
ឯសនាវគ្គោ ៣៤១

មាតិកា

លេខទំព័រ

ឯសនាវគ្គ ១៤៦

ឱឃវគ្គ ១៥៩

ពោជ្ឈង្គសំយុត្ត

បព្វតវគ្គ ១៦៨

គិលានវគ្គ ២០២

ឧទាយិវគ្គ ២១៧

នីវរណវគ្គ ២៣៤

ចក្កវត្តិវគ្គ ២៥០

ពោជ្ឈង្គឆដ្ឋក ២៥៩

ពោជ្ឈង្គ អានាបានាទិបេយ្យាល ៣២១

គង្គាបេយ្យាល ៣៣៥

ពលករណីយវគ្គ ៣៣៧

ឱឃវគ្គ ៣៣៩

ឯសនាវគ្គ ៣៤១

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

INSTITUT BOUDDHIQUE